หมายเหตุประกอบงบการเงิน

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

เรื่อง		หน้า
หมายเหตุข้อ		
1.	ข้อมูลทั่วไปและข้อกำหนดของทางราชการ	124
2.	เกณฑ์การจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะธนาคาร	124
3.	นโยบายการบัญชีที่สำคัญ	129
4.	การบริหารความเสี่ยง	137
5.	การใช้ดุลยพินิจ และประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ	150
6.	ข้อมูลเพิ่มเติม	151
6.1	ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระแสเงินสด	151
6.2	รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ (สินทรัพย์)	152
6.3	ตราสารอนุพันธ์	153
6.4	เงินลงทุนสุทธิ	155
6.5	เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมสุทธิ	157
6.6	เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	159
6.7	ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	164
6.8	ค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้	166
6.9	ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	166
6.10	ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	169
6.11	สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นสุทธิ	171
6.12	สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	172
6.13	สินทรัพย์จัดชั้นตามเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนด	175
6.14	เงินรับฝาก	177
6.15	รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (หนี้สิน)	178
6.16	ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	179
6.17	หุ้นกู้ด้อยสิทธิประเภทไม่มีหลักประกัน	180
6.18	หุ้นกู้	180
6.19	การออกหุ้นกู้ภายใต้ Medium Term Note Program	183
6.20	ประมาณการหนี้สิน	183
6.21	ผลประโยชน์ของพนักงานหลังออกจากงาน	183
6.22	หนี้สินอื่น	186
6.23	ทุนเรือนหุ้น	186

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

	เรื่อง	หน้า
หมายเหตุข้อ		
6.24	การจัดตั้ง Special Purpose Vehicle เพื่อออก Capital Securities	187
6.25	ทุนสำรองตามกฎหมายและสำรองอื่น	188
6.26	การจัดสรรกำไรและการจ่ายเงินปันผล	188
6.27	สินทรัพย์ที่มีภาระผูกพันและข้อจำกัด	190
6.28	หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้า	190
6.29	คดีฟ้องร้อง	190
6.30	รายการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	190
6.31	ผลประโยชน์อื่นที่จ่ายแก่กรรมการและผู้มีอำนาจในการจัดการ	196
6.32	การเปิดเผยงบกระแสเงินสดของบริษัทบริหารสินทรัพย์	196
6.33	สัญญาเช่าระยะยาว	197
6.34	ส่วนงานดำเนินงาน	197
6.35	รายได้ดอกเบี้ย	199
6.36	ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	200
6.37	รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	200
6.38	กำไร (ขาดทุน) สุทธิจากธุรกรรมเพื่อค้าและปริวรรตเงินตราต่างประเทศ	200
6.39	กำไร (ขาดทุน) สุทธิจากเงินลงทุน	201
6.40	หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญ และขาดทุนจากการด้อยค่า	201
6.41	ภาษีเงินได้	201
6.42	การอนุมัติงบการเงิน	203

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

1. ข้อมูลทั่วไปและข้อกำหนดของทางราชการ

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เป็นบริษัทมหาชนจำกัดที่จดทะเบียนในราชอาณาจักรไทยและจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่ 333 ถนนสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ประกอบธุรกิจการธนาคารพาณิชย์เป็นกิจกรรมหลัก โดยมีสาขาอยู่ทั่วทุกภูมิภาคในประเทศไทยและในบางภูมิภาคหลักของโลก

ตามที่ธนาคารต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ ของธนาคารแห่งประเทศไทย ("ธปท.") เกี่ยวกับการดำรงเงินกองทุน ซึ่งตามแนวทางปฏิบัติเหล่านี้และแนวทางของทางการในการแก้ไขสถานการณ์ได้อย่างทันท่วงที ธนาคารจะต้องใช้มาตรการในการวัดมูลค่าของสินทรัพย์ หนี้สินและรายการนอกงบแสดงฐานะการเงินบางรายการ โดยการคำนวณตามวิธีการที่ทางการกำหนด นอกจากนั้น จำนวนเงินและประเภทของเงินกองทุนของธนาคารขึ้นอยู่กับความเห็นของ ธปท. เกี่ยวกับส่วนประกอบน้ำหนักของความเสี่ยง และปัจจัยอื่น ๆ ด้วย ธนาคารเชื่อว่า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ธนาคารได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำรงเงินกองทุนครบถ้วนแล้ว อย่างไรก็ตามข้อกำหนดเกี่ยวกับเงินกองทุนและข้อกำหนดอื่น ๆ ของทางราชการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ ธปท. เห็นสมควร

2. เกณฑ์การจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะธนาคาร

2.1 งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะธนาคารตามกฎหมายเป็นฉบับภาษาไทย และได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน แนวปฏิบัติทางการบัญชีที่ประกาศใช้โดยสภาวิชาชีพบัญชี วิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย รวมถึงกฎระเบียบและประกาศของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และประกาศ ธปท. ที่เกี่ยวข้อง

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะธนาคาร ได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง การนำเสนองบการเงิน และข้อบังคับของทางการที่เกี่ยวข้อง โดยได้แสดงรายการตามประกาศ ธปท. เรื่อง การจัดทำและการประกาศงบการเงินของธนาคารพาณิชย์และบริษัทโฮลดิ้งที่เป็นบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ลงวันที่ 4 ธันวาคม 2558

งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์การวัดมูลค่าด้วยราคาทุนเดิม ยกเว้นตามที่ได้เปิดเผยในนโยบายการบัญชี

ในการจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ธนาคารใช้ดุลยพินิจในการประมาณและตั้งข้อสมมติฐานหลายประการ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อจำนวนเงินที่เกี่ยวกับสินทรัพย์และหนี้สินและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์และหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ณ วันที่ในงบการเงิน และจำนวนเงินที่เกี่ยวกับรายได้และค่าใช้จ่ายในงวดบัญชีที่รายงาน ซึ่งผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณไว้ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการที่สำคัญได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุข้อ 5 โดยข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีการและข้อสมมติฐานสำคัญที่ใช้ได้ระบุไว้ในหมายเหตุต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.2 มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่หรือปรับปรุงใหม่

2.2.1 ธนาคารและบริษัทย่อยได้นำมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชี และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่ หรือที่ปรับปรุงใหม่ ที่สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศและลงราชกิจจานุเบกษา โดยให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2561 เป็นต้นไป มาถือปฏิบัติแล้ว ซึ่งไม่มีผลกระทบต่องบการเงินของธนาคารและบริษัทย่อยอย่างเป็นสาระสำคัญ

2.2.2 สภาวิชาชีพบัญชีได้ออกประกาศสภาวิชาชีพบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชี และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว แต่ยังไม่มีผลบังคับใช้ในปี 2561 โดยมีฉบับที่เกี่ยวข้องกับธนาคาร ดังต่อไปนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน		วันที่มีผลบังคับใช้
มาตรฐานการบัญชี		
ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2561)	การนำเสนองบการเงิน	1 มกราคม 2562
ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2561)	งบกระแสเงินสด	1 มกราคม 2562
ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2561)	นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด	1 มกราคม 2562
ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2561)	เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน	1 มกราคม 2562
ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2561)	ภาษีเงินได้	1 มกราคม 2562
ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2561)	ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	1 มกราคม 2562
ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2561)	สัญญาเช่า	1 มกราคม 2562
ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2561)	ผลประโยชน์ของพนักงาน	1 มกราคม 2562
ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2561)	ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	1 มกราคม 2562
ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2561)	การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	1 มกราคม 2562
ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2561)	งบการเงินเฉพาะกิจการ	1 มกราคม 2562
ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2561)	เงินลงทุนในบริษัทร่วม และการร่วมค้า	1 มกราคม 2562
ฉบับที่ 33 (ปรับปรุง 2561)	กำไรต่อหุ้น	1 มกราคม 2562
ฉบับที่ 34 (ปรับปรุง 2561)	การรายงานทางการเงินระหว่างกาล	1 มกราคม 2562
ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2561)	การด้อยค่าของสินทรัพย์	1 มกราคม 2562
ฉบับที่ 37 (ปรับปรุง 2561)	ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น	1 มกราคม 2562

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน		วันที่มีผลบังคับใช้
มาตรฐานการบัญชี		
ฉบับที่ 38 (ปรับปรุง 2561)	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	1 มกราคม 2562
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน		
ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2561)	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก	1 มกราคม 2562
ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2561)	ส่วนงานดำเนินงาน	1 มกราคม 2562
ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2561)	งบการเงินรวม	1 มกราคม 2562
ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2561)	การร่วมการงาน	1 มกราคม 2562
ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2561)	การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียในกิจการอื่น	1 มกราคม 2562
ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2561)	การวัดมูลค่ายุติธรรม	1 มกราคม 2562
ฉบับที่ 15	รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า	1 มกราคม 2562
การตีความมาตรฐานการบัญชี		
ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2561)	สัญญาเช่าดำเนินงาน - สิ่งจูงใจที่ให้แก่ผู้เช่า	1 มกราคม 2562
ฉบับที่ 25 (ปรับปรุง 2561)	ภาษีเงินได้ - การเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางภาษีของกิจการหรือของผู้ถือหุ้น	1 มกราคม 2562
ฉบับที่ 32 (ปรับปรุง 2561)	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - ต้นทุนเว็บไซต์	1 มกราคม 2562
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน		
ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2561)	การประเมินว่าข้อตกลงประกอบด้วยสัญญาเช่าหรือไม่	1 มกราคม 2562
ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2561)	การรายงานทางการเงินระหว่างกาลและการด้อยค่า	1 มกราคม 2562
ฉบับที่ 14 (ปรับปรุง 2561)	ข้อจำกัดสินทรัพย์ตามโครงการผลประโยชน์ ข้อกำหนดเงินทุนขั้นต่ำและปฏิสัมพันธ์ของรายการเหล่านี้ สำหรับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2561) เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน	1 มกราคม 2562
ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2561)	การจ่ายสินทรัพย์ที่ไม่ใช่เงินสดให้เจ้าของ	1 มกราคม 2562
ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2561)	เงินที่นำส่งรัฐ	1 มกราคม 2562
ฉบับที่ 22	รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศและสิ่งตอบแทนรับหรือจ่ายล่วงหน้า	1 มกราคม 2562
มาตรฐานกลุ่มเครื่องมือทางการเงิน		
มาตรฐานการบัญชี		
ฉบับที่ 32	การแสดงรายการเครื่องมือทางการเงิน	1 มกราคม 2563
มาตรฐานการรายงานทางการเงิน		
ฉบับที่ 7	การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน	1 มกราคม 2563
ฉบับที่ 9	เครื่องมือทางการเงิน	1 มกราคม 2563
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน		
ฉบับที่ 16	การป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ	1 มกราคม 2563
ฉบับที่ 19	การชำระหนี้สินทางการเงินด้วยตราสารทุน	1 มกราคม 2563

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่หรือปรับปรุง ซึ่งได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักการสำคัญ สามารถสรุปได้ดังนี้

- มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า ใช้แทนมาตรฐานการบัญชีและการตีความมาตรฐานที่เกี่ยวข้องต่อไปนี้

มาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2560) สัญญาก่อสร้าง

ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560) รายได้

การตีความมาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2560) โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า

ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2560) สัญญาสำหรับการก่อสร้างอสังหาริมทรัพย์

ฉบับที่ 31 (ปรับปรุง 2560) รายได้ - รายการแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับบริการโฆษณา

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560) การโอนสินทรัพย์จากลูกค้า

มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า กำหนดหลักการ 5 ขั้นตอนสำหรับการรับรู้รายได้ที่เกิดขึ้นจากสัญญาที่ทำกับลูกค้า ประกอบด้วย 1. ระบุสัญญาที่ทำกับลูกค้า 2. ระบุภาระที่ต้องปฏิบัติในสัญญา 3. กำหนดราคาของรายการ 4. ปันส่วนราคาของรายการให้กับแต่ละภาระ และ 5. รับรู้รายได้เมื่อได้ปฏิบัติตามภาระที่ต้องปฏิบัติตามสัญญาแล้ว โดยกิจการจะรับรู้รายได้ในจำนวนเงินที่สะท้อนถึงสิ่งตอบแทนที่กิจการคาดว่าจะมีสิทธิได้รับจากการแลกเปลี่ยนสินค้าหรือบริการที่ได้ส่งมอบให้แก่ลูกค้า

- มาตรฐานกลุ่มเครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 32 การแสดงรายการเครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 7 การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน

ฉบับที่ 9 เครื่องมือทางการเงิน

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 16 การป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ

ฉบับที่ 19 การชำระหนี้สินทางการเงินด้วยตราสารทุน

มาตรฐานกลุ่มเครื่องมือทางการเงินข้างต้น กำหนดหลักการเกี่ยวกับ

- การจัดประเภทและการวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงิน ใช้วิธีมูลค่ายุติธรรมหรือราคาทุนตัดจำหน่าย โดยพิจารณาจากประเภทของตราสารทางการเงิน ลักษณะของกระแสเงินสดตามสัญญาและโมเดลธุรกิจของกิจการ (Business Model)
- การคำนวณการด้อยค่าซึ่งใช้แนวคิดของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (Expected Credit Loss) รายการที่อยู่ในข่ายต้องตั้งผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นครอบคลุม เงินให้สินเชื่อและตราสารหนี้ที่มิได้วัดมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุน รวมทั้งภาระผูกพันที่จะให้สินเชื่อ และสัญญาค้ำประกันทางการเงิน กิจการต้องบันทึกค่าเผื่อผลขาดทุนสำหรับผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นและการเปลี่ยนแปลงของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในแต่ละวันที่ในรายงานเพื่อสะท้อนการเปลี่ยนแปลงความเสี่ยงด้านเครดิตนับตั้งแต่การรับรู้เมื่อเริ่มแรก
- การบัญชีป้องกันความเสี่ยง กำหนดลักษณะของรายการที่เข้าเงื่อนไขการบัญชีป้องกันความเสี่ยง ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงและรายการที่ถูกป้องกันความเสี่ยง และสำหรับการวัดประสิทธิผล ให้พิจารณาการปฏิบัติให้สอดคล้องกับกลยุทธ์การบริหารจัดการความเสี่ยง
- การแสดงรายการเครื่องมือทางการเงินที่มีลักษณะผสม กำหนดหลักการของการแสดงเป็นหนี้สินหรือส่วนของเจ้าของ และเงื่อนไขของการแสดงรายการแบบหักกลบระหว่างสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงิน
- การเปิดเผยข้อมูล ระบุข้อกำหนดในการเปิดเผยเพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถประเมินความมีนัยสำคัญของเครื่องมือทางการเงินต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการ รวมถึงลักษณะและระดับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากเครื่องมือทางการเงินและแนวทางการบริหารความเสี่ยงดังกล่าว

ธนาคารได้ประเมินผลกระทบแล้ว เห็นว่ามาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน การตีความมาตรฐานการบัญชี และการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวจะไม่มีผลกระทบต่องบการเงินของธนาคารอย่างเป็นสาระสำคัญ ยกเว้นมาตรฐานกลุ่มเครื่องมือทางการเงินที่มีผลบังคับใช้วันที่ 1 มกราคม 2563 ซึ่งธนาคารอยู่ระหว่างการประเมินผลกระทบ

2.3 งบการเงินรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ได้รวมรายการบัญชีของสำนักงานใหญ่และสาขาธนาคารทั้งหมดและบริษัทย่อย โดยได้ตัดรายการค้าและยอดคงเหลือที่สำคัญระหว่างกันออก และได้รวมส่วนได้เสียในบริษัทร่วม บริษัทย่อยดังกล่าวประกอบด้วย บริษัท บีบีแอล (เคแมน) จำกัด บางกอกแบงค์ เบอร์ฮาด บริษัท บริหารสินทรัพย์ทวี จำกัด บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด บริษัทหลักทรัพย์ บัวหลวง จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงเทพ (ประเทศจีน) จำกัด และบริษัท บัวหลวงเวนเจอร์ส จำกัด

นอกจากนั้น งบการเงินรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ได้รวม บีบีแอล โนมินี (เท็มพาตัน) เบอร์ฮาด ซึ่ง บางกอกแบงค์ เบอร์ฮาด ถือหุ้นในอัตราร้อยละ 100 และบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน บางกอก แคปปิตอล จำกัด ซึ่งบริษัทหลักทรัพย์ บัวหลวง จำกัด (มหาชน) ถือหุ้นในอัตราร้อยละ 100

บริษัทย่อยของธนาคารเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศไทยทั้งหมด ยกเว้น บริษัท บีบีแอล (เคแมน) จำกัด จดทะเบียนเป็นบริษัทในหมู่เกาะเคแมน บางกอกแบงค์ เบอร์ฮาด จดทะเบียนเป็นบริษัทในประเทศมาเลเซีย และ ธนาคารกรุงเทพ (ประเทศจีน) จำกัด ซึ่งจดทะเบียนเป็นบริษัทในสาธารณรัฐประชาชนจีน สำหรับบริษัทร่วมเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศไทยทั้งหมด

2.4 งบการเงินเฉพาะธนาคาร สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ได้รวมรายการบัญชีของสำนักงานใหญ่และสาขาธนาคารทั้งหมด และบันทึกเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมโดยใช้วิธีราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า

3. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

3.1 การรับรู้รายได้

ธนาคารรับรู้รายได้ดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมรับโดยใช้เกณฑ์คงค้างและหยุดรับรู้รายได้ดอกเบี้ยจากการให้สินเชื่อที่ค้างชำระเกิน 3 เดือน โดยถือเป็นรายได้เมื่อได้รับชำระและจะบันทึกบัญชียกเลิกรายได้ดอกเบี้ยค้างรับที่รับรู้เป็นรายได้ไว้แล้วทั้งหมด

3.2 การรับรู้ค่าใช้จ่าย

ธนาคารรับรู้ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียมจ่ายโดยใช้เกณฑ์คงค้าง

3.3 เงินสด

เงินสด หมายถึง เงินสดในมือและรายการเงินสดระหว่างเรียกเก็บ

3.4 ตราสารอนุพันธ์

ตราสารอนุพันธ์รับรู้เมื่อเริ่มแรกด้วยมูลค่ายุติธรรม ณ วันทำสัญญา (Trade Date) และวัดมูลค่าภายหลังด้วยมูลค่ายุติธรรม กำไรหรือขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงในมูลค่ายุติธรรมรับรู้และแสดงรวมอยู่ในกำไร (ขาดทุน) สุทธิจากธุรกรรมเพื่อค้าและปริวรรตเงินตราต่างประเทศ

ธนาคารใช้ตราสารอนุพันธ์ในการบริหารความเสี่ยงสำหรับสินทรัพย์ หนี้สิน รายการนอกงบ แสดงฐานะการเงินสถานะสุทธิต่าง ๆ หรือ กระแสเงินสด โดยธนาคารใช้การบัญชีป้องกันความเสี่ยงสำหรับตราสารอนุพันธ์ดังกล่าวเมื่อเป็นไปตามเงื่อนไขของการบัญชีป้องกันความเสี่ยง ซึ่งจะใช้วิธีการบัญชี (ตามเกณฑ์คงค้าง) ในลักษณะเดียวกับรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง

ในการป้องกันความเสี่ยง ธนาคารมีการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตราสารอนุพันธ์และรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง รวมถึงลักษณะของความเสี่ยง วัตถุประสงค์และกลยุทธ์ในการป้องกันความเสี่ยงตลอดจนความมีประสิทธิผลของความสัมพันธ์ในการป้องกันความเสี่ยง

ธนาคารหยุดใช้การบัญชีป้องกันความเสี่ยง เมื่อตราสารอนุพันธ์ที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงครบกำหนด หรือเมื่อขาย หรือเมื่อไม่เป็นไปตามเงื่อนไขของการบัญชีป้องกันความเสี่ยง โดยต้องวัดมูลค่าของตราสารอนุพันธ์ที่หยุดใช้การบัญชีป้องกันความเสี่ยงด้วยมูลค่ายุติธรรม ผลต่างระหว่างมูลค่าตามบัญชีตามวิธีเกณฑ์คงค้างกับมูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์ดังกล่าวจะตัดจำหน่ายและรับรู้ในกำไรหรือขาดทุนอย่างสอดคล้องกับรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง

อนุพันธ์แฝง คือ ส่วนหนึ่งของตราสารการเงินแบบผสม (Hybrid or Combined Instrument) ที่ประกอบด้วยสัญญาหลักที่ไม่ใช่ตราสารอนุพันธ์ โดยอนุพันธ์แฝงทำให้บางส่วนหรือทั้งหมดของกระแสเงินสดตามสัญญาถูกเปลี่ยนแปลงไปตามตัวแปรที่ระบุไว้ในอนุพันธ์ ธนาคารรับรู้รายการ จัดประเภท และบันทึกบัญชีของอนุพันธ์แฝงตามประกาศของ ธปท. โดยในกรณีของอนุพันธ์แฝงในตราสารการเงินแบบผสมที่มีลักษณะเชิงเศรษฐกิจ และความเสี่ยงที่ไม่มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับสัญญาหลัก ซึ่งเมื่อแยกออกจากสัญญาหลักยังมีลักษณะตรงตามนิยามของตราสารอนุพันธ์ โดยที่ตราสารการเงินแบบผสมดังกล่าวไม่ได้ถูกวัดค่าและรับรู้ด้วยมูลค่ายุติธรรม และรับรู้การเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมในกำไรหรือขาดทุน ธนาคารจะรับรู้รายการอนุพันธ์แฝงที่เข้าหลักเกณฑ์ดังกล่าวแยกออกจากสัญญาหลักเสมือนเป็นตราสารอนุพันธ์หนึ่ง และจัดเป็นรายการประเภทเพื่อค้า ซึ่งแสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม และรับรู้การเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมในกำไร (ขาดทุน) สุทธิจากธุรกรรมเพื่อค้าและปริวรรตเงินตราต่างประเทศ สำหรับสัญญาหลัก ธนาคารรับรู้รายการ จัดประเภท และวัดมูลค่าตามนโยบายการบัญชีที่เกี่ยวข้อง และในกรณีของอนุพันธ์แฝงในตราสารการเงินแบบผสมที่ไม่เข้าหลักเกณฑ์ดังกล่าว ธนาคารบันทึกและจัดประเภทอนุพันธ์แฝงดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาหลัก

3.5 เงินลงทุน

ธนาคารและบริษัทย่อยจัดประเภทเงินลงทุนในตราสารหนี้ ตราสารทุน และเงินลงทุนในลูกหนี้เป็นเงินลงทุนเพื่อค้า เงินลงทุนเผื่อขาย ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด เงินลงทุนทั่วไป และเงินลงทุนในบริษัทย่อย และบริษัทร่วม

เงินลงทุนรับรู้เมื่อเริ่มแรก ณ วันที่มีการจ่ายชำระ (Settlement Date) ด้วยมูลค่ายุติธรรม

เงินลงทุนในตราสารหนี้หรือตราสารทุนในความต้องการของตลาด ซึ่งมีราคาตลาดที่ระบุได้โดยง่ายที่ได้มาเพื่อถือไว้ในระยะสั้นและมีวัตถุประสงค์เพื่อหากำไรจากการเปลี่ยนแปลงราคาของหลักทรัพย์ จัดประเภทเป็นเงินลงทุนเพื่อค้าและแสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม กำไรและขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรม และกำไรและขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการขายรับรู้เป็นกำไร (ขาดทุน) สุทธิจากธุรกรรมเพื่อค้าและปริวรรตเงินตราต่างประเทศ

ตราสารหนี้ ซึ่งธนาคารมีความตั้งใจแน่วแน่และมีความสามารถที่จะถือไว้จนครบกำหนดไถ่ถอน จัดประเภทเป็นตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนดและแสดงด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

ตราสารหนี้ เงินลงทุนในลูกหนี้ และตราสารทุนในความต้องการของตลาดซึ่งมีราคาตลาดที่ระบุได้โดยง่าย ซึ่งไม่ได้จัดประเภทไว้เป็นตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด หรือเงินลงทุนเพื่อค้า หรือเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม จะจัดประเภทเป็นเงินลงทุนเผื่อขายและแสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม โดยที่กำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรม จะแสดงเป็นรายการในส่วนของเจ้าของผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นจนกว่าจะจำหน่ายหลักทรัพย์ไป ซึ่งจะบันทึกผลกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายเงินลงทุนดังกล่าวในกำไร (ขาดทุน) สุทธิจากเงินลงทุน

ตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด และหลักทรัพย์จดทะเบียนซึ่งมีข้อจำกัดเกี่ยวกับราคาซื้อขาย จะจัดประเภทเป็นเงินลงทุนทั่วไปและแสดงด้วยราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

บริษัทย่อย เป็นกิจการที่ธนาคารมีอำนาจควบคุมเกี่ยวกับนโยบายทางการเงินและการดำเนินงาน เพื่อการบริหารจัดการกิจกรรมให้ได้มาซึ่งผลตอบแทนของธนาคารตามส่วนได้เสีย

บริษัทร่วม เป็นกิจการที่ธนาคารเข้าไปมีอำนาจในการออกเสียงทั้งทางตรงหรือทางอ้อม โดยมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญในการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายทางการเงินและการดำเนินงาน แต่ไม่ถึงระดับที่จะควบคุมในนโยบายดังกล่าว

เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมในงบการเงินเฉพาะของธนาคารแสดงตามวิธีราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี) และเงินลงทุนในบริษัทร่วมในงบการเงินรวมแสดงตามวิธีส่วนได้เสียสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

ธนาคารแสดงเงินลงทุนที่โอนให้บริษัทย่อยเป็นหลักทรัพย์ที่โอนให้บริษัทย่อย โดยจัดประเภทเป็นเงินลงทุนเผื่อขาย และเงินสดรับจากการโอนเงินลงทุนดังกล่าวแสดงรวมอยู่ในหนี้สินอื่น ตามแนวปฏิบัติทางการบัญชีเกี่ยวกับการโอนและการรับโอนสินทรัพย์ทางการเงิน

ต้นทุนของตราสารหนี้และตราสารทุนที่จำหน่าย คำนวณโดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก รายได้ดอกเบี้ยจากตราสารหนี้รับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง การตัดจำหน่ายส่วนเกินและส่วนลดใช้วิธีที่ทำให้ได้รับผลตอบแทนในระดับที่สม่ำเสมอ และแสดงอยู่ในรายได้ดอกเบี้ย การรับรู้เงินปันผลใช้เกณฑ์คงค้างและได้รวมอยู่ในรายได้จากการดำเนินงานอื่น

เมื่อธนาคารและบริษัทย่อยประเมินว่าเงินลงทุนมีการด้อยค่า จะบันทึกค่าเผื่อการด้อยค่าเพื่อรับรู้ผลขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการด้อยค่า โดยแสดงเป็นกำไร (ขาดทุน) สุทธิจากเงินลงทุนสำหรับตราสารทุน และหนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญ และขาดทุนจากการด้อยค่าสำหรับตราสารหนี้

3.6 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้

ธนาคารรับรู้เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้เมื่อมีการจ่ายเงินให้ผู้กู้โดยรับรู้ด้วยราคาทุน และตัดรายการเมื่อได้รับชำระหรือเมื่อตัดจำหน่าย

เงินเบิกเกินบัญชีแสดงยอดเงินต้นรวมดอกเบี้ย เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ประเภทอื่นแสดงเฉพาะยอดเงินต้น (หมายเหตุข้อ 6.6)

3.7 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

ตามหลักเกณฑ์ของ ธปท. กำหนดให้ธนาคารพิจารณาจัดชั้นสินเชื่อและตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเป็นรายบัญชีหรือรายลูกหนี้ก็ได้ ธนาคารยังคงเลือกพิจารณาจัดชั้นสินเชื่อและตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเป็นรายลูกหนี้ กล่าวคือ ธนาคารพิจารณาจัดชั้นสินเชื่อทุกประเภทของลูกหนี้รายหนึ่งในระดับคุณภาพที่ต่ำสุดของลูกหนี้รายนั้น และตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามการจัดชั้นดังกล่าว นอกจากนี้ ธนาคารยังได้ดำเนินการสอบทานคุณภาพสินเชื่อตามหลักเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนด

ธนาคารพิจารณากันเงินสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญขั้นต่ำตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดย ธปท. เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงิน ลงวันที่ 10 มิถุนายน 2559

ธนาคารพิจารณากันเงินสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับสินเชื่อด้อยคุณภาพด้วยผลต่างของยอดหนี้คงค้างตามบัญชีกับมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้ หรือผลต่างของยอดหนี้คงค้างตามบัญชีกับมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายหลักประกัน ในส่วนของค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับสินเชื่อไม่ด้อยคุณภาพ ธนาคารพิจารณากันสำรองตามอัตราขั้นต่ำที่ ธปท. กำหนด โดยสินเชื่อที่มีลักษณะความเสี่ยงด้านเครดิตคล้ายคลึงกัน อาจพิจารณากันเงินสำรองแบบกลุ่มลูกหนี้ (Collective Approach) โดยใช้ข้อมูลผลสูญเสียจากประสบการณ์ในอดีต รวมถึงข้อมูลที่หาได้ในปัจจุบัน (Current Observable Data) (หมายเหตุข้อ 6.6.1) นอกจากนี้ ธนาคารได้พิจารณาค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มเติมจากหลักเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดโดย ธปท. โดยได้คำนึงถึงผลสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นเพิ่มเติมจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและกฎหมาย รวมทั้งปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่อาจกระทบความสามารถของลูกหนี้เงินให้สินเชื่อในการปฏิบัติตามสัญญาเงินกู้ยืม

การตัดจำหน่ายหนี้เป็นสูญ กระทำในงวดที่ธนาคารพิจารณาว่าจะเรียกเก็บหนี้รายนั้นไม่ได้ หนี้สูญรับคืนบันทึกบัญชีโดยนำมาเพิ่มค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

เมื่อธนาคารเกิดผลขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้ ธนาคารจะปรับลดรายการหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญพร้อมทั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ด้วยจำนวนที่ต่ำกว่าระหว่างขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้หรือค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้รายนั้น ๆ

3.8 การปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา

ธนาคารใช้วิธีในการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา โดยการลดเงินต้นและ/หรือดอกเบี้ยค้างรับ การรับโอนสินทรัพย์ การรับโอนส่วนได้เสียในส่วนของเจ้าของของลูกหนี้ และการปรับเงื่อนไขการชำระหนี้

สำหรับการรับโอนสินทรัพย์หรือรับโอนส่วนได้เสียในส่วนของเจ้าของของลูกหนี้ เพื่อชำระหนี้ตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้นั้น ธนาคารยึดหลักความระมัดระวังในการบันทึกรับรู้สินทรัพย์หรือส่วนได้เสียที่รับโอน โดยบันทึกด้วยมูลค่าที่ต่ำกว่าระหว่างภาระหนี้ตามบัญชีหรือมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ ซึ่งให้ผลแตกต่างที่ไม่มีนัยสำคัญจากการบันทึกรับโอนด้วยมูลค่ายุติธรรม ตามมาตรฐานการบัญชี เรื่อง การบัญชีสำหรับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา

สำหรับการปรับโครงสร้างหนี้ด้วยวิธีปรับเงื่อนไขการชำระหนี้นั้น ธนาคารคำนวณมูลค่ายุติธรรมของหนี้จากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยในตลาด ธนาคารใช้อัตราดอกเบี้ยสินเชื่อ (MLR) ตามประกาศของธนาคาร ณ วันที่ปรับโครงสร้างหนี้เป็นอัตราคิดลดในการประเมินผลขาดทุนที่จะเกิดขึ้นในอนาคตจากการปรับเงื่อนไข และบันทึกผลขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้ดังกล่าว เป็นค่าใช้จ่ายทันทีที่เกิดรายการ หลังจากนั้น ธนาคารจะทำการประเมินผลขาดทุนที่จะเกิดขึ้นในอนาคตดังกล่าวทุก ๆ งวด โดยใช้อัตราดอกเบี้ยสินเชื่อตามประกาศของธนาคาร ณ วันที่ในงบการเงินเป็นอัตราคิดลด และบันทึกการเปลี่ยนแปลงของผลขาดทุนดังกล่าวโดยการเพิ่มหรือลดค่าใช้จ่ายในบัญชีขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา

3.9 ทรัพย์สินรอการขาย

ทรัพย์สินรอการขาย ประกอบด้วยอสังหาริมทรัพย์และสังหาริมทรัพย์ซึ่งแสดงในราคาที่ต่ำกว่าระหว่างต้นทุนหรือราคาตลาดในวันที่ได้ทรัพย์สินนั้นมา กรณีที่พิจารณาว่าราคาที่คาดว่าจะจำหน่ายได้ลดลงจะรับรู้การด้อยค่าของทรัพย์สินรอการขายโดยรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น

ในการพิจารณาราคาที่คาดว่าจะจำหน่ายได้ ธนาคารจะพิจารณาจากราคาประเมินประกอบกับปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจมีผลต่อราคาที่คาดว่าจะจำหน่ายได้ เช่น ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการขายและค่าใช้จ่ายส่วนลดที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เป็นต้น

กำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายทรัพย์สินรอการขายรับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น เมื่อมีการจำหน่าย

ธนาคารได้ปฏิบัติตามประกาศ ธปท. เรื่อง อสังหาริมทรัพย์รอการขาย และเรื่อง หลักเกณฑ์การซื้อหรือมีไว้ซึ่งอสังหาริมทรัพย์ เพื่อเป็นสถานที่สำหรับประกอบธุรกิจหรือสำหรับพนักงานและลูกจ้างของสถาบันการเงิน ลงวันที่ 11 ธันวาคม 2552 และเรื่อง ข้อกำหนดเกี่ยวกับการบันทึกบัญชีของสถาบันการเงิน หมวดการบัญชีสำหรับการขายทรัพย์สินรอการขาย ลงวันที่ 4 ธันวาคม 2558

3.10 ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์และค่าเสื่อมราคา

ที่ดินแสดงในราคาที่ตีใหม่ อาคารแสดงในราคาที่ตีใหม่หักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี) อุปกรณ์แสดงในราคาทุน หักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

ธนาคารได้มีการตีราคาที่ดินและอาคารใหม่ โดยผู้ประเมินราคาอิสระตามหลักเกณฑ์ของ ธปท. โดยใช้วิธีราคาตลาดสำหรับที่ดิน และวิธีราคาเปลี่ยนแทนหักค่าเสื่อมราคาสะสมสำหรับอาคาร ซึ่งราคาดังกล่าวได้รับการทบทวนโดยคณะกรรมการอนุมัติราคา และบันทึกมูลค่าส่วนเพิ่มขึ้นไว้ในบัญชีสำรองส่วนเกินทุนจากการตีราคาที่ดินและอาคาร ซึ่งแสดงเป็นรายการในส่วนของเจ้าของ ค่าเสื่อมราคาอาคารส่วนที่ตีราคาเพิ่มรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น และโอนสำรองส่วนเกินทุนจากการตีราคาอาคารเข้ากำไรสะสมโดยตรงในจำนวนเดียวกันกับค่าเสื่อมราคาดังกล่าว มูลค่าส่วนลดจากการตีราคานำไปปรับลดส่วนที่เคยตีราคาเพิ่มไว้สำหรับสินทรัพย์ชิ้นเดียวกัน สำหรับมูลค่าส่วนลดจากการตีราคาที่เหลือรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น กรณีที่มีการจำหน่าย ส่วนเกินทุนจากการตีราคาที่ดินและอาคารคงเหลือจะถูกโอนเข้ากำไรสะสมโดยตรง และไม่รวมในกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่าย

ค่าเสื่อมราคาคำนวณโดยใช้วิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์ซึ่งมีดังต่อไปนี้

อาคารที่ตีราคาใหม่	20 - 30 ปี
อาคารที่สร้างใหม่	20 ปี
อุปกรณ์	3 - 5 ปี

ค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์ในต่างประเทศใช้อัตราที่กฎหมายในแต่ละท้องถิ่นกำหนด

ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ที่เกิดการด้อยค่า จะถูกบันทึกค่าเผื่อการด้อยค่าเพื่อรับรู้ผลขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการด้อยค่าเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น

กำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์รับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่นเมื่อมีการจำหน่าย

3.11 สินทรัพย์ไม่มีตัวตนและค่าตัดจำหน่าย

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนแสดงในราคาทุนหักด้วยค่าตัดจำหน่ายสะสม และค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

ค่าตัดจำหน่ายคำนวณโดยใช้วิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์ ทั้งนี้ อายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของโปรแกรมคอมพิวเตอร์อยู่ระหว่าง 3 - 5 ปี

ค่าตัดจำหน่ายของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนในต่างประเทศใช้อัตราที่กฎหมายในแต่ละท้องถิ่นกำหนด

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เกิดการด้อยค่าจะถูกบันทึกค่าเผื่อการด้อยค่าเพื่อรับรู้ผลขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการด้อยค่าเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น

กำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนรับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น เมื่อมีการจำหน่าย

3.12 สิทธิการเช่า

สิทธิตามสัญญาเช่าแสดงในราคาทุนตัดจำหน่าย การตัดจำหน่ายใช้วิธีเส้นตรงตามอายุสัญญาเช่า ซึ่งมีอายุระหว่าง 2 - 30 ปี

3.13 ประมาณการหนี้สิน

ธนาคารรับรู้ประมาณการหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงินเมื่อธนาคารมีภาระหนี้สินอันเป็นผลสืบเนื่องจากเหตุการณ์ในอดีต และมีความเป็นไปได้ว่าจะสูญเสียประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในการจ่ายชำระภาระหนี้สินดังกล่าว โดยรายการประมาณการหนี้สินที่ได้มีการรับรู้ในงบแสดงฐานะการเงิน ได้แก่ ประมาณการหนี้สินสำหรับภาระผูกพันที่เป็นรายการนอกงบแสดงฐานะการเงิน ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงานหลังออกจากงาน (หมายเหตุข้อ 6.21) ค่าความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นจากการถูกฟ้องร้องตามกฎหมายและประมาณการหนี้สินอื่น

ธนาคารบันทึกประมาณการหนี้สินเป็นค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่นและเป็นประมาณการหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงิน

ธนาคารทบทวนประมาณการหนี้สินอย่างสม่ำเสมอ และบันทึกการเปลี่ยนแปลงประมาณการหนี้สินโดยการเพิ่มหรือลดค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น

3.14 รายการสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

3.14.1 สกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานและนำเสนองบการเงิน

รายการที่รวมอยู่ในงบการเงินของหน่วยงานในต่างประเทศบันทึกด้วยสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของแต่ละแห่ง

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะธนาคารแสดงด้วยสกุลเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการนำเสนองบการเงิน

3.14.2 การแปลงค่ารายการบัญชีที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

รายการบัญชีที่เป็นเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ

ณ วันที่รายงาน ยอดคงเหลือของสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงิน แปลงค่าโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่รายงาน ยอดคงเหลือของสินทรัพย์และหนี้สินที่ไม่เป็นตัวเงิน แปลงค่าโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการหรือ ณ วันที่มีการกำหนดมูลค่ายุติธรรม

กำไรและขาดทุนจากการซื้อขายและแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ แสดงเป็นกำไร (ขาดทุน) สุทธิจากธุรกรรมเพื่อค้าและปริวรรตเงินตราต่างประเทศ

3.14.3 การแปลงค่างบการเงินของหน่วยงานในต่างประเทศ

ในการจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะธนาคาร ธนาคารแปลงค่างบการเงินที่มีสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานที่มิใช่สกุลเงินบาท โดยแปลงค่ารายการในงบแสดงฐานะการเงินของหน่วยงานในต่างประเทศด้วยอัตราอ้างอิงของ ธปท. ณ วันที่รายงาน และแปลงค่ารายการในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นด้วยอัตราอ้างอิงของ ธปท. ทุกวันสิ้นเดือน

กำไรหรือขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงินของหน่วยงานในต่างประเทศถือเป็นส่วนหนึ่งในส่วนของเจ้าของโดยรับรู้ผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

3.15 ผลประโยชน์ของพนักงานหลังออกจากงาน

3.15.1 โครงการสมทบเงิน

ธนาคารและบริษัทย่อยในประเทศมีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับพนักงานตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 ซึ่งบริหารจัดการโดยผู้จัดการกองทุนที่เป็นหน่วยงานภายนอก โดยธนาคารและบริษัทย่อยในประเทศ และพนักงานจะจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนตามอัตราที่กำหนดไว้ ซึ่งพนักงานจะได้รับประโยชน์ดังกล่าวตามข้อบังคับของกองทุน

สำหรับสาขาและบริษัทย่อยในต่างประเทศมีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพซึ่งตั้งขึ้นตามกฎหมายของประเทศนั้น ๆ และการจ่ายคืนให้แก่พนักงานสาขาและบริษัทย่อยในต่างประเทศเป็นไปตามกฎหมายของประเทศนั้น ๆ

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพจัดเป็นโครงการสมทบเงิน จำนวนเงินที่ธนาคารและบริษัทย่อยจ่ายสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานเมื่อพนักงานได้ให้บริการ

3.15.2 โครงการผลประโยชน์

ธนาคารและบริษัทย่อยจัดให้มีโครงการผลประโยชน์เพื่อจ่ายให้แก่พนักงานตามข้อตกลงของการจ้างงาน การประมาณการหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงานคำนวณโดยนักคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งใช้เทคนิคประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยด้วยวิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) อันเป็นประมาณการมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดของผลประโยชน์ที่คาดว่าจะต้องจ่ายในอนาคตโดยคำนวณบนพื้นฐานของเงินเดือนพนักงาน อัตราการลาออก อัตรามรณะ อายุงาน และปัจจัยอื่น ๆ

ธนาคารและบริษัทย่อยรับรู้ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงานประเภทโครงการผลประโยชน์ในงบแสดงฐานะการเงินด้วยมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันผลประโยชน์ของพนักงานสุทธิจากมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการ และรับรู้ค่าใช้จ่ายโครงการผลประโยชน์เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น กำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย (Actuarial Gain/Loss) รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

3.16 ภาษีเงินได้

ภาษีเงินได้ ประกอบด้วย ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันรับรู้ด้วยจำนวนที่คาดว่าจะต้องจ่ายหรือจะได้รับคืนจากหน่วยงานจัดเก็บภาษี โดยคำนวณจากกำไรหรือขาดทุนทางภาษีประจำงวด และใช้อัตราภาษีที่ประกาศใช้ หรือที่คาดว่าจะมีผลบังคับใช้ในวันที่รายงาน

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นการรับรู้ผลแตกต่างชั่วคราวที่เกิดขึ้นระหว่างมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินที่แสดงในงบการเงินกับมูลค่าของสินทรัพย์และหนี้สินที่ใช้ในการคำนวณกำไรขาดทุนทางภาษี (ฐานภาษี) ธนาคารรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวดังกล่าวด้วยจำนวนที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์หรือจ่ายชำระหนี้สิน โดยรับรู้ในกำไรหรือขาดทุน เว้นแต่ในส่วนที่เกี่ยวกับรายการที่บันทึกในส่วนของเจ้าของ รับรู้โดยตรงในส่วนของเจ้าของ

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี สามารถหักกลบรายการได้เมื่อธนาคารมีสิทธิตามกฎหมายที่จะนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันมาหักกลบกับหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน และภาษีเงินได้นี้ถูกจัดเก็บโดยหน่วยงานจัดเก็บภาษีเดียวกันสำหรับหน่วยภาษีเดียวกัน

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะรับรู้เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะนำผลแตกต่างชั่วคราวนั้นมาใช้ประโยชน์ มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะถูกทบทวนทุกสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงานและปรับลดลงเท่าที่ประโยชน์ทางภาษีที่เกี่ยวข้องจะมีโอกาสได้ใช้จริง

3.17 กำไรต่อหุ้น

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยการหารกำไรสุทธิส่วนของธนาคารด้วยจำนวนหุ้นสามัญที่มีอยู่ และออกจำหน่ายเพิ่มในแต่ละงวดถัวเฉลี่ย โดยให้น้ำหนักตามเวลา และจำนวนเงินที่รับชำระ

กำไรต่อหุ้นปรับลดคำนวณโดยปรับปรุงกำไรสุทธิส่วนของธนาคารที่เป็นของหุ้นสามัญและจำนวนหุ้นสามัญด้วยผลกระทบของหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลด

4. การบริหารความเสี่ยง

4.1 ข้อมูลความเสี่ยงของธนาคาร

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของธนาคารมีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยง ทบทวนความเหมาะสมของนโยบาย และระบบการบริหารความเสี่ยง กำหนดกลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยง ตลอดจนดูแลและติดตามความเสี่ยงของธนาคารให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการบริหารความเสี่ยงของธนาคารที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการธนาคารตามที่คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงได้นำเสนอ โดยมีเป้าหมายให้อยู่ภายในขอบเขตที่กำหนด โดยเฉพาะในด้านการดำรงเงินกองทุนให้เพียงพอที่จะรองรับความเสี่ยงตามหลักเกณฑ์ Basel III และเพื่อให้สามารถดำเนินธุรกิจให้ได้รับอัตราผลตอบแทนที่เหมาะสม

ระบบการบริหารความเสี่ยงของธนาคารประกอบด้วยกระบวนการที่สำคัญคือ การระบุความเสี่ยงสำคัญซึ่งจะส่งผลอย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจของธนาคาร การประเมินความเสี่ยงแต่ละประเภท กระบวนการติดตามความเสี่ยงให้อยู่ภายในระดับที่เหมาะสมภายใต้นโยบายที่ธนาคารกำหนด และการรายงานความเสี่ยงประเภทต่าง ๆ ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบเพื่อให้สามารถบริหารและ/หรือจัดการความเสี่ยงได้ทันต่อเหตุการณ์

หลักการสำคัญของระบบการบริหารความเสี่ยง ได้แก่ หน่วยงานธุรกิจซึ่งดำเนินธุรกิจที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบต่อการบริหารความเสี่ยงต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ได้รับการอนุมัติ ตลอดจนสอดคล้องกับนโยบายความเสี่ยงโดยรวมของธนาคารที่ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการธนาคาร โดยหน่วยงานบริหารความเสี่ยงทำหน้าที่ติดตามและควบคุมความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

4.1.1 ความเสี่ยงด้านเครดิต

ความเสี่ยงด้านเครดิต หมายถึง ความเสี่ยงที่ลูกหนี้หรือคู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติได้ตามสัญญาที่เกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อ การลงทุน และการก่อภาระผูกพัน เช่น ลูกหนี้ไม่สามารถชำระเงินต้นหรือดอกเบี้ยตามที่ตกลงไว้ในสัญญาได้ เป็นต้น ซึ่งผลเสียหายสูงสุดของความเสี่ยงด้านเครดิตของธนาคาร คือ มูลค่าตามบัญชีสุทธิของสินทรัพย์ทางการเงิน หรือจำนวนเงินที่ธนาคารอาจต้องจ่ายชำระตามภาระผูกพันในกรณีที่คู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาดังกล่าวได้

ธนาคารได้กำหนดกระบวนการอำนวยสินเชื่อโดยครอบคลุมถึงการกำหนดนโยบายสินเชื่อ การจัดระดับความเสี่ยงด้านสินเชื่อของลูกค้า ตลอดจนกำหนดเงื่อนไขและอำนาจในการอนุมัติสินเชื่อตามระดับต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับประเภทธุรกิจและ/หรือขนาดของวงเงิน เป็นต้น ในการพิจารณาสินเชื่อธุรกิจโดยทั่วไป ธนาคารจะพิจารณาวัตถุประสงค์ในการขอกู้ ประเมินความสามารถในการชำระคืนเงินกู้จากกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน ความเป็นไปได้ทางธุรกิจ ความสามารถของผู้บริหาร ตลอดจนหลักทรัพย์ค้ำประกัน และจัดให้มีการทบทวนสินเชื่อ รวมถึงระดับความเสี่ยงของสินเชื่อเป็นประจำ นอกจากนี้ ธนาคารยังได้มีการกำหนดเพดานต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการติดตามและควบคุมความเสี่ยงด้านเครดิตด้วย

4.1.2 ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย

ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยอันจะมีผลในทางลบต่อรายได้ดอกเบี้ยสุทธิในงวดปัจจุบันและ/หรือในอนาคต ความเสี่ยงของอัตราดอกเบี้ยนี้เกิดขึ้นจากการจัดโครงสร้างและลักษณะของรายการในสินทรัพย์และหนี้สิน นอกจากนี้ยังเกิดจากระยะเวลาที่แตกต่างกันในการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยระหว่างรายการทางด้านสินทรัพย์และหนี้สินอีกด้วย

ธนาคารประเมิน ติดตาม และควบคุมความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และสอดคล้องกับนโยบายที่คณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินและคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงกำหนด ธนาคารบริหารความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยเพื่อบรรลุเป้าหมายรายได้ตามแผนธุรกิจ และดูแลผลกระทบต่อเงินกองทุนให้อยู่ภายในขอบเขตที่กำหนด โดยมีการทำธุรกรรมอนุพันธ์ทางการเงินเพื่อป้องกันความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย

ธนาคารมีสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่สำคัญ จำแนกตามระยะเวลาในการเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยหรือระยะเวลาครบกำหนดตามสัญญาแล้วแต่วันใดจะถึงก่อน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม 2561							
	เปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยได้ทันที ถึงภายใน 1 เดือน	**1 - 3 เดือน**	**3 - 12 เดือน**	**1 - 5 ปี**	**เกินกว่า 5 ปี**	**ไม่มีดอกเบี้ย**	**สินเชื่อที่หยุดรับรู้รายได้**	**รวม**
สินทรัพย์ทางการเงิน								
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน*	345,208	33,266	11,762	2,949	-	59,166	-	452,351
เงินลงทุนในตราสารหนี้	21,774	21,621	102,222	282,729	17,871	-	-	446,217
เงินให้สินเชื่อ	1,349,860	346,953	222,873	76,381	5,925	9,742	71,426	2,083,160
หนี้สินทางการเงิน								
เงินรับฝาก	1,317,049	339,575	548,030	21,628	-	100,188	-	2,326,470
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	78,339	23,005	6,938	8,973	3,484	16,123	-	136,862
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	7,223	-	-	-	-	-	-	7,223
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	9	140	-	68,359	47,840	-	-	116,348

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม 2560							
	เปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยได้ทันที ถึงภายใน 1 เดือน	**1 - 3 เดือน**	**3 - 12 เดือน**	**1 - 5 ปี**	**เกินกว่า 5 ปี**	**ไม่มีดอกเบี้ย**	**สินเชื่อที่หยุดรับรู้รายได้**	**รวม**
สินทรัพย์ทางการเงิน								
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน*	296,303	50,301	25,217	3,644	-	62,528	-	437,993
เงินลงทุนในตราสารหนี้	6,922	22,962	40,083	373,077	24,545	-	-	467,589
เงินให้สินเชื่อ	1,281,759	350,853	186,445	79,217	18,244	9,178	78,293	2,003,989
หนี้สินทางการเงิน								
เงินรับฝาก	1,245,875	376,336	561,043	22,507	-	104,982	-	2,310,743
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	64,677	23,006	11,518	7,477	9,413	17,493	-	133,584
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	7,252	-	-	-	-	-	-	7,252
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	12	226	29,404	52,327	25,221	-	-	107,190

* ไม่รวมรายการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญและดอกเบี้ยค้างรับ

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร 2561							
	เปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยได้ทันที ถึงภายใน 1 เดือน	1 - 3 เดือน	3 - 12 เดือน	1 - 5 ปี	เกินกว่า 5 ปี	ไม่มีดอกเบี้ย	สินเชื่อที่หยุดรับรู้รายได้	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน								
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน*	324,393	21,734	3,764	3,126	-	52,541	-	405,558
เงินลงทุนในตราสารหนี้	7,908	20,397	98,519	277,136	17,871	-	-	421,831
เงินให้สินเชื่อ	1,326,713	334,597	212,825	69,682	1,634	9,742	70,456	2,025,649
หนี้สินทางการเงิน								
เงินรับฝาก	1,294,711	331,899	520,195	15,497	-	100,188	-	2,262,490
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	72,102	19,922	6,938	9,619	3,484	16,329	-	128,394
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	7,199	-	-	-	-	-	-	7,199
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	9	14	-	68,358	47,840	-	-	116,221

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร 2560							
	เปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยได้ทันที ถึงภายใน 1 เดือน	1 - 3 เดือน	3 - 12 เดือน	1 - 5 ปี	เกินกว่า 5 ปี	ไม่มีดอกเบี้ย	สินเชื่อที่หยุดรับรู้รายได้	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน								
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน*	273,518	35,942	17,525	3,644	-	55,094	-	385,723
เงินลงทุนในตราสารหนี้	6,672	14,650	37,427	367,777	24,545	-	-	451,071
เงินให้สินเชื่อ	1,256,080	340,654	173,983	78,975	18,178	9,178	76,909	1,953,957
หนี้สินทางการเงิน								
เงินรับฝาก	1,224,025	369,410	535,972	18,026	-	104,988	-	2,252,421
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	61,664	20,365	10,515	7,477	9,413	17,779	-	127,213
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	7,210	-	-	-	-	-	-	7,210
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	12	-	29,404	52,327	25,221	-	-	106,964

* ไม่รวมรายการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญและดอกเบี้ยค้างรับ

ข้อมูลเบื้องต้นของอัตราดอกเบี้ยคงที่และอัตราดอกเบี้ยลอยตัวของเงินให้สินเชื่อเฉพาะในประเทศ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2561	2560	2561	2560
อัตราดอกเบี้ยคงที่	408,637	380,296	408,637	380,296
อัตราดอกเบี้ยลอยตัว	1,328,908	1,318,977	1,326,718	1,316,100
รวม	1,737,545	1,699,273	1,735,355	1,696,396

รายการสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินที่ก่อให้เกิดรายได้และค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม					
	2561			2560		
	ยอดคงเหลือเฉลี่ย	รายได้และค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	อัตราร้อยละเฉลี่ยต่อปี	ยอดคงเหลือเฉลี่ย	รายได้และค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	อัตราร้อยละเฉลี่ยต่อปี
สินทรัพย์ทางการเงินที่ก่อให้เกิดรายได้						
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	481,103	8,397	1.75	509,521	8,317	1.63
เงินลงทุนในตราสารหนี้	460,149	9,199	2.00	424,748	8,242	1.94
เงินให้สินเชื่อ	2,025,402	93,131	4.60	1,939,223	88,876	4.58
รวม	2,966,654	110,727		2,873,492	105,435	
หนี้สินทางการเงินที่ก่อให้เกิดค่าใช้จ่าย						
เงินรับฝาก	2,318,609	21,762	0.94	2,268,859	21,596	0.95
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	158,312	2,142	1.35	121,349	1,081	0.89
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	104,552	5,561	5.32	129,984	6,523	5.02
รวม	2,581,473	29,465		2,520,192	29,200	

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม					
	2561			2560		
	ยอดคงเหลือเฉลี่ย	รายได้และค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	อัตราร้อยละเฉลี่ยต่อปี	ยอดคงเหลือเฉลี่ย	รายได้และค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	อัตราร้อยละเฉลี่ยต่อปี
สินทรัพย์ทางการเงินที่ก่อให้เกิดรายได้						
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	432,982	6,826	1.58	459,125	6,705	1.46
เงินลงทุนในตราสารหนี้	440,597	8,737	1.98	404,712	7,755	1.92
เงินให้สินเชื่อ	1,971,807	90,411	4.59	1,890,899	86,540	4.58
รวม	2,845,386	105,974		2,754,736	101,000	
หนี้สินทางการเงินที่ก่อให้เกิดค่าใช้จ่าย						
เงินรับฝาก	2,259,501	20,123	0.89	2,212,092	20,017	0.90
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	152,055	1,885	1.24	114,525	843	0.74
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	104,370	5,561	5.33	129,746	6,523	5.03
รวม	2,515,926	27,569		2,456,363	27,383	

4.1.3 ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน

ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน หมายถึง ความเสี่ยงที่เป็นผลจากการที่ธนาคารมีการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินตราต่างประเทศ ซึ่งอาจก่อให้เกิดฐานะเกินดุลหรือขาดดุลในเงินตราต่างประเทศสกุลใดสกุลหนึ่ง เมื่ออัตราแลกเปลี่ยนเปลี่ยนแปลง จึงอาจกระทบต่อผลกำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนได้

ธนาคารบริหารฐานะเงินตราต่างประเทศภายใต้ข้อกำหนดของทางการและเพดานความเสี่ยงภายในที่คณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินและคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงกำหนด

4.1.4 ความเสี่ยงด้านราคาตราสารทุน

ความเสี่ยงของฐานะที่เกี่ยวข้องกับตราสารทุน หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของราคาของตราสารทุน หรือหุ้นทุน และมีผลทำให้ฐานะของเงินลงทุนในตราสารทุนมีมูลค่าลดลง หรือทำให้เกิดความผันผวนต่อกำไร (ขาดทุน)

ธนาคารลงทุนในตราสารทุนโดยลงทุนภายใต้ข้อกำหนดของทางการ และนโยบายการลงทุนของธนาคาร

4.1.5 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่ธนาคารไม่สามารถชำระหนี้สินและภาระผูกพันตามสัญญา วัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของธนาคาร คือ การมีเงินทุนที่เหมาะสมและเพียงพอที่จะชำระภาระผูกพันทั้งในปัจจุบันและอนาคต ในขณะเดียวกันยังสามารถนำเงินทุนไปบริหารเพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างเหมาะสมในภาวะที่ตลาดเอื้ออำนวยอีกด้วย

ธนาคารบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องตามนโยบายและหลักการที่คณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินเป็นผู้กำหนด และสอดคล้องกับเกณฑ์การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องและกฎเกณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องของทางการ โดยมีสายบริหารการเงินเป็นหน่วยงานหลักทำหน้าที่บริหารสภาพคล่องตามนโยบายดังกล่าว และหน่วยงานความเสี่ยงด้านตลาด สายบริหารความเสี่ยงเป็นผู้บ่งชี้ ประเมิน ติดตาม รายงานและควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ภายใต้เพดานความเสี่ยงที่กำหนด โดยรายงานต่อคณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินเป็นประจำ

ธนาคารจัดให้มีแหล่งเงินทุนที่หลากหลาย โดยแหล่งเงินทุนหลักของธนาคารมาจากเงินรับฝากจากลูกค้า ซึ่งมีการกระจายตัวในแต่ละประเภทเงินรับฝากและอายุครบกำหนด นอกจากนี้ ธนาคารบริหารสภาพคล่องผ่านตลาดเงินและตลาดทุนภายในประเทศซึ่งรวมถึงตลาดซื้อขายล่วงหน้าและตลาดซื้อคืน (Swap and Repurchase Market) และมีการบริหารสภาพคล่องผ่านตลาดเงินและตลาดทุนต่างประเทศ โดยอาจดำเนินการระดมเงินทุน หรือลงทุนในสกุลเงินหลัก เช่น สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐและสกุลเงินยูโร เป็นต้น ธนาคารมุ่งดำเนินการให้มีต้นทุนและมีความเสี่ยงด้านสภาพคล่องที่เหมาะสมตามสภาพตลาดและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยมีการบริหารฐานะสภาพคล่องอย่างใกล้ชิดทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ซึ่งรวมถึงการพิจารณาความเหมาะสมในการกู้ยืมเงินระยะสั้นและระยะยาวจากต่างประเทศ เพื่อใช้ในการอำนวยสินเชื่อสกุลเงินตราต่างประเทศแก่ลูกค้าของธนาคารทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนวางแผนการระดมเงินทุนระยะยาวตามความเหมาะสมของสภาพตลาด นอกจากแหล่งเงินทุนที่หลากหลายแล้ว ธนาคารจัดให้มีสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูงและพร้อมจะเปลี่ยนเป็นเงินสดได้เมื่อต้องการ เพื่อที่จะสามารถรองรับการจ่ายคืนหนี้สินและภาระผูกพันและดำเนินธุรกิจได้อย่างราบรื่นทั้งในภาวะปกติและในกรณีเกิดวิกฤต

ธนาคารมีสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงิน จำแนกตามระยะเวลาที่ครบกำหนด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม 2561					
	ภายใน 1 ปี	**เกินกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี**	**เกินกว่า 5 ปี**	**ไม่มีกำหนดระยะเวลา**	**สินเชื่อที่หยุดรับรู้รายได้**	**รวม**
สินทรัพย์ทางการเงิน						
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน*	449,402	2,949	-	-	-	452,351
ตราสารอนุพันธ์	10,381	7,806	10,463	-	-	28,650
เงินลงทุน	145,295	284,505	18,037	110,559	-	558,396
เงินให้สินเชื่อ	884,806	734,445	393,163	-	70,746	2,083,160
หนี้สินทางการเงิน						
เงินรับฝาก	2,304,842	21,628	-	-	-	2,326,470
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	122,142	11,236	3,484	-	-	136,862
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	7,223	-	-	-	-	7,223
ตราสารอนุพันธ์	7,621	4,834	9,883	-	-	22,338
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	150	68,358	47,840	-	-	116,348

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม 2560					
	ภายใน 1 ปี	**เกินกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี**	**เกินกว่า 5 ปี**	**ไม่มีกำหนดระยะเวลา**	**สินเชื่อที่หยุดรับรู้รายได้**	**รวม**
สินทรัพย์ทางการเงิน						
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน*	434,349	3,644	-	-	-	437,993
ตราสารอนุพันธ์	9,667	8,345	9,348	-	-	27,360
เงินลงทุน	71,982	375,910	24,597	120,691	-	593,180
เงินให้สินเชื่อ	825,155	672,629	428,623	-	77,582	2,003,989
หนี้สินทางการเงิน						
เงินรับฝาก	2,288,236	22,507	-	-	-	2,310,743
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	116,694	7,477	9,413	-	-	133,584
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	7,252	-	-	-	-	7,252
ตราสารอนุพันธ์	6,552	5,213	9,237	-	-	21,002
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	29,642	52,327	25,221	-	-	107,190

* ไม่รวมรายการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญและดอกเบี้ยค้างรับ

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร 2561					
	ภายใน 1 ปี	เกินกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	เกินกว่า 5 ปี	ไม่มีกำหนดระยะเวลา	สินเชื่อที่หยุดรับรู้รายได้	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน						
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน*	402,432	3,126	-	-	-	405,558
ตราสารอนุพันธ์	10,066	7,806	10,462	-	-	28,334
เงินลงทุน	123,957	278,911	18,038	142,080	-	562,986
เงินให้สินเชื่อ	844,998	722,915	387,280	-	70,456	2,025,649
หนี้สินทางการเงิน						
เงินรับฝาก	2,246,993	15,497	-	-	-	2,262,490
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	113,674	11,236	3,484	-	-	128,394
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	7,199	-	-	-	-	7,199
ตราสารอนุพันธ์	7,137	4,834	9,883	-	-	21,854
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	23	68,358	47,840	-	-	116,221

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร 2560					
	ภายใน 1 ปี	เกินกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	เกินกว่า 5 ปี	ไม่มีกำหนดระยะเวลา	สินเชื่อที่หยุดรับรู้รายได้	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน						
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน*	382,079	3,644	-	-	-	385,723
ตราสารอนุพันธ์	9,356	8,344	9,348	-	-	27,048
เงินลงทุน	55,770	370,610	24,597	149,559	-	600,536
เงินให้สินเชื่อ	787,097	664,651	425,300	-	76,909	1,953,957
หนี้สินทางการเงิน						
เงินรับฝาก	2,234,395	18,026	-	-	-	2,252,421
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	110,323	7,477	9,413	-	-	127,213
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	7,210	-	-	-	-	7,210
ตราสารอนุพันธ์	5,763	5,213	9,237	-	-	20,213
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	29,416	52,327	25,221	-	-	106,964

* ไม่รวมรายการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญและดอกเบี้ยค้างรับ

4.2 มูลค่ายุติธรรมของตราสารการเงิน

ตารางต่อไปนี้แสดงมูลค่าตามบัญชีและประมาณการมูลค่ายุติธรรมของตราสารการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม			
	2561		2560	
	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม
สินทรัพย์ทางการเงิน				
เงินสด	62,394	62,394	65,473	65,473
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	450,700	450,700	437,738	437,738
ตราสารอนุพันธ์	28,650	28,581	27,360	27,815
เงินลงทุนสุทธิ	558,396	635,701	593,180	621,204
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	1,935,781	1,935,781	1,869,029	1,869,029
รวม	3,035,921	3,113,157	2,992,780	3,021,259
หนี้สินทางการเงิน				
เงินรับฝาก	2,326,470	2,326,470	2,310,743	2,310,743
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	136,862	136,862	133,584	133,584
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	7,223	7,223	7,252	7,252
ตราสารอนุพันธ์	22,338	22,828	21,002	21,559
ตราสารหนี้ที่ออก	116,019	128,669	107,032	123,217
เงินกู้ยืม	329	329	158	158
รวม	2,609,241	2,622,381	2,579,771	2,596,513

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร			
	2561		2560	
	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม
สินทรัพย์ทางการเงิน				
เงินสด	62,329	62,329	65,383	65,383
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	404,378	404,378	385,772	385,772
ตราสารอนุพันธ์	28,334	28,266	27,048	27,506
เงินลงทุนสุทธิ	562,986	601,919	600,536	643,644
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	1,881,395	1,881,395	1,822,089	1,822,089
รวม	2,939,422	2,978,287	2,900,828	2,944,394
หนี้สินทางการเงิน				
เงินรับฝาก	2,262,490	2,262,490	2,252,421	2,252,421
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	128,394	128,394	127,213	127,213
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	7,199	7,199	7,210	7,210
ตราสารอนุพันธ์	21,854	22,344	20,213	20,771
ตราสารหนี้ที่ออก	115,892	128,542	106,806	122,991
เงินกู้ยืม	329	329	158	158
รวม	2,536,158	2,549,298	2,514,021	2,530,764

เงินสด เงินรับฝาก รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (หนี้สิน) หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม และเงินกู้ยืม แสดงมูลค่ายุติธรรมโดยประมาณตามจำนวนเงินที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน

เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ และรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ (สินทรัพย์) แสดงมูลค่ายุติธรรมโดยประมาณตามจำนวนเงินที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงินหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

วิธีการและข้อสมมติฐานที่ธนาคารใช้ในการประมาณมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงิน ตามที่ได้เปิดเผยมีดังนี้

มูลค่ายุติธรรมของรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ (สินทรัพย์) เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ เงินรับฝาก รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (หนี้สิน) หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม และเงินกู้ยืม คำนวณด้วยวิธีกระแสเงินสดคิดลดด้วยอัตราดอกเบี้ยที่เกี่ยวข้องในตลาด

มูลค่ายุติธรรมของตราสารอนุพันธ์ใช้ราคาซื้อขายในตลาด หรือเทคนิคการประเมินมูลค่าซึ่งอ้างอิงจากราคาตลาดสำหรับเครื่องมือทางการเงินที่มีลักษณะและวันครบกำหนดใกล้เคียงกัน หรือราคาประเมินของสถาบันที่เชื่อถือได้

การคำนวณมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในตราสารหนี้

- ตราสารหนี้ที่ออกจำหน่ายในประเทศและจดทะเบียนในสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย มูลค่ายุติธรรมคำนวณโดยใช้อัตราผลตอบแทนของตราสารหนี้ที่ใช้อ้างอิงที่เผยแพร่โดยสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย สำหรับตราสารหนี้ที่มิได้จดทะเบียนในสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทยจะใช้อัตราผลตอบแทนเสนอซื้อเฉลี่ยของสถาบันการเงินที่เชื่อถือได้ 3 แห่ง
- ตราสารหนี้ที่ออกจำหน่ายในต่างประเทศใช้ราคาประเมินของสถาบันการเงินในต่างประเทศที่เชื่อถือได้

การคำนวณมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในตราสารทุน

- ตราสารทุนในความต้องการของตลาดซึ่งมีราคาตลาดที่ระบุได้โดยง่าย มูลค่ายุติธรรมคำนวณโดยใช้ราคาเสนอซื้อครั้งสุดท้ายของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเมื่อสิ้นวันทำการสุดท้ายของวันที่รายงาน แต่ถ้าหากไม่มีราคาเสนอซื้อครั้งสุดท้ายจะใช้ราคาปิดครั้งสุดท้ายแทน
- เงินลงทุนในหน่วยลงทุน แสดงมูลค่ายุติธรรมด้วยมูลค่ารับซื้อคืน ณ วันที่รายงาน
- เงินลงทุนทั่วไป แสดงมูลค่ายุติธรรมโดยใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าที่ใช้อย่างแพร่หลายในตลาด ซึ่งอ้างอิงราคาและ/หรือตัวแปรจากตลาด โดยมีการพิจารณาถึงข้อจำกัดในการซื้อขาย สภาพคล่อง และอัตราคิดลดเพื่อใช้ในการปรับมูลค่ายุติธรรมดังกล่าว เทคนิคการประเมินมูลค่ารวมถึงการใช้รายการซื้อขายในตลาดล่าสุดของผู้ซื้อขายที่มีความรอบรู้เต็มใจ และมีความเป็นอิสระต่อกัน การอ้างอิงมูลค่ายุติธรรมในปัจจุบันของเงินลงทุนในบริษัทที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน การใช้วิธีคิดลดกระแสเงินสด และการใช้วิธีเปรียบเทียบราคาตลาด

ตราสารหนี้ที่ออก แสดงมูลค่ายุติธรรมโดยประมาณจากราคาซื้อ-ขายในตลาด

มูลค่ายุติธรรมเป็นราคาที่จะได้รับจากการขายสินทรัพย์ หรือจะจ่ายเพื่อโอนหนี้สินในรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติในตลาดหลักระหว่างผู้ร่วมตลาด ณ วันที่วัดมูลค่า ในกรณีที่ไม่มีตลาดหลัก ใช้ราคาในตลาดที่ให้ประโยชน์สูงสุดที่ธนาคารสามารถเข้าทำรายการได้ มูลค่ายุติธรรมของตราสารที่มีการเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องถูกกำหนดด้วยราคาเสนอซื้อขาย ตลาดที่มีสภาพคล่องเป็นตลาดที่มีความถี่และปริมาณการซื้อขายเพียงพอในการให้ข้อมูลราคาอย่างต่อเนื่อง หากตลาดไม่มีสภาพคล่องหรือสินทรัพย์หรือหนี้สินไม่ได้ซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่อง ธนาคารใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าในการวัดมูลค่ายุติธรรมโดยใช้ข้อสมมติฐานที่ผู้ร่วมตลาดใช้ในการกำหนดราคาสินทรัพย์หรือหนี้สิน และพิจารณาปรับปรุงมูลค่าในกรณีที่เหมาะสมเพื่อให้ได้มูลค่ายุติธรรม

ตารางต่อไปนี้แสดงการวิเคราะห์สินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินตามระดับของลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม							
	2561				2560			
	ระดับ 1	**ระดับ 2**	**ระดับ 3**	**รวม**	**ระดับ 1**	**ระดับ 2**	**ระดับ 3**	**รวม**
รายการที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม								
สินทรัพย์ทางการเงิน								
ตราสารอนุพันธ์	-	28,581	-	28,581	-	27,815	-	27,815
เงินลงทุนสุทธิ	92,491	412,863	-	505,354	103,117	445,647	-	548,764
หนี้สินทางการเงิน								
ตราสารอนุพันธ์	300	22,528	-	22,828	366	21,193	-	21,559
รายการที่ไม่ได้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม								
สินทรัพย์ทางการเงิน								
เงินลงทุนสุทธิ	2,676	66,623	61,048	130,347	2,580	9,555	60,305	72,440
หนี้สินทางการเงิน								
ตราสารหนี้ที่ออก	-	128,669	-	128,669	-	123,217	-	123,217

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร							
	2561				2560			
	ระดับ 1	**ระดับ 2**	**ระดับ 3**	**รวม**	**ระดับ 1**	**ระดับ 2**	**ระดับ 3**	**รวม**
รายการที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม								
สินทรัพย์ทางการเงิน								
ตราสารอนุพันธ์	-	28,266	-	28,266	-	27,506	-	27,506
เงินลงทุนสุทธิ	89,945	399,067	-	489,012	98,123	428,748	-	526,871
หนี้สินทางการเงิน								
ตราสารอนุพันธ์	-	22,344	-	22,344	-	20,771	-	20,771
รายการที่ไม่ได้วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม								
สินทรัพย์ทางการเงิน								
เงินลงทุนสุทธิ	2,676	2,857	107,374	112,907	2,580	2,568	111,625	116,773
หนี้สินทางการเงิน								
ตราสารหนี้ที่ออก	-	128,542	-	128,542	-	122,991	-	122,991

การกำหนดลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรม

ระดับ 1 - ราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกัน

ระดับ 2 - มูลค่าที่ได้จากเทคนิคการประเมินมูลค่า โดยใช้ข้อมูลที่ได้โดยตรงหรือโดยอ้อมจากตลาด (Observable data) เป็นองค์ประกอบสำคัญในการประเมินมูลค่ายุติธรรม

ระดับ 3 - มูลค่าที่ได้จากเทคนิคการประเมินมูลค่า โดยใช้ข้อมูลที่ไม่มีในตลาด (Unobservable data) เป็นองค์ประกอบสำคัญในการประเมินมูลค่ายุติธรรม

ในการใช้เทคนิคการประเมินมูลค่า ธนาคารมีการปรับปรุงมูลค่า (Valuation Adjustment) เมื่อพิจารณาว่ามีบางปัจจัยที่ผู้ร่วมตลาดใช้ในการกำหนดราคาไม่ได้ถูกรวมอยู่ในแบบจำลองการประเมินมูลค่า ปัจจัยที่นำมาพิจารณา เช่น ส่วนต่างระหว่างราคาเสนอซื้อและราคาเสนอขาย ความเสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญา และสภาพคล่อง เป็นต้น

4.3 การดำรงเงินกองทุน

ธนาคารมีนโยบายในการดำรงฐานะของเงินกองทุนให้อยู่ในระดับเพียงพอที่จะสนับสนุนยุทธศาสตร์การขยายธุรกิจภายใต้กรอบความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของทางการ ตลอดจนความคาดหวังของตลาด โดยธนาคารมีการประเมินความเพียงพอของเงินกองทุนภายใต้สถานการณ์สมมติต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อประกอบการวางแผน การดำเนินการด้านเงินกองทุนตามความเหมาะสม

ตามหลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนตามแนวทาง Basel III ของ ธปท. ได้กำหนดให้ธนาคารดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนส่วนเพิ่มเพื่อรองรับผลขาดทุนในภาวะวิกฤต (Capital Conservation Buffer) เพิ่มเติมจากการดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนขั้นต่ำ โดยให้ทยอยดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนส่วนเพิ่มอีกมากกว่าร้อยละ 0.625 ในแต่ละปี เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 จนอัตราส่วนเพิ่มมากกว่าร้อยละ 2.50 ในวันที่ 1 มกราคม 2562 โดยอัตราส่วนการดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำและเงินกองทุนส่วนเพิ่มเพื่อรองรับผลขาดทุนในภาวะวิกฤตต่อสินทรัพย์เสี่ยง เป็นดังนี้

		อัตราร้อยละ
	2561	2560
อัตราส่วนเงินกองทุน		
อัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของ	มากกว่า 6.375	มากกว่า 5.75
อัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1	มากกว่า 7.875	มากกว่า 7.25
อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งสิ้น	มากกว่า 10.375	มากกว่า 9.75

ในเดือนกันยายน 2560 ธปท. ได้ออกประกาศเรื่อง แนวทางการระบุและการกำกับดูแลธนาคารพาณิชย์ที่มีนัยต่อความเสี่ยงเชิงระบบในประเทศ (Domestic Systemically Important Banks: D-SIBs) โดยกำหนดให้ธนาคารในฐานะธนาคารพาณิชย์ที่มีนัยต่อความเสี่ยงเชิงระบบต้องดำรงเงินกองทุนส่วนเพิ่มเพื่อรองรับความเสียหาย (Higher Loss Absorbency) ในรูปของเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของต่อสินทรัพย์เสี่ยงเพิ่มเติมจากการดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนขั้นต่ำอีกร้อยละ 1 โดยให้ทยอยดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนส่วนเพิ่มดังกล่าวที่ร้อยละ 0.5 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 และดำรงเพิ่มเป็นร้อยละ 1 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไป

นอกจากนี้ ธปท. อาจกำหนดให้มีการดำรงเงินกองทุนเพิ่มเติมเพื่อรองรับความเสี่ยงเชิงระบบที่อาจเกิดขึ้นในช่วงเศรษฐกิจขาลง (Countercyclical Buffer) เพิ่มอีกสูงสุดไม่เกินร้อยละ 2.50

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ธนาคารมีอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงและเงินกองทุนตามกฎหมายตามเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนดตามแนวทาง Basel III ดังนี้

อัตราร้อยละ

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2561	2560	2561	2560
อัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1				
ที่เป็นส่วนของเจ้าของต่อสินทรัพย์เสี่ยง	16.43	16.62	16.24	16.47
อัตราส่วนเงินกองทุนชั้นที่ 1 ต่อสินทรัพย์เสี่ยง	16.43	16.63	16.24	16.47
อัตราส่วนเงินกองทุนทั้งสิ้นต่อสินทรัพย์เสี่ยง	17.96	18.17	17.78	18.03

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2561	2560	2561	2560
เงินกองทุนชั้นที่ 1	390,369	383,942	374,633	369,261
เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของ	390,309	383,841	374,633	369,261
ทุนชำระแล้ว	19,088	19,088	19,088	19,088
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	56,346	56,346	56,346	56,346
ทุนสำรองตามกฎหมาย	23,000	22,000	23,000	22,000
เงินสำรองที่จัดสรรจากกำไรสุทธิ	101,500	96,500	101,500	96,500
กำไรสุทธิคงเหลือหลังจากการจัดสรร	152,107	134,606	132,089	118,714
รายการอื่นของส่วนของเจ้าของ	42,039	56,126	45,361	57,374
รายการหักจากเงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นส่วนของเจ้าของ	(3,771)	(825)	(2,751)	(761)
เงินกองทุนชั้นที่ 1 ที่เป็นตราสารทางการเงิน	60	101	-	-
เงินกองทุนชั้นที่ 2	36,194	35,638	35,312	34,965
เงินกองทุนทั้งสิ้นตามกฎหมาย	426,563	419,580	409,945	404,226

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ธนาคารไม่มีเงินกองทุนส่วนเพิ่มเพื่อรองรับการให้สินเชื่อแก่กลุ่มลูกหนี้รายใหญ่

การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำรงเงินกองทุนของธนาคารและกลุ่มธุรกิจทางการเงินตามประกาศ ธปท. เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลการดำรงเงินกองทุนสำหรับธนาคารพาณิชย์ เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลการดำรงเงินกองทุนสำหรับกลุ่มธุรกิจทางการเงิน และเรื่องการเปิดเผยข้อมูลการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับสถานการณ์ด้านสภาพคล่องที่มีความรุนแรง

ช่องทางที่เปิดเผยข้อมูล www.bangkokbank.com/นักลงทุนสัมพันธ์/ข้อมูลทางการเงิน/Basel III-หลักการที่ 3

วันที่เปิดเผยข้อมูล 31 ตุลาคม 2561

ข้อมูล ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2561

5. การใช้ดุลยพินิจ และประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ

5.1 ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนในหลักทรัพย์

ธนาคารประเมินการด้อยค่าของเงินลงทุนเมื่อมีข้อบ่งชี้การด้อยค่าเกิดขึ้นและพิจารณาว่าเงินลงทุนมีการด้อยค่าเมื่อมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนดังกล่าวลดลงต่ำกว่าราคาทุนอย่างมีสาระสำคัญและอย่างต่อเนื่อง การพิจารณาความมีสาระสำคัญและระยะเวลาความต่อเนื่องนี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของธนาคาร ในการใช้ดุลยพินิจดังกล่าว ธนาคารได้ประเมินถึงความผันผวนของมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนและปัจจัยอื่น ซึ่งรวมถึงประมาณการกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับความเสื่อมถอยในสถานะทางการเงินของผู้ออกหลักทรัพย์ และภาวะแวดล้อมการประกอบการในอุตสาหกรรมของผู้ออกหลักทรัพย์

5.2 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

ธนาคารกันเงินสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ โดยใช้สมมติฐานและดุลยพินิจหลายประการในการประมาณการ ซึ่งรวมถึงการพิจารณาข้อบ่งชี้ที่ส่งผลทางลบต่อความสามารถในการชำระคืนเงินให้สินเชื่อของลูกหนี้ ประมาณการกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้ ประมาณการกระแสเงินสดจากหลักประกัน ระยะเวลาของกระแสเงินสด ผลสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นเพิ่มเติม ตลอดจนสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจที่มีผลต่ออัตราการผิดนัดชำระหนี้ ทั้งนี้ ธนาคารมีการทบทวนประมาณการและข้อสมมติฐานต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ

5.3 ประมาณการหนี้สิน

ธนาคารต้องใช้ดุลยพินิจและข้อสมมติฐานหลายประการในการรับรู้ประมาณการหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงิน โดยพิจารณาจากลักษณะของรายการและสถานการณ์ที่ทำให้เกิดประมาณการหนี้สิน ความเป็นไปได้ของการสูญเสียประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในการจ่ายชำระหนี้สินดังกล่าว รวมถึงการประมาณการกระแสเงินสดสุทธิที่จะจ่ายในอนาคต ทั้งนี้ การพิจารณาได้ทำขึ้นจากประสบการณ์และข้อมูลที่มีอยู่ขณะที่จัดทำงบการเงิน โดยมีการทบทวนจำนวนที่ประมาณไว้อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณไว้

สำหรับการประมาณการหนี้สินผลประโยชน์ที่จ่ายให้แก่พนักงานหลังออกจากงานประเภทโครงการผลประโยชน์ มีการประมาณการโดยนักคณิตศาสตร์ประกันภัยเป็นผู้คำนวณตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยซึ่งต้องใช้ข้อสมมติทางการเงิน เช่น อัตราคิดลด ระดับเงินเดือนและผลประโยชน์ในอนาคต เป็นต้น ข้อสมมติด้านประชากรศาสตร์ เช่น อัตรามรณะ อัตราการหมุนเวียนของพนักงาน เป็นต้น ต้นทุนบริการในอดีตที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขโครงการ จะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเมื่อมีการแก้ไขโครงการเกิดขึ้น โดยใช้ดุลยพินิจว่าภาระผูกพันจะเกิดขึ้นต่อเมื่อเสมือนแน่นอนแล้วว่ากฎหมายใหม่จะได้รับการบัญญัติขึ้นตามข้อกำหนดที่ร่างไว้

5.4 มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

กรณีที่สินทรัพย์และหนี้สินไม่ได้ซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่อง ธนาคารกำหนดมูลค่ายุติธรรม โดยใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าที่ใช้อย่างแพร่หลายในตลาด รวมถึงการอ้างอิงกับราคาตลาดของเครื่องมือทางการเงินอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน การวิเคราะห์กระแสเงินสดคิดลด และแบบจำลองการคำนวณราคา

ธนาคารได้ใช้ดุลยพินิจที่ดีที่สุดในการประมาณมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน อย่างไรก็ตามวิธีประมาณการและสมมติฐานที่ใช้ในการประมาณมูลค่ายุติธรรมยังคงเป็นการคาดการณ์ ดังนั้น การใช้วิธีการประมาณ และ/หรือสมมติฐานในสภาวะการณ์ที่แตกต่างกันออกไปอาจจะมีผลกระทบที่มีสาระสำคัญต่อมูลค่ายุติธรรมที่ประมาณไว้

6. ข้อมูลเพิ่มเติม

6.1 ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระแสเงินสด

6.1.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึง เงินสดในมือและรายการเงินสดระหว่างเรียกเก็บ รวมถึง เงินฝากธนาคารและเงินลงทุนระยะสั้นของบริษัทย่อยที่มีวันครบกำหนดไม่เกิน 3 เดือนนับจากวันที่ได้มาและไม่มีภาระผูกพัน

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		**งบการเงินเฉพาะธนาคาร**	
	2561	**2560**	**2561**	**2560**
เงินสด	62,394	65,473	62,329	65,383
รายการเทียบเท่าเงินสด				
เงินฝากกระแสรายวันและออมทรัพย์	32	45	-	-
เงินฝากประจำและตั๋วเงินที่มีวันครบกำหนดไม่เกิน 3 เดือน	50	250	-	-
รวมเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	62,476	65,768	62,329	65,383

6.1.2 รายการที่ไม่เกี่ยวข้องกับเงินสดที่สำคัญ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		**งบการเงินเฉพาะธนาคาร สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม**	
	2561	**2560**	**2561**	**2560**
ส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุนในส่วนของเจ้าของเพิ่มขึ้น (ลดลง)	(9,318)	7,005	(9,283)	6,905
ทรัพย์สินรอการขายที่เพิ่มขึ้นจากการรับชำระหนี้/สินทรัพย์ที่เลิกใช้งานแล้ว	1,940	1,032	1,940	1,032
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาอาคารโอนเข้ากำไรสะสม	943	944	939	940
การเปลี่ยนแปลงรายการที่ไม่ใช่เงินสดของตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม				
กำไรจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ	867	10,962	867	10,962
การตัดจำหน่ายส่วนลดมูลค่า	240	215	240	215

6.2 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ (สินทรัพย์)

รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ (สินทรัพย์) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม					
	2561			2560		
	เมื่อทวงถาม	**มีระยะเวลา**	**รวม**	**เมื่อทวงถาม**	**มีระยะเวลา**	**รวม**
ในประเทศ						
ธนาคารแห่งประเทศไทย และกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ	19,483	220,027	239,510	19,419	193,960	213,379
ธนาคารพาณิชย์	3,021	7,285	10,306	2,356	21,355	23,711
สถาบันการเงินอื่น	1,079	19,408	20,487	2,883	20,617	23,500
รวม	23,583	246,720	270,303	24,658	235,932	260,590
บวก ดอกเบี้ยค้างรับ	-	148	148	-	109	109
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(17)	(1,360)	(1,377)	(33)	(247)	(280)
รวมในประเทศ	23,566	245,508	269,074	24,625	235,794	260,419
ต่างประเทศ						
เงินดอลลาร์สหรัฐฯ	20,851	76,534	97,385	15,054	63,824	78,878
เงินเยน	6,454	7,071	13,525	11,531	2,757	14,288
เงินยูโร	1,132	3,780	4,912	1,501	6,416	7,917
เงินสกุลอื่น	11,243	54,983	66,226	15,015	61,305	76,320
รวม	39,680	142,368	182,048	43,101	134,302	177,403
บวก ดอกเบี้ยค้างรับ	2	265	267	3	501	504
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-	(689)	(689)	-	(588)	(588)
รวมต่างประเทศ	39,682	141,944	181,626	43,104	134,215	177,319
รวมในประเทศและต่างประเทศ	63,248	387,452	450,700	67,729	370,009	437,738

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร					
	2561			2560		
	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม
ในประเทศ						
ธนาคารแห่งประเทศไทย และกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ	19,483	220,027	239,510	19,419	193,960	213,379
ธนาคารพาณิชย์	6	3,300	3,306	1	13,440	13,441
สถาบันการเงินอื่น	1,079	19,408	20,487	2,883	20,617	23,500
รวม	20,568	242,735	263,303	22,303	228,017	250,320
บวก ดอกเบี้ยค้างรับ	-	134	134	-	93	93
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(17)	(1,360)	(1,377)	(34)	(246)	(280)
รวมในประเทศ	20,551	241,509	262,060	22,269	227,864	250,133
ต่างประเทศ						
เงินดอลลาร์สหรัฐฯ	20,172	74,140	94,312	13,540	61,168	74,708
เงินเยน	6,454	7,071	13,525	11,530	2,757	14,287
เงินยูโร	1,119	3,780	4,899	1,486	6,416	7,902
เงินสกุลอื่น	5,307	24,212	29,519	9,124	29,382	38,506
รวม	33,052	109,203	142,255	35,680	99,723	135,403
บวก ดอกเบี้ยค้างรับ	-	132	132	-	305	305
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-	(69)	(69)	-	(69)	(69)
รวมต่างประเทศ	33,052	109,266	142,318	35,680	99,959	135,639
รวมในประเทศและต่างประเทศ	53,603	350,775	404,378	57,949	327,823	385,772

6.3 ตราสารอนุพันธ์

มูลค่ายุติธรรมและจำนวนเงินตามสัญญาแบ่งตามประเภทความเสี่ยง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม					
	2561			2560		
ประเภทความเสี่ยง	**มูลค่ายุติธรรม/การปรับบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง**		**จำนวนเงินตามสัญญา**	**มูลค่ายุติธรรม/การปรับบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง**		**จำนวนเงินตามสัญญา**
	สินทรัพย์	**หนี้สิน**		**สินทรัพย์**	**หนี้สิน**	
อัตราแลกเปลี่ยน	20,522	11,924	1,403,260	19,948	10,205	1,138,145
อัตราดอกเบี้ย	8,126	10,114	961,569	7,409	10,431	806,972
อื่น ๆ	2	300	10,372	3	366	3,335
รวม	28,650	22,338	2,375,201	27,360	21,002	1,948,452

หน่วย : ล้านบาท

ประเภทความเสี่ยง	งบการเงินเฉพาะธนาคาร					
	2561			2560		
	มูลค่ายุติธรรม/การปรับบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง		จำนวนเงินตามสัญญา	มูลค่ายุติธรรม/การปรับบัญชีตามเกณฑ์คงค้าง		จำนวนเงินตามสัญญา
	สินทรัพย์	หนี้สิน		สินทรัพย์	หนี้สิน	
อัตราแลกเปลี่ยน	20,208	11,740	1,383,684	19,639	9,783	1,119,257
อัตราดอกเบี้ย	8,126	10,114	961,569	7,409	10,430	806,972
รวม	28,334	21,854	2,345,253	27,048	20,213	1,926,229

สัดส่วนการทำธุรกรรมตราสารอนุพันธ์แบ่งตามประเภทคู่สัญญา โดยพิจารณาจากจำนวนเงินตามสัญญา ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

อัตราร้อยละ

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2561	2560	2561	2560
สถาบันการเงิน	76.42	79.01	76.87	79.23
บริษัทในกลุ่ม	-	-	-	0.01
บุคคลภายนอก	23.58	20.99	23.13	20.76
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00

ตราสารอนุพันธ์ คือ ตราสารทางการเงินที่มูลค่าผันแปรไปตามการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรที่อ้างอิงในสัญญา เช่น อัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยน ดัชนีราคา ดัชนีอัตรา หรือมูลค่าของสินทรัพย์อ้างอิง เป็นต้น จำนวนเงินตามสัญญาของตราสารอนุพันธ์แสดงให้เห็นถึงระดับของความผูกพันของธนาคารในตราสารอนุพันธ์แต่ละประเภท แต่มิได้สะท้อนให้เห็นถึงความเสี่ยงด้านตลาดและด้านเครดิต ตราสารอนุพันธ์ที่สำคัญของธนาคารมีดังนี้

ตราสารอนุพันธ์ด้านอัตราแลกเปลี่ยน

- สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า คือ สัญญาที่กำหนดอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในอนาคต โดยในสัญญาจะระบุให้มีการส่งมอบเงินสดระหว่างคู่สัญญาด้วยอัตราแลกเปลี่ยนที่ระบุไว้ในสัญญา ณ วันที่กำหนดไว้ในอนาคต
- สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยต่างสกุลเงิน คือ สัญญาที่เกี่ยวข้องกับการแลกเปลี่ยนเงินต้นและดอกเบี้ยระหว่างสองสกุลเงินกับคู่สัญญาตามระยะเวลาที่ตกลง

ตราสารอนุพันธ์ด้านอัตราดอกเบี้ย

สัญญาแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ย คือ สัญญาที่เกี่ยวข้องกับการแลกเปลี่ยนดอกเบี้ยกับคู่สัญญาตามระยะเวลาที่ตกลงกันในสกุลเงินเดียวกับเงินต้น โดยจะไม่มีการแลกเปลี่ยนเงินต้น

6.4 เงินลงทุนสุทธิ

6.4.1 เงินลงทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2561	2560	2561	2560
	มูลค่ายุติธรรม	มูลค่ายุติธรรม	มูลค่ายุติธรรม	มูลค่ายุติธรรม
เงินลงทุนเพื่อค้า				
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	4,950	8,949	4,950	8,949
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	56	260	56	260
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	-	980	-	980
ตราสารทุนในความต้องการของตลาดในประเทศ	2,510	4,924	-	-
รวม	7,516	15,113	5,006	10,189

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2561	2560	2561	2560
	มูลค่ายุติธรรม	มูลค่ายุติธรรม	มูลค่ายุติธรรม	มูลค่ายุติธรรม
เงินลงทุนเผื่อขาย				
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	293,834	298,464	293,834	298,464
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	37,328	43,208	36,788	42,668
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	82,707	95,617	73,352	86,005
ตราสารทุนในความต้องการของตลาดในประเทศ	60,160	69,604	60,160	69,569
ตราสารทุนในความต้องการของตลาดต่างประเทศ	11,531	7,537	11,531	7,537
อื่น ๆ	12,278	19,221	8,341	12,439
รวม	497,838	533,651	484,006	516,682

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2561	2560	2561	2560
	ราคาทุน/ ราคาทุน ตัดจำหน่าย	ราคาทุน/ ราคาทุน ตัดจำหน่าย	ราคาทุน/ ราคาทุน ตัดจำหน่าย	ราคาทุน/ ราคาทุน ตัดจำหน่าย
ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด				
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	15,757	8,417	2,046	2,051
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	4,092	2,816	3,312	2,816
รวม	19,849	11,233	5,358	4,867

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2561 ราคาทุน	2560 ราคาทุน	2561 ราคาทุน	2560 ราคาทุน
เงินลงทุนทั่วไป				
ตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดในประเทศ	6,878	6,640	6,729	6,631
ตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดต่างประเทศ	32,941	30,632	32,830	30,625
รวม	39,819	37,272	39,559	37,256
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า	(8,234)	(5,549)	(8,234)	(5,549)
รวม	31,585	31,723	31,325	31,707
รวมเงินลงทุนสุทธิ	556,788	591,720	525,695	563,445

เงินลงทุนจัดชั้นตามเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 แสดงไว้ในหมายเหตุข้อ 6.13

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ธนาคารมีเงินลงทุนในบริษัทที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำรงอยู่ของกิจการหรือบริษัทอื่นที่มิใช่บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แต่มีผลการดำเนินงาน และฐานะการเงินเช่นเดียวกับบริษัทจดทะเบียนที่เข้าข่ายถูกเพิกถอนของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 32 บริษัท โดยมีมูลค่าเงินลงทุนในราคาทุน 256 ล้านบาท โดยธนาคารได้ตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าไว้แล้ว 256 ล้านบาท และบริษัทเหล่านี้มีมูลค่าตามบัญชีสุทธิ 0 ล้านบาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ธนาคารมีเงินลงทุนในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่เข้าข่ายถูกเพิกถอนของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 3 บริษัท และ 2 บริษัท โดยมีมูลค่าเงินลงทุนตามบัญชี 4 ล้านบาท และมูลค่ายุติธรรม 0 ล้านบาท และ 2 ล้านบาท โดยธนาคารได้ตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าไว้แล้ว 4 ล้านบาท และ 2 ล้านบาท

เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2547 ธนาคารมีการโอนเงินลงทุนในหลักทรัพย์เผื่อขายที่ได้รับจากการปรับโครงสร้างหนี้บางส่วนให้แก่ บริษัท บริหารสินทรัพย์ทวี จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของธนาคารตามราคาปิดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ณ วันที่ 28 ธันวาคม 2547 จำนวน 3,323 ล้านบาท ธนาคารบันทึกเงินสดรับจากการโอนเงินลงทุนดังกล่าวเป็นหนี้สินอื่น และบันทึกเงินลงทุนดังกล่าวเป็นหลักทรัพย์ที่โอนให้บริษัทย่อยภายใต้หลักทรัพย์เผื่อขาย ตามแนวปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับการโอนและการรับโอนสินทรัพย์ทางการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ธนาคารมีหนี้สินอื่นจากรายการดังกล่าวคงเหลือ จำนวน 372 ล้านบาท และ 720 ล้านบาท ตามลำดับ

6.4.2 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ธนาคารและบริษัทย่อยมีเงินลงทุนในหุ้นของบริษัทอื่นตั้งแต่ร้อยละ 10 ขึ้นไปของทุนที่ชำระแล้วและไม่เข้าข่ายเป็นเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม โดยจำแนกเป็นกลุ่ม ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2561	2560	2561	2560
อุตสาหกรรมการผลิตและการพาณิชย์	12	12	12	12
ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และการก่อสร้าง	187	187	187	187
การสาธารณูปโภคและบริการ	41	41	41	41
อื่น ๆ	2,039	1,591	2,039	1,591
รวม	2,279	1,831	2,279	1,831

6.5 เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมสุทธิ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ธนาคารมีเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมสุทธิ ดังต่อไปนี้

หน่วย : ล้านบาท

ชื่อบริษัท	**ประเภทธุรกิจ**	**ประเภทหลักทรัพย์ที่ลงทุน**	**งบการเงินรวม**					
			ร้อยละของหลักทรัพย์ที่ลงทุนทางตรงและทางอ้อม		**เงินลงทุน (วิธีราคาทุน)**		**เงินลงทุน (วิธีส่วนได้เสีย)**	
			2561	2560	2561	2560	2561	2560
บริษัทร่วม								
บริษัท บีเอสแอล ลีสซิ่ง จำกัด	ธุรกิจการเงิน	หุ้นสามัญ	35.88	35.88	201	201	748	699
บริษัท ศูนย์ประมวลผล จำกัด	บริการ	หุ้นสามัญ	30.00	30.00	15	15	468	481
บริษัท เนชั่นแนล ไอทีเอ็มเอ็กซ์ จำกัด	บริการ	หุ้นสามัญ	13.84	13.84	7	7	226	201
บริษัท ไทย เพย์เมนต์ เน็ตเวิร์ก จำกัด	บริการ	หุ้นสามัญ	69.08	49.99	362	162	166	79
รวม					585	385	1,608	1,460
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า					(2)	(2)	-	-
เงินลงทุนในบริษัทร่วมสุทธิ					583	383	1,608	1,460

ในเดือนกันยายน 2561 ธนาคารซื้อหุ้นเพิ่มทุนในบริษัท ไทย เพย์เมนต์ เน็ตเวิร์ก จำกัด จำนวน 2,000,000 หุ้น มูลค่า 200,000,000 บาท ส่งผลให้สัดส่วนการถือหุ้นของธนาคารเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 69.08 อย่างไรก็ตามธนาคารยังคงจัดประเภทเป็นเงินลงทุนในบริษัทร่วม เนื่องจากธนาคารมีเพียงอำนาจในการเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารแต่ไม่ถึงระดับควบคุม และธนาคารมีความตั้งใจจะขายหุ้นที่ซื้อเพิ่ม จำนวน 1,000,000 หุ้น มูลค่า 100,000,000 บาท คืนให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมหลังจากผู้ถือหุ้นเดิมได้รับอนุมัติเพิ่มการลงทุนจากหน่วยงานที่กำกับดูแลแล้ว เพื่อรักษาสัดส่วนการถือหุ้นเดิมไว้ที่ร้อยละ 49.99

หน่วย : ล้านบาท

ชื่อบริษัท	ประเภทธุรกิจ	งบการเงินเฉพาะธนาคาร ประเภทหลักทรัพย์ที่ลงทุน	ร้อยละของหลักทรัพย์ที่ลงทุนทางตรงและทางอ้อม		เงินลงทุน (วิธีราคาทุน)	
			2561	2560	2561	2560
บริษัทย่อย						
บริษัท บีบีแอล (เคแมน) จำกัด	ธุรกิจการเงิน	หุ้นสามัญ	100.00	100.00	2	2
บางกอกแบงค์ เบอร์ฮาด	ธนาคาร	หุ้นสามัญ	100.00	100.00	9,261	9,261
บริษัท บริหารสินทรัพย์ทวี จำกัด	บริหารสินทรัพย์	หุ้นสามัญ	100.00	100.00	2,500	2,500
ธนาคารกรุงเทพ (ประเทศจีน) จำกัด	ธนาคาร	หุ้นสามัญ	100.00	100.00	19,585	19,585
บริษัท บัวหลวงเวนเจอร์ส จำกัด	ธุรกิจเงินร่วมลงทุน	หุ้นสามัญ	100.00	100.00	500	500
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด	ธุรกิจการเงิน	หุ้นสามัญ	75.00	75.00	183	183
บริษัทหลักทรัพย์ บัวหลวง จำกัด (มหาชน)	หลักทรัพย์	หุ้นสามัญ	99.91	99.91	4,772	4,772
บริษัทร่วม						
บริษัท บีเอสแอล ลีสซิ่ง จำกัด	ธุรกิจการเงิน	หุ้นสามัญ	35.88	35.88	201	201
บริษัท ศูนย์ประมวลผล จำกัด	บริการ	หุ้นสามัญ	30.00	30.00	15	15
บริษัท เนชั่นแนล ไอทีเอ็มเอ็กซ์ จำกัด	บริการ	หุ้นสามัญ	13.84	13.84	7	7
บริษัท ไทย เพย์เมนต์ เน็ตเวิร์ก จำกัด	บริการ	หุ้นสามัญ	69.08	49.99	362	162
รวม					37,388	37,188
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า					(97)	(97)
เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมสุทธิ					37,291	37,091

ข้อมูลทางการเงินโดยรวมของบริษัทร่วมทั้งหมดที่แต่ละรายไม่มีสาระสำคัญ มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2561	2560
กำไรสุทธิ	696	693
กำไรเบ็ดเสร็จรวม	696	693

6.6 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ

6.6.1 จำแนกตามประเภทสินเชื่อ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2561	2560	2561	2560
เงินเบิกเกินบัญชี	108,023	108,064	107,200	107,089
เงินให้กู้ยืม	1,544,772	1,476,182	1,492,223	1,430,730
ตั๋วเงิน	428,747	417,676	424,566	414,034
อื่น ๆ	2,161	2,574	2,160	2,573
หัก รายได้รอตัดบัญชี	(543)	(507)	(500)	(469)
รวมเงินให้สินเชื่อสุทธิจากรายได้รอตัดบัญชี	2,083,160	2,003,989	2,025,649	1,953,957
บวก ดอกเบี้ยค้างรับ	5,624	5,061	5,487	4,953
รวมเงินให้สินเชื่อสุทธิจากรายได้รอตัดบัญชีบวกดอกเบี้ยค้างรับ	2,088,784	2,009,050	2,031,136	1,958,910
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ				
เงินสำรองขั้นต่ำตามเกณฑ์ ธปท.				
- รายสินเชื่อ	(52,568)	(62,387)	(51,729)	(61,166)
- รายกลุ่ม	(6,052)	(5,320)	(6,052)	(5,320)
เงินสำรองส่วนเกิน	(88,968)	(70,004)	(86,545)	(68,025)
รวม	(147,588)	(137,711)	(144,326)	(134,511)
หัก ค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้	(5,415)	(2,310)	(5,415)	(2,310)
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้สุทธิ	1,935,781	1,869,029	1,881,395	1,822,089

6.6.2 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ธนาคารและบริษัทย่อยมีเงินให้สินเชื่อด้อยคุณภาพตามหลักเกณฑ์ของ ธปท. ซึ่งหมายถึงเงินให้สินเชื่อที่จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน สงสัยและสงสัยจะสูญ โดยรวมรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินแต่ไม่รวมดอกเบี้ยค้างรับ ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2561	2560	2561	2560
เงินให้สินเชื่อด้อยคุณภาพก่อนหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	80,137	87,419	79,279	85,997
คิดเป็นร้อยละของเงินให้สินเชื่อรวม	3.42	3.88	3.48	3.92
เงินให้สินเชื่อด้อยคุณภาพหลังหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	26,412	26,576	26,171	26,295
คิดเป็นร้อยละของเงินให้สินเชื่อสุทธิ	1.15	1.21	1.18	1.23

6.6.3 จำแนกตามสกุลเงินและถิ่นที่อยู่ของลูกหนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม					
	2561			2560		
	ในประเทศ	**ต่างประเทศ**	**รวม**	**ในประเทศ**	**ต่างประเทศ**	**รวม**
เงินบาท	1,482,750	32,512	1,515,262	1,477,829	31,318	1,509,147
เงินดอลลาร์สหรัฐฯ	67,763	248,330	316,093	89,872	212,927	302,799
เงินสกุลอื่น	50,280	201,525	251,805	18,917	173,126	192,043
รวม	1,600,793	482,367	2,083,160	1,586,618	417,371	2,003,989

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร					
	2561			2560		
	ในประเทศ	**ต่างประเทศ**	**รวม**	**ในประเทศ**	**ต่างประเทศ**	**รวม**
เงินบาท	1,483,271	32,512	1,515,783	1,477,662	31,318	1,508,980
เงินดอลลาร์สหรัฐฯ	67,763	241,818	309,581	89,872	208,634	298,506
เงินสกุลอื่น	50,280	150,005	200,285	18,917	127,554	146,471
รวม	1,601,314	424,335	2,025,649	1,586,451	367,506	1,953,957

6.6.4 จำแนกตามประเภทธุรกิจและการจัดชั้นตามเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม 2561					
	ปกติ	**กล่าวถึงเป็นพิเศษ**	**ต่ำกว่ามาตรฐาน**	**สงสัย**	**สงสัยจะสูญ**	**รวม**
การเกษตรและเหมืองแร่	50,061	705	288	178	266	51,498
อุตสาหกรรมการผลิตและการพาณิชย์	743,379	21,312	1,932	12,626	40,232	819,481
ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และการก่อสร้าง	188,864	6,410	1,032	1,422	4,872	202,600
การสาธารณูปโภคและบริการ	438,322	12,476	182	1,301	3,688	455,969
สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย	229,928	2,351	1,799	1,703	4,266	240,047
อื่น ๆ	306,353	2,862	183	3,654	513	313,565
รวม	1,956,907	46,116	5,416	20,884	53,837	2,083,160

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม 2560					
	ปกติ	**กล่าวถึงเป็นพิเศษ**	**ต่ำกว่ามาตรฐาน**	**สงสัย**	**สงสัยจะสูญ**	**รวม**
การเกษตรและเหมืองแร่	44,319	788	8	1,170	373	46,658
อุตสาหกรรมการผลิตและการพาณิชย์	734,283	20,337	8,668	13,332	42,718	819,338
ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และการก่อสร้าง	178,159	5,334	780	905	5,998	191,176
การสาธารณูปโภคและบริการ	401,898	13,802	1,141	1,180	3,574	421,595
สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย	219,746	2,312	1,006	1,521	3,561	228,146
อื่น ๆ	292,647	2,945	123	904	457	297,076
รวม	1,871,052	45,518	11,726	19,012	56,681	2,003,989

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร 2561					
	ปกติ	กล่าวถึงเป็นพิเศษ	ต่ำกว่ามาตรฐาน	สงสัย	สงสัยจะสูญ	รวม
การเกษตรและเหมืองแร่	47,808	705	288	178	266	49,245
อุตสาหกรรมการผลิตและการพาณิชย์	712,232	21,312	1,927	12,600	39,524	787,595
ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และการก่อสร้าง	180,899	6,410	1,032	1,422	4,861	194,624
การสาธารณูปโภคและบริการ	429,337	12,474	182	1,301	3,688	446,982
สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย	229,919	2,350	1,797	1,702	4,257	240,025
อื่น ๆ	300,265	2,659	183	3,559	512	307,178
รวม	1,900,460	45,910	5,409	20,762	53,108	2,025,649

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร 2560					
	ปกติ	กล่าวถึงเป็นพิเศษ	ต่ำกว่ามาตรฐาน	สงสัย	สงสัยจะสูญ	รวม
การเกษตรและเหมืองแร่	42,454	788	8	1,170	373	44,793
อุตสาหกรรมการผลิตและการพาณิชย์	707,712	20,271	8,665	13,332	41,416	791,396
ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และการก่อสร้าง	171,570	5,323	780	905	5,987	184,565
การสาธารณูปโภคและบริการ	396,924	13,802	1,141	1,180	3,574	416,621
สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย	219,735	2,310	1,006	1,521	3,551	228,123
อื่น ๆ	284,375	2,696	122	810	456	288,459
รวม	1,822,770	45,190	11,722	18,918	55,357	1,953,957

6.6.5 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ธนาคารและบริษัทย่อยมีสินเชื่อจัดชั้นและค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนด ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม 2561			
	เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	ยอดสุทธิที่ใช้ในการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	อัตราที่ใช้ในการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ (ร้อยละ)	ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่ธนาคารได้ตั้งไว้
เงินสำรองขั้นต่ำตามเกณฑ์ ธปท.				
จัดชั้นปกติ	1,962,102	1,291,067	1	16,215
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	46,501	22,387	2	591
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	5,460	1,018	100	1,018
จัดชั้นสงสัย	20,884	10,574	100	10,608
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	53,837	30,188	100	30,188
เงินสำรองส่วนที่เกินเกณฑ์ ธปท.				88,968
รวม	2,088,784	1,355,234		147,588

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม 2560			
	เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	ยอดสุทธิที่ใช้ในการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	อัตราที่ใช้ในการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ (ร้อยละ)	ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่ธนาคารได้ตั้งไว้
เงินสำรองขั้นต่ำตามเกณฑ์ ธปท.				
จัดชั้นปกติ	1,875,782	1,229,095	1	14,983
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	45,815	23,624	2	591
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	11,760	5,274	100	5,275
จัดชั้นสงสัย	19,012	10,378	100	10,387
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	56,681	36,471	100	36,471
เงินสำรองส่วนที่เกินเกณฑ์ ธปท.				70,004
รวม	2,009,050	1,304,842		137,711

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร 2561			
	เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	ยอดสุทธิที่ใช้ในการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	อัตราที่ใช้ในการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ (ร้อยละ)	ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่ธนาคารได้ตั้งไว้
เงินสำรองขั้นต่ำตามเกณฑ์ ธปท.				
จัดชั้นปกติ	1,905,518	1,247,164	1	15,798
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	46,295	22,184	2	587
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	5,453	1,018	100	1,018
จัดชั้นสงสัย	20,762	10,480	100	10,513
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	53,108	29,865	100	29,865
เงินสำรองส่วนที่เกินเกณฑ์ ธปท.				86,545
รวม	2,031,136	1,310,711		144,326

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร 2560			
	เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	ยอดสุทธิที่ใช้ในการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	อัตราที่ใช้ในการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ (ร้อยละ)	ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่ธนาคารได้ตั้งไว้
เงินสำรองขั้นต่ำตามเกณฑ์ ธปท.				
จัดชั้นปกติ	1,827,393	1,196,832	1	14,688
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	45,486	23,362	2	585
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	11,756	5,271	100	5,272
จัดชั้นสงสัย	18,918	10,283	100	10,293
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	55,357	35,648	100	35,648
เงินสำรองส่วนที่เกินเกณฑ์ ธปท.				68,025
รวม	1,958,910	1,271,396		134,511

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะธนาคาร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ได้รวมค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจำนวน 6,052 ล้านบาท และ 5,320 ล้านบาท ตามลำดับ ที่ได้มาจากการกันสำรองแบบกลุ่มลูกหนี้ (Collective Approach) สำหรับเงินให้สินเชื่อที่จัดชั้นปกติและกล่าวถึงเป็นพิเศษ

6.6.6 การปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา

รายละเอียดของหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้แล้วของธนาคาร สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 แยกตามวิธีการปรับโครงสร้างหนี้ มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561			
วิธีการปรับโครงสร้างหนี้	**จำนวนราย**	**จำนวนหนี้ตามบัญชีก่อนปรับโครงสร้างหนี้**	**ประเภทสินทรัพย์ที่รับโอน**	**มูลค่ายุติธรรม**
รับโอนสินทรัพย์	10	278	ที่ดิน, สิ่งปลูกสร้าง, หุ้นทุน	278
การปรับโครงสร้างหนี้หลายลักษณะ	6,213	53,490	-	-
รวม	6,223	53,768		

การปรับโครงสร้างหนี้ข้างต้น มีอายุสัญญาถัวเฉลี่ย 6 ปี และมีจำนวนหนี้ตามบัญชีหลังปรับโครงสร้างหนี้ ณ วันทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ จำนวน 53,768 ล้านบาท

หน่วย : ล้านบาท

วิธีการปรับโครงสร้างหนี้	จำนวนราย	งบการเงินเฉพาะธนาคาร สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 จำนวนหนี้ตามบัญชีก่อนปรับโครงสร้างหนี้	ประเภทสินทรัพย์ที่รับโอน	มูลค่ายุติธรรม
รับโอนสินทรัพย์	13	240	ที่ดิน, สิ่งปลูกสร้าง	240
การปรับโครงสร้างหนี้หลายลักษณะ	6,328	37,489	-	-
รวม	6,341	37,729		

การปรับโครงสร้างหนี้ข้างต้นมีอายุสัญญาถัวเฉลี่ย 4 ปี และมีจำนวนหนี้ตามบัญชีหลังปรับโครงสร้างหนี้ ณ วันทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ จำนวน 37,729 ล้านบาท

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ธนาคารมีดอกเบี้ยรับจากหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้แล้ว จำนวน 3,075 ล้านบาท และ 2,990 ล้านบาท ตามลำดับ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ธนาคารมียอดคงเหลือของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ที่ได้ปรับโครงสร้างหนี้แล้ว จำนวน 92,337 ล้านบาท และ 76,698 ล้านบาท ตามลำดับ

ธนาคารมิได้แสดงข้อมูลการปรับโครงสร้างหนี้ สำหรับงบการเงินรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เนื่องจากข้อมูลดังกล่าวไม่แตกต่างจากข้อมูลสำหรับงบการเงินเฉพาะธนาคารอย่างมีนัยสำคัญ

6.7 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม 2561						
	ปกติ	กล่าวถึงเป็นพิเศษ	ต่ำกว่ามาตรฐาน	สงสัย	สงสัยจะสูญ	ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญส่วนที่เกินเกณฑ์ของ ธปท.	รวม
ยอดต้นปี	14,983	591	5,275	10,387	36,471	70,004	137,711
หนี้สงสัยจะสูญ	1,232	-	(4,257)	221	354	19,567	17,117
หนี้สูญได้รับคืน	-	-	-	-	1,121	-	1,121
หนี้สูญตัดบัญชี	-	-	-	-	(7,758)	-	(7,758)
อื่น ๆ	-	-	-	-	-	(603)	(603)
ยอดปลายปี	16,215	591	1,018	10,608	30,188	88,968	147,588

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม 2560						
	ปกติ	กล่าวถึงเป็นพิเศษ	ต่ำกว่ามาตรฐาน	สงสัย	สงสัยจะสูญ	ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญส่วนที่เกินเกณฑ์ของ ธปท.	รวม
ยอดต้นปี	14,502	548	2,589	10,140	27,815	61,214	116,808
หนี้สงสัยจะสูญ	481	43	2,686	247	8,539	10,375	22,371
หนี้สูญได้รับคืน	-	-	-	-	1,273	-	1,273
หนี้สูญตัดบัญชี	-	-	-	-	(1,156)	-	(1,156)
อื่น ๆ	-	-	-	-	-	(1,585)	(1,585)
ยอดปลายปี	14,983	591	5,275	10,387	36,471	70,004	137,711

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร 2561						
	ปกติ	กล่าวถึงเป็นพิเศษ	ต่ำกว่ามาตรฐาน	สงสัย	สงสัยจะสูญ	ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญส่วนที่เกินเกณฑ์ของ ธปท.	รวม
ยอดต้นปี	14,688	585	5,272	10,293	35,648	68,025	134,511
หนี้สงสัยจะสูญ	1,110	2	(4,254)	220	376	18,986	16,440
หนี้สูญได้รับคืน	-	-	-	-	1,102	-	1,102
หนี้สูญตัดบัญชี	-	-	-	-	(7,261)	-	(7,261)
อื่น ๆ	-	-	-	-	-	(466)	(466)
ยอดปลายปี	15,798	587	1,018	10,513	29,865	86,545	144,326

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร 2560						
	ปกติ	กล่าวถึงเป็นพิเศษ	ต่ำกว่ามาตรฐาน	สงสัย	สงสัยจะสูญ	ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญส่วนที่เกินเกณฑ์ของ ธปท.	รวม
ยอดต้นปี	14,246	510	2,588	10,045	27,341	58,638	113,368
หนี้สงสัยจะสูญ	442	75	2,684	248	8,068	10,916	22,433
หนี้สูญได้รับคืน	-	-	-	-	1,273	-	1,273
หนี้สูญตัดบัญชี	-	-	-	-	(1,034)	-	(1,034)
อื่น ๆ	-	-	-	-	-	(1,529)	(1,529)
ยอดปลายปี	14,688	585	5,272	10,293	35,648	68,025	134,511

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ธนาคารและบริษัทย่อยมีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ สำหรับงบการเงินรวม จำนวน 147,588 ล้านบาท และ 137,711 ล้านบาท และสำหรับงบการเงินเฉพาะธนาคาร จำนวน 144,326 ล้านบาท และ 134,511 ล้านบาท ตามลำดับ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ธนาคารและบริษัทย่อยได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสูงกว่าจำนวนที่ประมาณไว้ตามแนวทางที่กำหนดโดย ธปท. สำหรับงบการเงินรวม จำนวน 88,968 ล้านบาท และ 70,004 ล้านบาท และสำหรับงบการเงินเฉพาะธนาคาร จำนวน 86,545 ล้านบาท และ 68,025 ล้านบาท ตามลำดับ (หมายเหตุข้อ 3.7)

6.8 ค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้

ค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		**งบการเงินเฉพาะธนาคาร**	
	2561	**2560**	**2561**	**2560**
ยอดต้นปี	2,310	2,710	2,310	2,710
เพิ่มขึ้นระหว่างปี	3,614	179	3,614	179
ตัดจำหน่าย/ลดลงระหว่างปี	(509)	(579)	(509)	(579)
ยอดปลายปี	5,415	2,310	5,415	2,310

6.9 ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ

ทรัพย์สินรอการขาย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม			
	2561			
ประเภททรัพย์สินรอการขาย	**ยอดต้นปี**	**เพิ่มขึ้น**	**จำหน่าย**	**ยอดปลายปี**
ทรัพย์สินที่ได้จากการชำระหนี้				
อสังหาริมทรัพย์	16,859	1,988	(2,017)	16,830
สังหาริมทรัพย์	134	24	-	158
รวม	16,993	2,012	(2,017)	16,988
อื่น ๆ	65	-	(12)	53
รวมทรัพย์สินรอการขาย	17,058	2,012	(2,029)	17,041
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า	(5,643)	(1,058)	264	(6,437)
รวมทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	11,415	954	(1,765)	10,604

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม 2560			
ประเภททรัพย์สินรอการขาย	**ยอดต้นปี**	**เพิ่มขึ้น**	**จำหน่าย**	**ยอดปลายปี**
ทรัพย์สินที่ได้จากการชำระหนี้				
อสังหาริมทรัพย์	18,482	1,130	(2,753)	16,859
สังหาริมทรัพย์	218	-	(84)	134
รวม	18,700	1,130	(2,837)	16,993
อื่น ๆ	65	-	-	65
รวมทรัพย์สินรอการขาย	18,765	1,130	(2,837)	17,058
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า	(6,503)	(10)	870	(5,643)
รวมทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	12,262	1,120	(1,967)	11,415

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ธนาคารและบริษัทย่อยมีอสังหาริมทรัพย์ที่ได้จากการชำระหนี้ จำนวน 16,830 ล้านบาท ซึ่งประกอบด้วยอสังหาริมทรัพย์ที่ประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายนอก จำนวน 12,102 ล้านบาท และประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายใน จำนวน 4,728 ล้านบาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ธนาคารและบริษัทย่อยมีอสังหาริมทรัพย์ที่ได้จากการชำระหนี้ จำนวน 16,859 ล้านบาท ซึ่งประกอบด้วยอสังหาริมทรัพย์ที่ประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายนอก จำนวน 12,278 ล้านบาท และประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายใน จำนวน 4,581 ล้านบาท

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร 2561			
ประเภททรัพย์สินรอการขาย	**ยอดต้นปี**	**เพิ่มขึ้น**	**จำหน่าย**	**ยอดปลายปี**
ทรัพย์สินที่ได้จากการชำระหนี้				
อสังหาริมทรัพย์	12,416	1,988	(1,531)	12,873
สังหาริมทรัพย์	134	24	-	158
รวม	12,550	2,012	(1,531)	13,031
อื่น ๆ	65	-	(12)	53
รวมทรัพย์สินรอการขาย	12,615	2,012	(1,543)	13,084
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า	(4,085)	(429)	173	(4,341)
รวมทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	8,530	1,583	(1,370)	8,743

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร 2560			
ประเภททรัพย์สินรอการขาย	**ยอดต้นปี**	**เพิ่มขึ้น**	**จำหน่าย**	**ยอดปลายปี**
ทรัพย์สินที่ได้จากการชำระหนี้				
อสังหาริมทรัพย์	13,054	1,095	(1,733)	12,416
สังหาริมทรัพย์	218	-	(84)	134
รวม	13,272	1,095	(1,817)	12,550
อื่น ๆ	65	-	-	65
รวมทรัพย์สินรอการขาย	13,337	1,095	(1,817)	12,615
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า	(4,561)	(5)	481	(4,085)
รวมทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	8,776	1,090	(1,336)	8,530

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ธนาคารมีอสังหาริมทรัพย์ที่ได้จากการชำระหนี้ จำนวน 12,873 ล้านบาท ซึ่งประกอบด้วยอสังหาริมทรัพย์ที่ประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายนอก จำนวน 8,994 ล้านบาท และประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายในจำนวน 3,879 ล้านบาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ธนาคารมีอสังหาริมทรัพย์ที่ได้จากการชำระหนี้ จำนวน 12,416 ล้านบาท ซึ่งประกอบด้วยอสังหาริมทรัพย์ที่ประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายนอก จำนวน 8,733 ล้านบาท และประเมินราคาโดยผู้ประเมินภายในจำนวน 3,683 ล้านบาท

ทรัพย์สินรอการขายจัดชั้นตามเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 แสดงไว้ในหมายเหตุข้อ 6.13

ธนาคารได้เปิดเผยรายการที่เกิดขึ้นตามประกาศ ธปท. เรื่อง ข้อกำหนดเกี่ยวกับการบันทึกบัญชีของสถาบันการเงิน หมวดการบัญชีสำหรับการขายทรัพย์สินรอการขาย ลงวันที่ 4 ธันวาคม 2558 ธนาคารและบริษัทย่อยมีรายการดังกล่าว ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

		งบการเงินรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม					
		2561			2560		
ประเภทของการขายทรัพย์สินรอการขาย	**วิธีที่ใช้ในการรับรู้รายได้**	**กำไรจากการขายทรัพย์สินรอการขายรอการตัดบัญชี**	**กำไรจากการขายทรัพย์สินรอการขาย**	**ขาดทุนจากการขายทรัพย์สินรอการขาย**	**กำไรจากการขายทรัพย์สินรอการขายรอการตัดบัญชี**	**กำไรจากการขายทรัพย์สินรอการขาย**	**ขาดทุนจากการขายทรัพย์สินรอการขาย**
ขายให้บุคคลทั่วไป	ตามงวดที่ถึงกำหนดชำระ	11	1	-	5	1	-
ขายให้บุคคลทั่วไป	รับรู้เป็นรายได้ทั้งจำนวน	-	1,074	(23)	-	1,192	(20)

หน่วย : ล้านบาท

		งบการเงินเฉพาะธนาคาร สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม					
		2561			2560		
ประเภทของการขายทรัพย์สินรอการขาย	**วิธีที่ใช้ในการรับรู้รายได้**	**กำไรจากการขายทรัพย์สินรอการขายรอการตัดบัญชี**	**กำไรจากการขายทรัพย์สินรอการขาย**	**ขาดทุนจากการขายทรัพย์สินรอการขาย**	**กำไรจากการขายทรัพย์สินรอการขายรอการตัดบัญชี**	**กำไรจากการขายทรัพย์สินรอการขาย**	**ขาดทุนจากการขายทรัพย์สินรอการขาย**
ขายให้บุคคลทั่วไป	ตามงวดที่ถึงกำหนดชำระ	11	1	-	5	1	-
ขายให้บุคคลทั่วไป	รับรู้เป็นรายได้ทั้งจำนวน	-	784	(22)	-	592	(7)

6.10 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม 2561										
			ราคาทุน			ค่าเสื่อมราคาสะสม					
	ยอดต้นปี	**เพิ่มขึ้น/ รับโอน**	**จำหน่าย/ โอนออก**	**อื่น ๆ**	**ยอด ปลายปี**	**ยอดต้นปี**	**ค่าเสื่อม ราคา**	**จำหน่าย/ โอนออก**	**อื่น ๆ**	**ยอด ปลายปี**	**ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สุทธิ**
ที่ดิน											
ราคาทุนเดิม	7,640	-	-	(28)	7,612	-	-	-	-	-	7,612
ส่วนที่ตีราคาเพิ่ม (พ.ศ. 2558)	20,919	-	-	(96)	20,823	-	-	-	-	-	20,823
ส่วนที่ตีราคาลดลง (พ.ศ. 2558)	(705)	-	-	1	(704)	-	-	-	-	-	(704)
อาคาร											
ราคาทุนเดิม	3,553	25	(9)	(50)	3,519	544	196	(9)	(4)	727	2,792
ส่วนที่ตีราคาเพิ่ม (พ.ศ. 2558)	12,376	-	-	(38)	12,338	3,054	1,179	-	(5)	4,228	8,110
ส่วนที่ตีราคาลดลง (พ.ศ. 2558)	(216)	-	-	(1)	(217)	(34)	(14)	-	-	(48)	(169)
อุปกรณ์	21,852	1,296	(611)	(34)	22,503	18,315	1,366	(605)	(30)	19,046	3,457
อื่น ๆ	294	625	(273)	-	646	-	-	-	-	-	646
รวม	65,713	1,946	(893)	(246)	66,520	21,879	2,727	(614)	(39)	23,953	42,567

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม 2560										
			ราคาทุน			ค่าเสื่อมราคาสะสม					
	ยอดต้นปี	**เพิ่มขึ้น/ รับโอน**	**จำหน่าย/ โอนออก**	**อื่น ๆ**	**ยอด ปลายปี**	**ยอดต้นปี**	**ค่าเสื่อม ราคา**	**จำหน่าย/ โอนออก**	**อื่น ๆ**	**ยอด ปลายปี**	**ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สุทธิ**
ที่ดิน											
ราคาทุนเดิม	7,683	30	-	(73)	7,640	-	-	-	-	-	7,640
ส่วนที่ตีราคาเพิ่ม (พ.ศ. 2558)	20,961	-	-	(42)	20,919	-	-	-	-	-	20,919
ส่วนที่ตีราคาลดลง (พ.ศ. 2558)	(729)	-	-	24	(705)	-	-	-	-	-	(705)
อาคาร											
ราคาทุนเดิม	3,331	246	-	(24)	3,553	345	203	-	(4)	544	3,009
ส่วนที่ตีราคาเพิ่ม (พ.ศ. 2558)	12,392	-	-	(16)	12,376	1,875	1,180	-	(1)	3,054	9,322
ส่วนที่ตีราคาลดลง (พ.ศ. 2558)	(227)	-	-	11	(216)	(22)	(14)	-	2	(34)	(182)
อุปกรณ์	21,458	1,622	(1,157)	(71)	21,852	18,150	1,379	(1,153)	(61)	18,315	3,537
อื่น ๆ	710	340	(754)	(2)	294	-	-	-	-	-	294
รวม	65,579	2,238	(1,911)	(193)	65,713	20,348	2,748	(1,153)	(64)	21,879	43,834

ธนาคารได้มีการตีราคาที่ดินและอาคารใหม่ ราคาประเมินที่ได้จากผู้ชำนาญการประเมินราคาอิสระจัดอยู่ในระดับ 3 ของการประเมินมูลค่ายุติธรรม (การกำหนดระดับของลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมแสดงอยู่ในหมายเหตุข้อ 4.2)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ธนาคารและบริษัทย่อยมีอุปกรณ์ที่คิดค่าเสื่อมราคาทั้งจำนวนแล้ว แต่ยังคงใช้งานอยู่ ซึ่งมีราคาทุน จำนวน 15,903 ล้านบาท และ 15,073 ล้านบาท ตามลำดับ

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร 2561										
	ราคาทุน					ค่าเสื่อมราคาสะสม					
	ยอดต้นปี	เพิ่มขึ้น/รับโอน	จำหน่าย/โอนออก	อื่น ๆ	ยอดปลายปี	ยอดต้นปี	ค่าเสื่อมราคา	จำหน่าย/โอนออก	อื่น ๆ	ยอดปลายปี	ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ
ที่ดิน											
ราคาทุนเดิม	7,635	-	-	(28)	7,607	-	-	-	-	-	7,607
ส่วนที่ตีราคาเพิ่ม (พ.ศ. 2558)	20,861	-	-	(95)	20,766	-	-	-	-	-	20,766
ส่วนที่ตีราคาลดลง (พ.ศ. 2558)	(705)	-	-	1	(704)	-	-	-	-	-	(704)
อาคาร											
ราคาทุนเดิม	2,401	25	(9)	(13)	2,404	458	165	(8)	(1)	614	1,790
ส่วนที่ตีราคาเพิ่ม (พ.ศ. 2558)	12,328	-	-	(37)	12,291	3,042	1,174	-	(5)	4,211	8,080
ส่วนที่ตีราคาลดลง (พ.ศ. 2558)	(216)	-	-	(1)	(217)	(34)	(14)	-	-	(48)	(169)
อุปกรณ์	20,789	1,206	(588)	(16)	21,391	17,536	1,267	(584)	(14)	18,205	3,186
อื่น ๆ	278	593	(247)	-	624	-	-	-	-	-	624
รวม	63,371	1,824	(844)	(189)	64,162	21,002	2,592	(592)	(20)	22,982	41,180

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร 2560										
	ราคาทุน					ค่าเสื่อมราคาสะสม					
	ยอดต้นปี	เพิ่มขึ้น/รับโอน	จำหน่าย/โอนออก	อื่น ๆ	ยอดปลายปี	ยอดต้นปี	ค่าเสื่อมราคา	จำหน่าย/โอนออก	อื่น ๆ	ยอดปลายปี	ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ
ที่ดิน											
ราคาทุนเดิม	7,678	30	-	(73)	7,635	-	-	-	-	-	7,635
ส่วนที่ตีราคาเพิ่ม (พ.ศ. 2558)	20,903	-	-	(42)	20,861	-	-	-	-	-	20,861
ส่วนที่ตีราคาลดลง (พ.ศ. 2558)	(729)	-	-	24	(705)	-	-	-	-	-	(705)
อาคาร											
ราคาทุนเดิม	2,299	138	-	(36)	2,401	292	171	-	(5)	458	1,943
ส่วนที่ตีราคาเพิ่ม (พ.ศ. 2558)	12,344	-	-	(16)	12,328	1,868	1,175	-	(1)	3,042	9,286
ส่วนที่ตีราคาลดลง (พ.ศ. 2558)	(227)	-	-	11	(216)	(22)	(14)	-	2	(34)	(182)
อุปกรณ์	20,498	1,493	(1,134)	(68)	20,789	17,443	1,282	(1,132)	(57)	17,536	3,253
อื่น ๆ	582	308	(612)	-	278	-	-	-	-	-	278
รวม	63,348	1,969	(1,746)	(200)	63,371	19,581	2,614	(1,132)	(61)	21,002	42,369

ธนาคารได้มีการตีราคาที่ดินและอาคารใหม่ ราคาประเมินที่ได้จากผู้ชำนาญการประเมินราคาอิสระจัดอยู่ในระดับ 3 ของการประเมินมูลค่ายุติธรรม (การกำหนดระดับของลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมแสดงอยู่ในหมายเหตุข้อ 4.2)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ธนาคารมีอุปกรณ์ที่คิดค่าเสื่อมราคาทั้งจำนวนแล้วแต่ยังคงใช้งานอยู่ซึ่งมีราคาทุนจำนวน 15,304 ล้านบาท และ 14,544 ล้านบาท ตามลำดับ

6.11 สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นสุทธิ

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

งบการเงินรวม

2561

	ราคาทุน					ค่าตัดจำหน่ายสะสม					
	ยอดต้นปี	**เพิ่มขึ้น/ รับโอน**	**จำหน่าย/ โอนออก**	**อื่น ๆ**	**ยอด ปลายปี**	**ยอดต้นปี**	**ค่าตัด จำหน่าย**	**จำหน่าย/ โอนออก**	**อื่น ๆ**	**ยอด ปลายปี**	**สินทรัพย์ไม่มี ตัวตนอื่นสุทธิ**
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	2,644	176	(83)	(9)	2,728	1,959	323	(44)	(9)	2,229	499
อื่น ๆ	347	277	(43)	-	581	-	-	-	-	-	581
รวม	2,991	453	(126)	(9)	3,309	1,959	323	(44)	(9)	2,229	1,080

หน่วย : ล้านบาท

งบการเงินรวม

2560

	ราคาทุน					ค่าตัดจำหน่ายสะสม					
	ยอดต้นปี	**เพิ่มขึ้น/ รับโอน**	**จำหน่าย/ โอนออก**	**อื่น ๆ**	**ยอด ปลายปี**	**ยอดต้นปี**	**ค่าตัด จำหน่าย**	**จำหน่าย/ โอนออก**	**อื่น ๆ**	**ยอด ปลายปี**	**สินทรัพย์ไม่มี ตัวตนอื่นสุทธิ**
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	2,310	371	(31)	(6)	2,644	1,620	337	7	(5)	1,959	685
อื่น ๆ	139	211	(3)	-	347	-	-	-	-	-	347
รวม	2,449	582	(34)	(6)	2,991	1,620	337	7	(5)	1,959	1,032

หน่วย : ล้านบาท

งบการเงินเฉพาะธนาคาร

2561

	ราคาทุน					ค่าตัดจำหน่ายสะสม					
	ยอดต้นปี	**เพิ่มขึ้น/ รับโอน**	**จำหน่าย/ โอนออก**	**อื่น ๆ**	**ยอด ปลายปี**	**ยอดต้นปี**	**ค่าตัด จำหน่าย**	**จำหน่าย/ โอนออก**	**อื่น ๆ**	**ยอด ปลายปี**	**สินทรัพย์ไม่มี ตัวตนอื่นสุทธิ**
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	2,340	109	(40)	(2)	2,407	1,734	304	(40)	(1)	1,997	410
อื่น ๆ	346	277	(42)	-	581	-	-	-	-	-	581
รวม	2,686	386	(82)	(2)	2,988	1,734	304	(40)	(1)	1,997	991

หน่วย : ล้านบาท

งบการเงินเฉพาะธนาคาร

2560

	ราคาทุน					ค่าตัดจำหน่ายสะสม					
	ยอดต้นปี	**เพิ่มขึ้น/ รับโอน**	**จำหน่าย/ โอนออก**	**อื่น ๆ**	**ยอด ปลายปี**	**ยอดต้นปี**	**ค่าตัด จำหน่าย**	**จำหน่าย/ โอนออก**	**อื่น ๆ**	**ยอด ปลายปี**	**สินทรัพย์ไม่มี ตัวตนอื่นสุทธิ**
โปรแกรมคอมพิวเตอร์	2,047	318	(22)	(3)	2,340	1,411	320	7	(4)	1,734	606
อื่น ๆ	138	211	(3)	-	346	-	-	-	-	-	346
รวม	2,185	529	(25)	(3)	2,686	1,411	320	7	(4)	1,734	952

6.12 สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2561	2560	2561	2560
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	4,091	3,676	2,948	2,686
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	1,399	5,742	1,187	5,527
สินทรัพย์ (หนี้สิน) ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสุทธิ	2,692	(2,066)	1,761	(2,841)

รายการเคลื่อนไหวของสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดขึ้นในระหว่างปี มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	ยอดต้นปี	รายการที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน	งบการเงินรวม 2561 รายการที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	อื่น ๆ	ยอดปลายปี
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี					
เงินลงทุน	2,716	386	356	-	3,458
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	7,955	1,498	-	(155)	9,298
ทรัพย์สินรอการขาย	1,129	159	-	-	1,288
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	222	(6)	-	25	241
ประมาณการหนี้สิน	2,761	681	(75)	(4)	3,363
อื่น ๆ	3,642	1	-	(4)	3,639
รวม	18,425	2,719	281	(138)	21,287
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี					
เงินลงทุน	10,631	2	(2,043)	-	8,590
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	-	132	-	-	132
ทรัพย์สินรอการขาย	2	(2)	-	-	-
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	6,116	(229)	-	(1)	5,886
อื่น ๆ	3,742	245	-	-	3,987
รวม	20,491	148	(2,043)	(1)	18,595
สุทธิ	(2,066)	2,571	2,324	(137)	2,692

หน่วย : ล้านบาท

	ยอดต้นปี	งบการเงินรวม 2560 รายการที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน	รายการที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	อื่น ๆ	ยอดปลายปี
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี					
เงินลงทุน	2,347	260	109	-	2,716
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	5,157	3,040	-	(242)	7,955
ทรัพย์สินรอการขาย	1,301	(172)	-	-	1,129
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	222	(3)	-	3	222
ประมาณการหนี้สิน	2,658	56	50	(3)	2,761
อื่น ๆ	4,271	(621)	-	(8)	3,642
รวม	15,956	2,560	159	(250)	18,425
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี					
เงินลงทุน	8,682	(9)	1,958	-	10,631
ทรัพย์สินรอการขาย	2	-	-	-	2
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	6,336	(221)	-	1	6,116
อื่น ๆ	3,290	452	-	-	3,742
รวม	18,310	222	1,958	1	20,491
สุทธิ	(2,354)	2,338	(1,799)	(251)	(2,066)

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร 2561				
	ยอดต้นปี	รายการที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน	รายการที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	อื่น ๆ	ยอดปลายปี
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี					
เงินลงทุน	2,701	386	364	-	3,451
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	7,334	1,352	-	(117)	8,569
ทรัพย์สินรอการขาย	817	51	-	-	868
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	222	(6)	-	25	241
ประมาณการหนี้สิน	2,725	676	(76)	(4)	3,321
อื่น ๆ	3,557	56	-	(1)	3,612
รวม	17,356	2,515	288	(97)	20,062
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี					
เงินลงทุน	10,363	(1)	(2,029)	-	8,333
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	-	132	-	-	132
ทรัพย์สินรอการขาย	2	(2)	-	-	-
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	6,093	(228)	-	-	5,865
อื่น ๆ	3,739	232	-	-	3,971
รวม	20,197	133	(2,029)	-	18,301
สุทธิ	(2,841)	2,382	2,317	(97)	1,761

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร 2560				
	ยอดต้นปี	รายการที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน	รายการที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	อื่น ๆ	ยอดปลายปี
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี					
เงินลงทุน	2,329	260	112	-	2,701
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	4,600	2,963	-	(229)	7,334
ทรัพย์สินรอการขาย	912	(95)	-	-	817
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	221	(2)	-	3	222
ประมาณการหนี้สิน	2,626	51	51	(3)	2,725
อื่น ๆ	4,232	(668)	-	(7)	3,557
รวม	14,920	2,509	163	(236)	17,356
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี					
เงินลงทุน	8,429	-	1,934	-	10,363
ทรัพย์สินรอการขาย	2	-	-	-	2
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	6,316	(223)	-	-	6,093
อื่น ๆ	3,286	453	-	-	3,739
รวม	18,033	230	1,934	-	20,197
สุทธิ	(3,113)	2,279	(1,771)	(236)	(2,841)

6.13 สินทรัพย์จัดชั้นตามเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนด

สินทรัพย์จัดชั้นตามเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม 2561				
	เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	เงินลงทุน	ทรัพย์สินรอการขาย	สินทรัพย์อื่น	รวม
จัดชั้นปกติ	1,962,102	-	-	-	1,962,102
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	46,501	-	-	-	46,501
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	5,460	-	-	-	5,460
จัดชั้นสงสัย	20,884	-	-	-	20,884
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	53,837	13,811	1,885	1,277	70,810
รวม	2,088,784	13,811	1,885	1,277	2,105,757

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม 2560				
	เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	เงินลงทุน	ทรัพย์สินรอการขาย	สินทรัพย์อื่น	รวม
จัดชั้นปกติ	1,875,782	-	-	-	1,875,782
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	45,815	-	-	-	45,815
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	11,760	-	-	-	11,760
จัดชั้นสงสัย	19,012	-	-	-	19,012
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	56,681	8,095	1,168	1,188	67,132
รวม	2,009,050	8,095	1,168	1,188	2,019,501

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร 2561				
	เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	เงินลงทุน	ทรัพย์สินรอการขาย	สินทรัพย์อื่น	รวม
จัดชั้นปกติ	1,905,518	-	-	-	1,905,518
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	46,295	-	-	-	46,295
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	5,453	-	-	-	5,453
จัดชั้นสงสัย	20,762	-	-	-	20,762
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	53,108	13,733	389	1,275	68,505
รวม	2,031,136	13,733	389	1,275	2,046,533

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร 2560				
	เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	เงินลงทุน	ทรัพย์สินรอการขาย	สินทรัพย์อื่น	รวม
จัดชั้นปกติ	1,827,393	-	-	-	1,827,393
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	45,486	-	-	-	45,486
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	11,756	-	-	-	11,756
จัดชั้นสงสัย	18,918	-	-	-	18,918
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	55,357	8,107	360	1,183	65,007
รวม	1,958,910	8,107	360	1,183	1,968,560

6.14 เงินรับฝาก

6.14.1 จำแนกตามประเภทเงินรับฝาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2561	2560	2561	2560
จ่ายคืนเมื่อทวงถาม	101,557	106,184	100,188	104,988
ออมทรัพย์	1,117,522	1,065,928	1,105,667	1,055,419
จ่ายคืนเมื่อสิ้นระยะเวลา	1,104,812	1,136,195	1,054,837	1,090,384
บัตรเงินฝาก	2,579	2,436	1,798	1,630
รวม	2,326,470	2,310,743	2,262,490	2,252,421

6.14.2 จำแนกตามสกุลเงินและถิ่นที่อยู่ของผู้ฝาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม					
	2561			2560		
	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม
เงินบาท	1,952,933	124,747	2,077,680	2,044,912	12,505	2,057,417
เงินดอลลาร์สหรัฐฯ	34,827	57,452	92,279	37,313	62,376	99,689
เงินสกุลอื่น	21,839	134,672	156,511	20,229	133,408	153,637
รวม	2,009,599	316,871	2,326,470	2,102,454	208,289	2,310,743

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร					
	2561			2560		
	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม
เงินบาท	1,953,231	124,733	2,077,964	2,045,393	12,487	2,057,880
เงินดอลลาร์สหรัฐฯ	34,796	57,069	91,865	37,277	60,867	98,144
เงินสกุลอื่น	13,587	79,074	92,661	12,955	83,442	96,397
รวม	2,001,614	260,876	2,262,490	2,095,625	156,796	2,252,421

6.15 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (หนี้สิน)

รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน (หนี้สิน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม					
	2561			2560		
	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม
ในประเทศ						
ธนาคารแห่งประเทศไทย และกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ	657	-	657	442	511	953
ธนาคารพาณิชย์	1,091	25,950	27,041	915	18,973	19,888
สถาบันการเงินเฉพาะกิจ	105	21,200	21,305	160	27,212	27,372
สถาบันการเงินอื่น	12,377	659	13,036	10,472	962	11,434
รวมในประเทศ	14,230	47,809	62,039	11,989	47,658	59,647
ต่างประเทศ						
เงินดอลลาร์สหรัฐฯ	2,257	30,884	33,141	1,747	37,260	39,007
เงินเยน	2	7,005	7,007	438	6,462	6,900
เงินยูโร	204	3,141	3,345	792	937	1,729
เงินสกุลอื่น	7,535	23,795	31,330	8,609	17,692	26,301
รวมต่างประเทศ	9,998	64,825	74,823	11,586	62,351	73,937
รวมในประเทศและต่างประเทศ	24,228	112,634	136,862	23,575	110,009	133,584

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร					
	2561			2560		
	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม
ในประเทศ						
ธนาคารแห่งประเทศไทย และกองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ	657	-	657	442	511	953
ธนาคารพาณิชย์	1,091	25,950	27,041	915	18,973	19,888
สถาบันการเงินเฉพาะกิจ	105	21,200	21,305	160	27,212	27,372
สถาบันการเงินอื่น	12,707	689	13,396	10,992	992	11,984
รวมในประเทศ	14,560	47,839	62,399	12,509	47,688	60,197
ต่างประเทศ						
เงินดอลลาร์สหรัฐฯ	2,294	29,723	32,017	1,826	36,178	38,004
เงินเยน	31	7,005	7,036	469	6,462	6,931
เงินยูโร	270	3,141	3,411	849	937	1,786
เงินสกุลอื่น	7,588	15,943	23,531	8,687	11,608	20,295
รวมต่างประเทศ	10,183	55,812	65,995	11,831	55,185	67,016
รวมในประเทศและต่างประเทศ	24,743	103,651	128,394	24,340	102,873	127,213

6.16 ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม

6.16.1 จำแนกตามประเภทตราสารและแหล่งเงินกู้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม					
	2561			2560		
	ในประเทศ	**ต่างประเทศ**	**รวม**	**ในประเทศ**	**ต่างประเทศ**	**รวม**
หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิและ						
ไม่มีหลักประกัน	-	107,027	107,027	-	98,003	98,003
หุ้นกู้ด้อยสิทธิประเภท						
ไม่มีหลักประกัน	-	14,587	14,587	-	14,692	14,692
ตั๋วแลกเงิน	23	-	23	26	-	26
อื่น ๆ	456	-	456	384	-	384
หัก ส่วนลดมูลค่าเงินกู้ยืม	-	(5,745)	(5,745)	-	(5,915)	(5,915)
รวม	479	115,869	116,348	410	106,780	107,190

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร					
	2561			2560		
	ในประเทศ	**ต่างประเทศ**	**รวม**	**ในประเทศ**	**ต่างประเทศ**	**รวม**
หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิและ						
ไม่มีหลักประกัน	-	107,027	107,027	-	98,003	98,003
หุ้นกู้ด้อยสิทธิประเภท						
ไม่มีหลักประกัน	-	14,587	14,587	-	14,692	14,692
ตั๋วแลกเงิน	23	-	23	26	-	26
อื่น ๆ	329	-	329	158	-	158
หัก ส่วนลดมูลค่าเงินกู้ยืม	-	(5,745)	(5,745)	-	(5,915)	(5,915)
รวม	352	115,869	116,221	184	106,780	106,964

6.16.2 จำแนกตามประเภทตราสาร สกุลเงิน วันครบกำหนดไถ่ถอน และอัตราดอกเบี้ย วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560

หน่วย : ล้านบาท

			งบการเงินรวม		
ประเภท	**สกุลเงิน**	**ครบกำหนด**	**อัตราดอกเบี้ย**	**จำนวนเงิน**	
				2561	**2560**
หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิและไม่มีหลักประกัน	ดอลลาร์สหรัฐฯ	2561 - 2571	2.75% - 5.00%	107,027	98,003
หุ้นกู้ด้อยสิทธิประเภทไม่มีหลักประกัน	ดอลลาร์สหรัฐฯ	2572	9.025%	14,587	14,692
ตั๋วแลกเงิน	บาท	2562	1.00%	23	26
อื่น ๆ	บาท	2561 - 2566	0.00%	456	384
หัก ส่วนลดมูลค่าเงินกู้ยืม				(5,745)	(5,915)
รวม				116,348	107,190

หน่วย : ล้านบาท

ประเภท	สกุลเงิน	งบการเงินเฉพาะธนาคาร ครบกำหนด	อัตราดอกเบี้ย	จำนวนเงิน 2561	2560
หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิและไม่มีหลักประกัน	ดอลลาร์สหรัฐฯ	2561 - 2571	2.75% - 5.00%	107,027	98,003
หุ้นกู้ด้อยสิทธิประเภทไม่มีหลักประกัน	ดอลลาร์สหรัฐฯ	2572	9.025%	14,587	14,692
ตั๋วแลกเงิน	บาท	2562	1.00%	23	26
อื่น ๆ	บาท	2562 - 2566	0.00%	329	158
หัก ส่วนลดมูลค่าเงินกู้ยืม				(5,745)	(5,915)
รวม				116,221	106,964

6.17 หุ้นกู้ด้อยสิทธิประเภทไม่มีหลักประกัน

เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2542 ธนาคารได้ออกและเสนอขายหุ้นกู้ด้อยสิทธิประเภทไม่มีหลักประกัน ครบกำหนดไถ่ถอนปี 2572 ต่อผู้ลงทุนในต่างประเทศ จำนวน 450 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ อายุ 30 ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 9.025 ต่อปี เพื่อทดแทนหุ้นกู้ด้อยสิทธิประเภทไม่มีหลักประกัน ครบกำหนดไถ่ถอนปี 2559 อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 8.25 ต่อปี จำนวน 150 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และหุ้นกู้ด้อยสิทธิประเภทไม่มีหลักประกัน ครบกำหนดไถ่ถอนปี 2570 อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 8.375 ต่อปี จำนวน 300 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ตามที่ธนาคารได้ไถ่ถอนก่อนครบกำหนดและได้รับอนุญาตจาก ธปท. แล้ว และเนื่องจากเป็นการไถ่ถอนหุ้นกู้เดิมในราคาตลาดซึ่งต่ำกว่าราคาที่ตราไว้ ธนาคารได้บันทึกบัญชีสำหรับหุ้นกู้ด้อยสิทธิประเภทไม่มีหลักประกัน ครบกำหนดไถ่ถอนปี 2572 เท่ากับ 259 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (9,535 ล้านบาท) และจะตัดจำหน่ายส่วนต่างระหว่างมูลค่าตามบัญชีและมูลค่าที่ไถ่ถอนทุกเดือน จนถึงวันครบกำหนดไถ่ถอนของหุ้นกู้ด้อยสิทธิประเภทไม่มีหลักประกัน

เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2555 ธนาคารได้ออกและเสนอขายหุ้นกู้ด้อยสิทธิประเภทไม่มีหลักประกัน ครบกำหนดไถ่ถอนปี 2565 ซึ่งผู้ออกหุ้นกู้มีสิทธิไถ่ถอนได้ก่อนกำหนดต่อผู้ลงทุนทั่วไป ผู้ลงทุนรายใหญ่ และผู้ลงทุนสถาบัน ตามที่ได้รับอนุมัติจากมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี ครั้งที่ 14 เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2550 จำนวน 20,000 ล้านบาท อายุ 10 ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4.375 ต่อปี ต่อมาเมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2560 ธนาคารได้ไถ่ถอนหุ้นกู้ด้อยสิทธิ ประเภทไม่มีหลักประกัน จำนวน 20,000 ล้านบาท อายุ 10 ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4.375 ต่อปีทั้งจำนวนก่อนวันครบกำหนดไถ่ถอนโดยได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว

6.18 หุ้นกู้

เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2548 ผู้ถือหุ้นได้พิจารณาทบทวนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นเมื่อวันที่ 9 เมษายน 2547 ซึ่งอนุมัติเกี่ยวกับการออกและเสนอขายหุ้นกู้ของธนาคาร และมีมติอนุมัติให้ธนาคารออกหุ้นกู้ด้อยสิทธิ และ/หรือ หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ และ/หรือ หุ้นกู้ที่ไถ่ถอนเมื่อธนาคารเลิกกิจการทั้งประเภทด้อยสิทธิและไม่ด้อยสิทธิ และ/หรือ หุ้นกู้ด้อยสิทธิชนิดแปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญได้ และ/หรือ หุ้นกู้แปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญได้ (รวมเรียกว่า “หุ้นกู้”) วงเงินไม่เกิน 3,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือมูลค่าที่เทียบเท่าในเงินสกุลอื่น เสนอขายต่อผู้ลงทุนในต่างประเทศ และ/หรือ ในประเทศ โดยเสนอขายแก่ประชาชนทั่วไป และ/หรือ ผู้ลงทุนประเภทสถาบันหรือที่มีลักษณะเฉพาะตามความหมายที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ โดยธนาคารสามารถออกและเสนอขายหุ้นกู้หลายประเภทพร้อมกันในคราวเดียวกัน หรือธนาคารจะทยอยออกและเสนอขายหุ้นกู้เป็นคราว ๆ ไปก็ได้ ทั้งนี้ ให้หุ้นกู้ที่ไม่ใช่หุ้นกู้ที่ไถ่ถอนเมื่อธนาคารเลิกกิจการมีระยะเวลาไถ่ถอนไม่เกิน 100 ปี และให้หุ้นกู้ด้อยสิทธิชนิดแปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญได้ และ/หรือ หุ้นกู้แปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญได้

มีระยะเวลาไถ่ถอนไม่เกิน 30 ปี และมีวงเงินไม่เกิน 1,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือมูลค่าที่เทียบเท่าในเงินสกุลอื่น โดยมอบอำนาจให้คณะกรรมการ หรือคณะกรรมการบริหารเป็นผู้พิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับข้อกำหนด เงื่อนไข และรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการออกและเสนอขายหุ้นกู้ และผู้ถือหุ้นได้มีมติให้จัดสรรหุ้นสามัญ จำนวน 500 ล้านหุ้น เพื่อรองรับการแปลงสภาพของหุ้นกู้ด้อยสิทธิชนิดแปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญได้ และ/หรือ หุ้นกู้แปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญได้ (หมายเหตุข้อ 6.23)

เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2549 ธนาคารได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ให้เสนอขายหุ้นกู้ระยะสั้นได้ภายในวงเงิน 30,000 ล้านบาท โดยไม่จำกัดจำนวนครั้ง ทั้งนี้ ธนาคารได้ออกหุ้นกู้ระยะสั้นดังกล่าวแล้ว จำนวน 5 ชุด มูลค่ารวม 7,863 ล้านบาท ซึ่งธนาคารได้ทยอยไถ่ถอนหุ้นกู้ดังกล่าวจนหมดทั้งจำนวน ณ เดือนกันยายน 2550

เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2550 ผู้ถือหุ้นได้มีมติอนุมัติให้ธนาคารออกและเสนอขายหุ้นกู้ไม่ว่าด้อยสิทธิหรือไม่ด้อยสิทธิ และ/หรือ มีประกันหรือไม่มีประกัน ซึ่งรวมถึงแต่ไม่จำกัดเฉพาะหุ้นกู้ระยะสั้น หุ้นกู้อนุพันธ์ และหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุนที่ไม่สะสมดอกเบี้ยจ่ายและไม่จ่ายดอกเบี้ยในปีที่ไม่มีกำไร (รวมเรียกว่า "หุ้นกู้") วงเงินไม่เกิน 150,000 ล้านบาท หรือมูลค่าเทียบเท่าในเงินสกุลอื่น เสนอขายต่อผู้ลงทุนในประเทศ และ/หรือ ในต่างประเทศ โดยเสนอขายแก่ประชาชนทั่วไป และ/หรือ ผู้ลงทุนประเภทสถาบันหรือที่มีลักษณะเฉพาะตามความหมายที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ โดยในแต่ละขณะ ธนาคารสามารถเสนอขายหุ้นกู้ได้ภายในวงเงินดังกล่าวหักด้วยจำนวนหุ้นกู้ที่ได้ออกตามวงเงินดังกล่าวแต่ยังไม่ได้รับการไถ่ถอน ณ ขณะนั้น ทั้งนี้ ธนาคารสามารถออกและเสนอขายหุ้นกู้หลายประเภทพร้อมกันในคราวเดียวกัน หรือธนาคารจะทยอยออกและเสนอขายหุ้นกู้หลายประเภทพร้อมกันในคราวเดียวกัน หรือธนาคารจะทยอยออกและเสนอขายหุ้นกู้เป็นคราว ๆ ไป และ/หรือ เป็นโครงการ และ/หรือ ในลักษณะหมุนเวียน (Revolving) และอาจออกและเสนอขายควบกับหรือพร้อมกับหลักทรัพย์อื่นได้ ทั้งนี้ ให้หุ้นกู้ที่ไม่ใช่หุ้นกู้ที่ไถ่ถอนเมื่อธนาคารเลิกกิจการ มีระยะเวลาไถ่ถอนไม่เกิน 100 ปี และการออกและเสนอขายหุ้นกู้ดังกล่าวอาจมีการให้สิทธิแก่ธนาคารในการไถ่ถอนหุ้นกู้คืนก่อนครบกำหนดก็ได้ และ/หรือ อาจมีการให้สิทธิผู้ถือหุ้นกู้ในการเรียกให้ธนาคารไถ่ถอนก่อนครบกำหนดได้ โดยมอบอำนาจให้คณะกรรมการ หรือคณะกรรมการบริหาร เป็นผู้พิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับข้อกำหนด เงื่อนไข และรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเสนอขายหุ้นกู้

เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2553 ธนาคารได้ออกและเสนอขายหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิและไม่มีหลักประกันให้กับผู้ลงทุนในต่างประเทศ ตามที่ได้รับอนุมัติจากมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี ครั้งที่ 12 เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2548 โดยแบ่งเป็น 2 ชุด ประกอบด้วยหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิและไม่มีหลักประกันอายุ 5 ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3.25 ต่อปี จำนวน 400 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิและไม่มีหลักประกันอายุ 10 ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4.80 ต่อปี จำนวน 800 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ทั้งนี้ ธนาคารได้รับเงินสุทธิจากการขายหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิและไม่มีหลักประกันเป็นจำนวน 1,196 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และต่อมาเมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2558 ธนาคารได้ไถ่ถอนหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิและไม่มีหลักประกัน อายุ 5 ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3.25 ต่อปี จำนวน 400 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ แล้ว

เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2555 ธนาคารได้ออกและเสนอขายหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิและไม่มีหลักประกันให้กับผู้ลงทุนในต่างประเทศ ตามที่ได้รับอนุมัติจากมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี ครั้งที่ 12 เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2548 โดยแบ่งเป็น 2 ชุด ประกอบด้วยหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิและไม่มีหลักประกันอายุ 5.5 ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2.75 ต่อปี จำนวน 400 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิและไม่มีหลักประกันอายุ 10 ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3.875 ต่อปี จำนวน 800 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ทั้งนี้ธนาคารได้รับเงินสุทธิจากการขายหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิและไม่มีหลักประกันเป็นจำนวน 1,194 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และต่อมาเมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2561 ธนาคารได้ไถ่ถอนหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิและไม่มีหลักประกัน อายุ 5.5 ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2.75 ต่อปี จำนวน 400 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ แล้ว

เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2556 ผู้ถือหุ้นได้มีมติอนุมัติให้ธนาคารออกและเสนอขายหุ้นกู้ไม่ว่าด้อยสิทธิหรือไม่ด้อยสิทธิ และ/หรือ มีประกันหรือไม่มีประกัน ซึ่งรวมถึงแต่ไม่จำกัดเฉพาะหุ้นกู้ระยะสั้น หุ้นกู้อนุพันธ์ หุ้นกู้ที่ไถ่ถอนเมื่อธนาคารเลิกกิจการ และหุ้นกู้ด้อยสิทธิที่มีลักษณะคล้ายทุนที่ไม่สะสมดอกเบี้ยจ่ายและไม่จ่ายดอกเบี้ยในปีที่ไม่มีกำไร (รวมเรียกว่า "หุ้นกู้") วงเงินไม่เกิน 150,000 ล้านบาท หรือมูลค่าเทียบเท่าในเงินสกุลอื่น เสนอขายต่อผู้ลงทุนในประเทศ และ/หรือในต่างประเทศ โดยเสนอขายแก่ประชาชนทั่วไป และ/หรือ ผู้ลงทุนประเภทสถาบันหรือที่มีลักษณะเฉพาะตามความหมายที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ โดยในแต่ละขณะ ธนาคารสามารถเสนอขายหุ้นกู้ได้ภายในวงเงินดังกล่าว หักด้วยจำนวนหุ้นกู้ที่ได้ออกตามวงเงินดังกล่าวแต่ยังไม่ได้รับการไถ่ถอน ณ ขณะนั้น ทั้งนี้ ธนาคารสามารถออกและเสนอขายหุ้นกู้หลายประเภทพร้อมกันในคราวเดียวกัน หรือธนาคารจะทยอยออกและเสนอขายหุ้นกู้เป็นคราว ๆ ไป และ/หรือ เป็นโครงการ และ/หรือในลักษณะหมุนเวียน (Revolving) และอาจออกและเสนอขายควบกับหรือพร้อมกับหลักทรัพย์อื่นได้ ทั้งนี้ ให้หุ้นกู้ที่ไม่ใช่หุ้นกู้ที่ไถ่ถอนเมื่อธนาคารเลิกกิจการ มีระยะเวลาไถ่ถอนไม่เกิน 100 ปี และการออกและเสนอขายหุ้นกู้ดังกล่าวอาจมีการให้สิทธิแก่ธนาคารในการไถ่ถอนหุ้นกู้คืนก่อนครบกำหนดก็ได้ และ/หรือ อาจมีการให้สิทธิผู้ถือหุ้นกู้ในการเรียกให้ธนาคารไถ่ถอนก่อนครบกำหนดก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามข้อตกลงและเงื่อนไขของหุ้นกู้ที่จะออกในแต่ละคราว โดยมอบอำนาจให้คณะกรรมการ หรือคณะกรรมการบริหารเป็นผู้พิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับข้อกำหนด เงื่อนไข และรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเสนอขายหุ้นกู้

เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2556 ธนาคารได้ออกและเสนอขายหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิและไม่มีหลักประกันให้กับผู้ลงทุนในต่างประเทศ ตามที่ได้รับอนุมัติจากมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี ครั้งที่ 14 เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2550 โดยแบ่งเป็น 2 ชุด ประกอบด้วยหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิและไม่มีหลักประกันอายุ 5 ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3.30 ต่อปี จำนวน 500 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิและไม่มีหลักประกันอายุ 10 ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5.00 ต่อปี จำนวน 500 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ทั้งนี้ธนาคารได้รับเงินสุทธิจากการขายหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิและไม่มีหลักประกันเป็นจำนวน 999 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และต่อมาเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2561 ธนาคารได้ไถ่ถอนหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิและไม่มีหลักประกัน อายุ 5 ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3.30 ต่อปี จำนวน 500 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ แล้ว

เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2561 ธนาคารได้ออกและเสนอขายหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิและไม่มีหลักประกันให้กับผู้ลงทุนในต่างประเทศ ตามที่ได้รับอนุมัติจากมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี ครั้งที่ 14 เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2550 โดยแบ่งเป็น 2 ชุด ประกอบด้วยหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิและไม่มีหลักประกันอายุ 5.5 ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4.05 ต่อปี จำนวน 600 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิและไม่มีหลักประกันอายุ 10 ปี อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4.45 ต่อปี จำนวน 600 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ทั้งนี้ธนาคารได้รับเงินสุทธิจากการขายหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิและไม่มีหลักประกันเป็นจำนวน 1,198 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

6.19 การออกหุ้นกู้ภายใต้ Medium Term Note Program

เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2540 ผู้ถือหุ้นมีมติให้ธนาคารออกและเสนอขายหุ้นกู้ ทั้งที่เป็นหุ้นกู้ประเภทด้อยสิทธิและหุ้นกู้ประเภทไม่ด้อยสิทธิภายใต้ Medium Term Note Program วงเงินไม่เกิน 1,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือมูลค่าที่เทียบเท่าในเงินสกุลอื่น ระยะเวลาไถ่ถอนไม่เกิน 30 ปี โดยให้เสนอขายในตลาดต่างประเทศ และ/หรือ ในประเทศ ทั้งนี้ อาจจะมีการให้สิทธิแก่ธนาคารในการไถ่ถอนหุ้นกู้คืนก่อนครบกำหนด และ/หรือ อาจจะมีการให้สิทธิแก่ผู้ถือหุ้นกู้ ในการเรียกให้ธนาคารไถ่ถอนหุ้นกู้ก่อนครบกำหนดระยะเวลาการชำระคืน โดยให้เป็นไปตามข้อตกลงและเงื่อนไขของหุ้นกู้ที่จะออกในแต่ละคราว โดยมอบอำนาจให้คณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินการ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ธนาคารยังไม่ได้มีการออกหุ้นกู้ตามมติดังกล่าว

6.20 ประมาณการหนี้สิน

ประมาณการหนี้สิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2561	2560	2561	2560
ยอดต้นปี	13,504	12,941	13,323	12,778
เพิ่มขึ้นระหว่างปี	4,834	3,467	4,806	3,438
ตัดจำหน่าย/ลดลงระหว่างปี	(1,819)	(2,904)	(1,818)	(2,893)
ยอดปลายปี	16,519	13,504	16,311	13,323

6.21 ผลประโยชน์ของพนักงานหลังออกจากงาน

6.21.1 โครงการสมทบเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ธนาคารและบริษัทย่อยมีค่าใช้จ่ายผลประโยชน์ของพนักงานประเภทโครงการสมทบเงิน สำหรับงบการเงินรวม จำนวน 1,240 ล้านบาท และ 1,216 ล้านบาท และสำหรับงบการเงินเฉพาะธนาคาร จำนวน 1,113 ล้านบาท และ 1,096 ล้านบาท ตามลำดับ

6.21.2 โครงการผลประโยชน์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ธนาคารและบริษัทย่อยในประเทศมีโครงการผลประโยชน์ที่ไม่ได้จัดตั้งเป็นกองทุนแยกต่างหาก ส่วนสาขาในต่างประเทศบางแห่งมีการจัดตั้งเป็นกองทุนแยกต่างหาก ทั้งนี้ได้แสดงตารางกระทบยอดภาระผูกพันผลประโยชน์ของพนักงานที่จัดตั้งเป็นกองทุนและไม่ได้จัดตั้งเป็นกองทุน ตลอดจนสินทรัพย์โครงการและจำนวนที่รับรู้ในงบการเงิน ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2561	2560	2561	2560
มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันผลประโยชน์ของพนักงานที่ตั้งเป็นกองทุน	811	797	811	797
มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการ	(571)	(552)	(571)	(552)
	240	245	240	245
มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันผลประโยชน์ของพนักงานที่ไม่ได้ตั้งเป็นกองทุน	10,698	8,119	10,491	7,938
หนี้สินสุทธิ	10,938	8,364	10,731	8,183

ตารางต่อไปนี้แสดงการกระทบยอดมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันผลประโยชน์ของพนักงานหลังออกจากงานสำหรับโครงการผลประโยชน์ทั้งที่จัดตั้งเป็นกองทุนและไม่ได้จัดตั้งเป็นกองทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2561	2560	2561	2560
ยอดต้นปี	8,916	8,190	8,735	8,026
ต้นทุนบริการ	3,114	538	3,093	513
ต้นทุนดอกเบี้ย	271	268	267	265
ผลประโยชน์ที่จ่ายระหว่างปี	(339)	(331)	(338)	(326)
ขาดทุน (กำไร) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยของภาระผูกพัน				
จากการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานทางการเงิน	51	277	50	281
จากการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานด้านประชากรศาสตร์	(297)	190	(308)	187
จากประสบการณ์	(157)	(186)	(147)	(181)
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้น	(50)	(30)	(50)	(30)
ยอดปลายปี	11,509	8,916	11,302	8,735

เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2561 สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีมติผ่านร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับใหม่ซึ่งกฎหมายดังกล่าวอยู่ระหว่างการรอประกาศลงในราชกิจจานุเบกษาเพื่อกำหนดวันมีผลใช้บังคับ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับใหม่นี้กำหนดอัตราค่าชดเชยเพิ่มเติมสำหรับกรณีเลิกจ้างลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไปเกษียณอายุตามข้อบังคับการทำงานของธนาคาร ให้มีสิทธิได้รับค่าชดเชยไม่น้อยกว่าค่าจ้างอัตราสุดท้าย 400 วัน ธนาคารพิจารณาโดยใช้ดุลยพินิจว่า การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวถือเป็นการแก้ไขโครงการสำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน โดยมีผลต่อภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานของธนาคาร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ธนาคารจึงรับรู้ภาระค่าชดเชยที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายในปี 2561 จำนวน 2,523 ล้านบาท เพื่อสะท้อนถึงภาระหนี้สินที่เกิดขึ้นแล้ว ณ วันที่ในงบการเงิน

ตารางต่อไปนี้แสดงการกระทบยอดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์โครงการสำหรับโครงการผลประโยชน์ที่จัดตั้งเป็นกองทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2561	2560	2561	2560
ยอดต้นปี	552	535	552	535
ดอกเบี้ยรับ	20	21	20	21
เงินจ่ายสมทบ	62	40	62	40
ผลประโยชน์ที่จ่ายระหว่างปี	(23)	(30)	(23)	(30)
ขาดทุนจากการประมาณการตามหลัก				
คณิตศาสตร์ประกันภัยจากสินทรัพย์โครงการ	(4)	(1)	(4)	(1)
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้น	(36)	(13)	(36)	(13)
ยอดปลายปี	571	552	571	552

สมมติฐานจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่สำคัญ ซึ่งใช้ในการคำนวณหาภาระผูกพันผลประโยชน์ของพนักงานและสินทรัพย์โครงการโดยเฉลี่ยแต่ละโครงการ และการวิเคราะห์ความอ่อนไหวของสมมติฐานในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่สำคัญแต่ละตัว ซึ่งทำให้ภาระผูกพันเพิ่มขึ้นหากสมมติฐานดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

อัตราร้อยละ

	งบการเงินรวม			
	สมมติฐานจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่สำคัญ		ภาระผูกพันผลประโยชน์ของพนักงานเพิ่มขึ้น	
	2561	2560	2561	2560
อัตราคิดลด	0.70 - 8.10	0.70 - 6.85	12.84	13.44
อัตราการขึ้นเงินเดือนถัวเฉลี่ย	2.00 - 15.00	2.00 - 15.00	11.47	11.81

อัตราร้อยละ

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร			
	สมมติฐานจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยที่สำคัญ		ภาระผูกพันผลประโยชน์ของพนักงานเพิ่มขึ้น	
	2561	2560	2561	2560
อัตราคิดลด	0.70 - 8.10	0.70 - 6.85	12.88	13.50
อัตราการขึ้นเงินเดือนถัวเฉลี่ย	2.00 - 15.00	2.00 - 15.00	11.47	11.81

6.22 หนี้สินอื่น

หนี้สินอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2561	2560	2561	2560
เงินมัดจำและเงินประกัน	20,676	19,705	4,873	3,939
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	16,494	17,371	15,030	16,356
เจ้าหนี้อื่น	16,497	16,543	13,056	11,818
เงินรับล่วงหน้าด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์	5,469	6,421	5,465	6,415
หนี้สินอื่น	15,718	13,813	14,112	12,408
รวม	74,854	73,853*	52,536	50,936*

6.23 ทุนเรือนหุ้น

ทุนเรือนหุ้นของธนาคาร ประกอบด้วย

- หุ้นสามัญ
- หุ้นบุริมสิทธิประเภท ก. และประเภท ข. โดยผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิมีสิทธิตามที่กำหนดในข้อบังคับของธนาคาร ข้อ 3

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ธนาคารมีทุนจดทะเบียน 40,000,000,000 บาท แบ่งเป็นหุ้นสามัญ และหุ้นบุริมสิทธิ รวม 4,000,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

	จำนวนหุ้นที่จดทะเบียน	
	2561	2560
ประเภท		
หุ้นสามัญ	3,998,345,000	3,998,345,000
หุ้นบุริมสิทธิประเภท ก.	655,000	655,000
หุ้นบุริมสิทธิประเภท ข.	1,000,000	1,000,000
รวม	4,000,000,000	4,000,000,000

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ธนาคารมีหุ้นสามัญที่ออกแล้ว จำนวน 1,908,842,894 หุ้น และมีหุ้นสามัญที่ยังไม่ได้ออก จำนวน 2,039,502,106 หุ้น และหุ้นบุริมสิทธิประเภท ก. ที่ยังไม่ได้ออก จำนวน 655,000 หุ้น และ หุ้นบุริมสิทธิประเภท ข. ที่ยังไม่ได้ออก จำนวน 1,000,000 หุ้น ทั้งนี้ การจัดสรรหุ้นในส่วนที่ยังไม่ออกของธนาคารจะเป็นไปตามมติที่ประชุมใหญ่สามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่ 12 เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2548 ซึ่งมีรายละเอียดการจัดสรรดังนี้

1. จัดสรรหุ้นสามัญ จำนวน 1,339,502,106 หุ้น ดังนี้
   1.1) หุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 459,502,106 หุ้น จัดสรรเพื่อเสนอขายแก่ประชาชนทั่วไป รวมถึงจัดสรรให้แก่ผู้ถือหุ้นสามัญเดิม ตลอดจนเจ้าของผู้รับประโยชน์ในหุ้นสามัญซึ่งถือโดยผู้รับฝากหลักทรัพย์หรือโดยวิธีการอื่นที่คล้ายคลึงกัน
   1.2) หุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 440,000,000 หุ้น จัดสรรเพื่อเสนอขายแก่ผู้ลงทุนประเภทสถาบันหรือที่มีลักษณะเฉพาะตามความหมายที่กำหนดในประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

* ธนาคารได้มีการเปลี่ยนแปลงการแสดงรายการของปี 2560 ที่นำมาเปรียบเทียบให้สอดคล้องกับการแสดงรายการปีปัจจุบัน

1.3) หุ้นสามัญเพิ่มทุนจำนวน 440,000,000 หุ้น จัดสรรเพื่อเสนอขายแก่ผู้ถือหุ้นสามัญเดิมตลอดจนเจ้าของผู้รับประโยชน์ในหุ้นสามัญ ตามสัดส่วนการถือหุ้น

2. จัดสรรหุ้นสามัญ จำนวน 50,000,000 หุ้น เพื่อรองรับการใช้สิทธิแปลงสภาพของหุ้นกู้ด้อยสิทธิชนิดแปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญได้ ซึ่งธนาคารได้ออกและเสนอขายเมื่อปี 2542 โดยเป็นส่วนหนึ่งของหลักทรัพย์ทุนทวี (CAPS)
3. จัดสรรหุ้นสามัญ จำนวน 500,000,000 หุ้น เพื่อรองรับการใช้สิทธิแปลงสภาพของหุ้นกู้ด้อยสิทธิชนิดแปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญได้ และ/หรือ หุ้นกู้แปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญได้ ซึ่งธนาคารอาจจะออก และเสนอขายต่อไปในอนาคต
4. จัดสรรหุ้นสามัญ จำนวน 200,000,000 หุ้น เพื่อรองรับการใช้สิทธิของผู้ถือใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญซึ่งธนาคารอาจจะออกและเสนอขายต่อไปในอนาคต
5. จัดสรรหุ้นบุริมสิทธิประเภท ก. จำนวน 655,000 หุ้น เพื่อเสนอขายให้กับผู้ลงทุนในต่างประเทศ และ/หรือในประเทศ ซึ่งอาจจะเสนอขายพร้อมกับหุ้นกู้ด้อยสิทธิ
6. จัดสรรหุ้นบุริมสิทธิประเภท ข. จำนวน 1,000,000 หุ้น เพื่อเสนอขายให้กับผู้ลงทุนในต่างประเทศ และ/หรือในประเทศ ซึ่งอาจจะเสนอขายพร้อมกับหุ้นกู้ด้อยสิทธิ และ/หรือ หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ และ/หรือ หุ้นกู้ด้อยสิทธิชนิดแปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญได้ และ/หรือ หุ้นกู้แปลงสภาพเป็นหุ้นสามัญได้

ทั้งนี้ การเสนอขายหลักทรัพย์ของธนาคารต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

6.24 การจัดตั้ง Special Purpose Vehicle เพื่อออก Capital Securities

เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2541 ผู้ถือหุ้นมีมติให้ธนาคารจัดตั้ง Special Purpose Vehicle (SPV) เพื่อออกตราสารคล้ายทุน (Capital Securities) วงเงินไม่เกิน 1,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือมูลค่าเทียบเท่าในเงินสกุลอื่นเสนอขายต่อผู้ลงทุนโดยเฉพาะเจาะจง และ/หรือ ผู้ลงทุนประเภทสถาบันตามประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่เกี่ยวข้อง โดยสามารถออกและเสนอขายตราสารคล้ายทุนทั้งหมดในคราวเดียวกัน หรือทยอยออกและเสนอขายเป็นคราว ๆ ไปและมอบอำนาจให้คณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดตั้ง SPV

ตราสารคล้ายทุนดังกล่าวอาจเป็นตราสารชนิดไม่มีอายุไถ่ถอน ไม่สะสมเงินปันผล อาจให้สิทธิแก่ SPV ในการขอไถ่ถอนคืนหรืออาจค้ำประกันโดยธนาคารก็ได้ ทั้งนี้ เงื่อนไขของการออกตราสารคล้ายทุนดังกล่าวอาจระบุว่า หากมีเหตุการณ์บางประการเกิดขึ้น ธนาคารจะต้องหรืออาจจะต้องออกตราสารอื่นเพื่อแลกเปลี่ยนกับตราสารคล้ายทุนดังกล่าว

ในการออกตราสารคล้ายทุนโดย SPV ดังกล่าว ธนาคารอาจต้องออกตราสารที่มีลักษณะด้อยสิทธิ หรือมีหลักประกันหรือสามารถแปลงสภาพเป็นหุ้นหรือตราสารอื่นของธนาคารได้ หรือมีลักษณะอื่นให้แก่ SPV วงเงินไม่เกิน 1,100 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือมูลค่าเทียบเท่าในเงินสกุลอื่นและมอบอำนาจให้คณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับการออกตราสารคล้ายทุนที่ออกโดย SPV และตราสารที่ธนาคารอาจต้องออกให้แก่ SPV ทั้งนี้ เงื่อนไขของตราสารคล้ายทุนที่ออกโดย SPV อาจรวมถึงการจ่ายเงินปันผล หรือผลประโยชน์อื่นใดตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร ซึ่งเงินปันผลและผลประโยชน์อื่นที่จะจ่ายดังกล่าว อาจจะมีความสัมพันธ์กับการจ่ายเงินปันผลของธนาคาร หรือการจ่ายผลประโยชน์ของหลักทรัพย์อื่นของธนาคาร

เมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2542 ผู้ถือหุ้นอนุมัติให้ธนาคารสามารถจัดตั้ง หรือถือหุ้นในบริษัทย่อย หรือ SPV เพื่อประโยชน์ในการระดมทุนของธนาคารโดยการเสนอขายหุ้นบุริมสิทธิ และ/หรือ หุ้นกู้ให้กับบริษัทย่อย หรือ SPV หรือให้ธนาคารเสนอขายหุ้นบุริมสิทธิ และ/หรือ หุ้นกู้ ให้กับกองทุนรวม หรือนิติบุคคลอื่นที่จัดตั้งขึ้นเพื่อลงทุนในหุ้นบุริมสิทธิ และ/หรือหุ้นกู้ของธนาคารเป็นหลัก รวมทั้งการเข้าทำสัญญา Trust Agreement หรือสัญญาหลักในการลงทุนระหว่างธนาคารกับบริษัทย่อย หรือ SPV หรือกองทุนรวม หรือนิติบุคคลอื่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ธนาคารยังไม่ได้จัดตั้ง SPV เนื่องจากยังไม่ได้มีการออกตราสารเพื่อการระดมทุนผ่าน SPV ตามมติดังกล่าว

6.25 ทุนสำรองตามกฎหมายและสำรองอื่น

6.25.1 ตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด ธนาคารจะต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหักด้วยยอดขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองจะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน แต่ข้อบังคับของธนาคารกำหนดให้ต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของกำไรสุทธิประจำปีหักด้วยยอดขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองจะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของทุนจดทะเบียน และทุนสำรองนี้จะนำมาจ่ายปันผลไม่ได้

6.25.2 ธนาคารได้จัดสรรกำไรสุทธิประจำงวดส่วนหนึ่งไว้เป็นสำรองอื่น โดยถือเป็นสำรองทั่วไป ไม่ได้ระบุเพื่อการใดการหนึ่งโดยเฉพาะ

6.26 การจัดสรรกำไรและการจ่ายเงินปันผล

เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2560 ที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี ครั้งที่ 24 ได้มีมติอนุมัติการจัดสรรกำไรและการจ่ายเงินปันผลประจำปี 2559 ดังนี้

- จัดสรรเป็นทุนสำรองตามกฎหมายและสำรองทั่วไป จำนวน 1,000 ล้านบาท และ 5,000 ล้านบาท ตามลำดับ โดยสำหรับงวดมกราคม - มิถุนายน 2559 จัดสรรทุนสำรองตามกฎหมาย จำนวน 500 ล้านบาท และสำรองทั่วไป จำนวน 5,000 ล้านบาท (ซึ่งได้มีการดำเนินการแล้วในงบการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559) และสำหรับงวดกรกฎาคม - ธันวาคม 2559 จัดสรรทุนสำรองตามกฎหมาย จำนวน 500 ล้านบาท
- จ่ายเงินปันผลสำหรับหุ้นสามัญ ในอัตราหุ้นละ 6.50 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 12,058 ล้านบาท ซึ่งธนาคารได้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลไปแล้ว ในอัตราหุ้นละ 2.00 บาท เป็นจำนวน 3,712 ล้านบาท เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2559 และจะจ่ายเงินปันผลงวดสุดท้ายอีก ในอัตราหุ้นละ 4.50 บาท เป็นจำนวน 8,346 ล้านบาท ในวันที่ 11 พฤษภาคม 2560

ธนาคารได้จ่ายเงินปันผลตามรายละเอียดของมติดังกล่าว จำนวน 8,346 ล้านบาท ในวันที่ 11 พฤษภาคม 2560 แล้ว

เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2560 ที่ประชุมคณะกรรมการธนาคาร ครั้งที่ 8/2560 ได้มีมติอนุมัติการจัดสรรกำไรและการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาล ดังนี้

- จัดสรรเป็นทุนสำรองตามกฎหมายและสำรองทั่วไป สำหรับงวดมกราคม - มิถุนายน 2560 จำนวน 500 ล้านบาท และ 5,000 ล้านบาท ตามลำดับ
- จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลสำหรับหุ้นสามัญ ในอัตราหุ้นละ 2.00 บาท เป็นจำนวน 3,710 ล้านบาท ในวันที่ 22 กันยายน 2560

ธนาคารได้จ่ายเงินปันผลตามรายละเอียดของมติดังกล่าว จำนวน 3,710 ล้านบาท ในวันที่ 22 กันยายน 2560 แล้ว

เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2561 ที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี ครั้งที่ 25 ได้มีมติอนุมัติการจัดสรรกำไรและการจ่ายเงินปันผลประจำปี 2560 ดังนี้

- จัดสรรเป็นสำรองตามกฎหมายและสำรองทั่วไป จำนวน 1,000 ล้านบาท และ 5,000 ล้านบาท ตามลำดับ โดยสำหรับงวดมกราคม - มิถุนายน 2560 จัดสรรสำรองตามกฎหมาย จำนวน 500 ล้านบาท และสำรองทั่วไป จำนวน 5,000 ล้านบาท (ซึ่งได้มีการดำเนินการแล้วในงบการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560) และสำหรับงวดกรกฎาคม - ธันวาคม 2560 จัดสรรสำรองตามกฎหมาย จำนวน 500 ล้านบาท
- จ่ายเงินปันผลสำหรับหุ้นสามัญ ในอัตราหุ้นละ 6.50 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 12,060 ล้านบาท ซึ่งธนาคารได้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลไปแล้ว ในอัตราหุ้นละ 2.00 บาท เป็นจำนวน 3,710 ล้านบาท เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2560 และจะจ่ายเงินปันผลงวดสุดท้ายอีก ในอัตราหุ้นละ 4.50 บาท เป็นจำนวน 8,350 ล้านบาท ในวันที่ 11 พฤษภาคม 2561

ธนาคารได้จ่ายเงินปันผลตามรายละเอียดของมติดังกล่าว จำนวน 8,350 ล้านบาท ในวันที่ 11 พฤษภาคม 2561 แล้ว

เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2561 ที่ประชุมคณะกรรมการธนาคาร ครั้งที่ 8/2561 ได้มีมติอนุมัติการจัดสรรกำไรและการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาล ดังนี้

- จัดสรรเป็นทุนสำรองตามกฎหมายและสำรองทั่วไป สำหรับงวดมกราคม - มิถุนายน 2561 จำนวน 500 ล้านบาท และ 5,000 ล้านบาท ตามลำดับ
- จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลสำหรับหุ้นสามัญ ในอัตราหุ้นละ 2.00 บาท เป็นจำนวน 3,716 ล้านบาท ในวันที่ 28 กันยายน 2561

ธนาคารได้จ่ายเงินปันผลตามรายละเอียดของมติดังกล่าว จำนวน 3,716 ล้านบาท ในวันที่ 28 กันยายน 2561 แล้ว

6.27 สินทรัพย์ที่มีภาระผูกพันและข้อจำกัด

ธนาคารมีเงินลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาลและหลักทรัพย์รัฐวิสาหกิจที่มีภาระผูกพันในการทำธุรกรรมสัญญาซื้อคืน และมีภาระผูกพันกับส่วนราชการ ซึ่งมีมูลค่าตามบัญชีสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 จำนวน 16,207 ล้านบาท และ 9,005 ล้านบาท ตามลำดับ

6.28 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้า

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ธนาคารและบริษัทย่อยมีหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้า ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2561	2560	2561	2560
การรับอาวัลตั๋วเงิน	5,800	8,187	5,800	8,187
การค้ำประกันการกู้ยืม	32,236	20,445	20,525	8,284
ภาระตามตั๋วแลกเงินค่าสินค้าเข้าที่ยังไม่ครบกำหนด	19,041	16,394	15,329	14,449
เล็ตเตอร์ออฟเครดิต	35,822	31,803	34,486	31,077
ภาระผูกพันอื่น				
การค้ำประกันการจำหน่ายตราสารหรือหลักทรัพย์	-	1,098	-	1,098
วงเงินเบิกเกินบัญชีที่ลูกค้ายังไม่ได้ถอน	170,329	174,083	169,326	172,901
การค้ำประกันอื่น	270,320	259,314	267,795	257,089
อื่น ๆ	120,182	88,622	123,426	91,390
รวม	653,730	599,946	636,687	584,475

6.29 คดีฟ้องร้อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ธนาคารและบริษัทย่อยถูกฟ้องร้องในคดีแพ่งหลายคดี อันเป็นไปตามการดำเนินธุรกิจตามปกติของธนาคารและบริษัทย่อย ซึ่งธนาคารและบริษัทย่อยเชื่อว่า เมื่อคดีถึงที่สุดจะไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของธนาคารและบริษัทย่อย

6.30 รายการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับธนาคาร ประกอบด้วย บริษัทย่อย บริษัทร่วม ผู้บริหารสำคัญ ซึ่งหมายถึง กรรมการ และพนักงานชั้นบริหารตั้งแต่ระดับผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ขึ้นไปหรือเทียบเท่า ผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารสำคัญ หรือกิจการที่ผู้บริหารสำคัญ และผู้ที่เกี่ยวข้องมีอำนาจควบคุมหรือมีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญ

ธนาคารและบริษัทย่อยมีรายการสินทรัพย์ หนี้สิน และภาระผูกพันกับบุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกันที่มีนัยสำคัญ ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2561	2560	2561	2560
เงินฝาก				
บริษัทย่อย				
บางกอกแบงค์ เบอร์ฮาด	-	-	2,767	1,970
ธนาคารกรุงเทพ (ประเทศจีน) จำกัด	-	-	2,078	5,066
รวม	-	-	4,845	7,036
เงินให้สินเชื่อ				
บริษัทย่อย				
บริษัท บริหารสินทรัพย์ทวี จำกัด	-	-	2,710	2,710
บริษัทร่วม				
บริษัท บีเอสแอล ลีสซิ่ง จำกัด	80	300	80	300
บุคคลและกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	72	23	38	20
รวม	152	323	2,828	3,030
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ				
บริษัทย่อย				
บริษัท บริหารสินทรัพย์ทวี จำกัด	-	-	33	33
บริษัทร่วม				
บริษัท บีเอสแอล ลีสซิ่ง จำกัด	1	3	1	3
รวม	1	3	34	36
สินทรัพย์อื่น				
บริษัทย่อย				
บางกอกแบงค์ เบอร์ฮาด	-	-	3	5
บริษัท บริหารสินทรัพย์ทวี จำกัด	-	-	2	2
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด	-	-	378	357
บริษัทหลักทรัพย์ บัวหลวง จำกัด (มหาชน)	-	-	1	1
ธนาคารกรุงเทพ (ประเทศจีน) จำกัด	-	-	1	30
บริษัทร่วม				
บริษัท ศูนย์ประมวลผล จำกัด	38	35	38	35
บริษัท ไทย เพย์เมนต์ เน็ตเวิร์ก จำกัด	13	3	13	3
บุคคลและกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	6	6	-	-
รวม	57	44	436	433

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2561	2560	2561	2560
เงินรับฝาก				
บริษัทย่อย				
บริษัท บีบีแอล (เคแมน) จำกัด	-	-	765	756
บางกอกแบงค์ เบอร์ฮาด	-	-	56	127
บริษัท บริหารสินทรัพย์ทวี จำกัด	-	-	11	7
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด	-	-	113	112
บริษัทหลักทรัพย์ บัวหลวง จำกัด (มหาชน)	-	-	113	244
ธนาคารกรุงเทพ (ประเทศจีน) จำกัด	-	-	130	111
บริษัท บัวหลวงเวนเจอร์ส จำกัด	-	-	288	473
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน บางกอกแคปปิตอล จำกัด*	-	-	134	194
บริษัทร่วม				
บริษัท บีเอสแอล ลีสซิ่ง จำกัด	30	61	30	61
บริษัท ศูนย์ประมวลผล จำกัด	99	69	99	69
บริษัท เนชั่นแนล ไอทีเอ็มเอ็กซ์ จำกัด	80	57	80	57
บริษัท ไทย เพย์เมนต์ เน็ตเวิร์ก จำกัด	145	47	145	47
บุคคลและกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	7,730	8,834	7,730	8,834
รวม	8,084	9,068	9,694	11,092
เงินกู้ยืม				
บริษัทย่อย				
ธนาคารกรุงเทพ (ประเทศจีน) จำกัด	-	-	519	530
รวม	-	-	519	530
หนี้สินอื่น				
บริษัทย่อย				
บริษัท บีบีแอล (เคแมน) จำกัด	-	-	1	1
บางกอกแบงค์ เบอร์ฮาด	-	-	-	2
บริษัท บริหารสินทรัพย์ทวี จำกัด	-	-	372	720
บริษัทหลักทรัพย์ บัวหลวง จำกัด (มหาชน)	-	-	1	1
บริษัทร่วม				
บริษัท ศูนย์ประมวลผล จำกัด	1	8	1	8
บริษัท เนชั่นแนล ไอทีเอ็มเอ็กซ์ จำกัด	10	7	10	7
บุคคลและกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	73	46	12	17
รวม	84	61	397	756

* ถือหุ้นโดยบริษัทหลักทรัพย์ บัวหลวง จำกัด (มหาชน)

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2561	2560	2561	2560
ภาระผูกพัน				
บริษัทย่อย				
บางกอกแบงค์ เบอร์ฮาด	-	-	72	156
บริษัทหลักทรัพย์บัวหลวง จำกัด (มหาชน)	-	-	-	189
บริษัทร่วม				
บริษัท บีเอสแอล ลีสซิ่ง จำกัด	19	9	19	9
บริษัท เนชั่นแนล ไอทีเอ็มเอ็กซ์ จำกัด	-	1	-	1
บุคคลและกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	3	12	3	12
รวม	22	22	94	367

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 ธนาคารและบริษัทย่อยคิดดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันดังกล่าวข้างต้น ในอัตราร้อยละ 1.62 ถึง 13.00 ขึ้นอยู่กับประเภทของสินเชื่อและหลักประกัน และสำหรับเงินให้สินเชื่อกับบริษัท บริหารสินทรัพย์ทวี จำกัด ในอัตราร้อยละ 1.62

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ธนาคารและบริษัทย่อยคิดดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันดังกล่าวข้างต้น ในอัตราร้อยละ 1.57 ถึง 13.00 ขึ้นอยู่กับประเภทของสินเชื่อและหลักประกัน และสำหรับเงินให้สินเชื่อกับบริษัท บริหารสินทรัพย์ทวี จำกัด ในอัตราร้อยละ 1.57

ธนาคารได้ปฏิบัติตามแนวทางการประมาณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่กำหนดโดย ธปท. ในการประมาณจำนวนขั้นต่ำของค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของเงินให้สินเชื่อแก่บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน เช่นเดียวกับลูกหนี้ทั่วไป

รายการเงินลงทุนในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะธนาคารกับบริษัทย่อยและบริษัทร่วม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 แสดงอยู่ในหมายเหตุข้อ 6.5

รายการทางบัญชีที่สำคัญระหว่างธนาคารกับบริษัทย่อย บริษัทร่วม บุคคลและกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน มีการกำหนดราคาซื้อขายระหว่างกัน การกำหนดอัตราดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียมระหว่างกันและเงื่อนไขต่าง ๆ เป็นไปตามปกติธุรกิจและเป็นเงื่อนไขการค้าทั่วไป

ธนาคารและบริษัทย่อยมีรายได้และค่าใช้จ่ายกับบุคคลและกิจการที่เกี่ยวข้องกันที่มีนัยสำคัญ ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2561	2560	2561	2560
ดอกเบี้ยและส่วนลดรับ				
บริษัทย่อย				
บางกอกแบงค์ เบอร์ฮาด	-	-	47	39
บริษัท บริหารสินทรัพย์ทวี จำกัด	-	-	43	43
บริษัทหลักทรัพย์ บัวหลวง จำกัด (มหาชน)	-	-	2	-
ธนาคารกรุงเทพ (ประเทศจีน) จำกัด	-	-	19	97
บริษัทร่วม				
บริษัท บีเอสแอล ลีสซิ่ง จำกัด	4	15	4	15
บุคคลและกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	1	2	1	2
รวม	5	17	116	196
ค่าธรรมเนียมและบริการรับ				
บริษัทย่อย				
บางกอกแบงค์ เบอร์ฮาด	-	-	1	2
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด	-	-	2,242	1,995
บริษัทหลักทรัพย์ บัวหลวง จำกัด (มหาชน)	-	-	24	23
บริษัทร่วม				
บริษัท ศูนย์ประมวลผล จำกัด	10	11	10	11
บุคคลและกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	73	52	1	1
รวม	83	63	2,278	2,032
เงินปันผลรับ				
บริษัทย่อย				
บริษัท บริหารสินทรัพย์ทวี จำกัด	-	-	7,000	-
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด	-	-	975	755
บริษัทหลักทรัพย์ บัวหลวง จำกัด (มหาชน)	-	-	540	540
บริษัทร่วม				
บริษัท บีเอสแอล ลีสซิ่ง จำกัด	18	178	18	178
บริษัท ศูนย์ประมวลผล จำกัด	109	76	109	76
บริษัท เนชั่นแนล ไอทีเอ็มเอ็กซ์ จำกัด	3	5	3	5
รวม	130	259	8,645	1,554
รายได้อื่น				
บริษัทย่อย				
บริษัทหลักทรัพย์ บัวหลวง จำกัด (มหาชน)	-	-	17	4
ธนาคารกรุงเทพ (ประเทศจีน) จำกัด	-	-	123	135
บริษัทร่วม				
บริษัท เนชั่นแนล ไอทีเอ็มเอ็กซ์ จำกัด	5	5	5	5
บริษัท ไทย เพย์เมนต์ เน็ตเวิร์ก จำกัด	10	10	10	10
รวม	15	15	155	154

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2561	2560	2561	2560
ดอกเบี้ยจ่าย				
บริษัทย่อย				
บริษัท บีบีแอล (เคแมน) จำกัด	-	-	14	8
บางกอกแบงค์ เบอร์ฮาด	-	-	-	1
บริษัท บริหารสินทรัพย์ทวี จำกัด	-	-	2	-
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด	-	-	2	2
บริษัทหลักทรัพย์ บัวหลวง จำกัด (มหาชน)	-	-	3	3
ธนาคารกรุงเทพ (ประเทศจีน) จำกัด	-	-	12	7
บริษัท บัวหลวงเวนเจอร์ส จำกัด	-	-	3	3
บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน บางกอกแคปปิตอล จำกัด*	-	-	1	1
บริษัทร่วม				
บริษัท ศูนย์ประมวลผล จำกัด	1	1	1	1
บุคคลและกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	75	73	75	73
รวม	76	74	113	99
ค่าธรรมเนียมจ่าย				
บริษัทย่อย				
บริษัทหลักทรัพย์ บัวหลวง จำกัด (มหาชน)	-	-	19	34
บุคคลและกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	64	55	-	-
รวม	64	55	19	34
ค่าใช้จ่ายอื่น				
บริษัทย่อย				
บางกอกแบงค์ เบอร์ฮาด	-	-	3	-
บริษัท บริหารสินทรัพย์ทวี จำกัด	-	-	1	1
ธนาคารกรุงเทพ (ประเทศจีน) จำกัด	-	-	4	5
บริษัทร่วม				
บริษัท ศูนย์ประมวลผล จำกัด	57	70	57	70
บริษัท เนชั่นแนล ไอทีเอ็มเอ็กซ์ จำกัด	91	65	91	65
บุคคลและกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกัน	115	106	103	95
รวม	263	241	259	236

ค่าตอบแทนผู้บริหารสำคัญ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2561	2560	2561	2560
ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน	1,759	1,570	1,262	1,090
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน	76	69	68	62
รวม	1,835	1,639	1,330	1,152

* ถือหุ้นโดยบริษัทหลักทรัพย์ บัวหลวง จำกัด (มหาชน)

6.31 ผลประโยชน์อื่นที่จ่ายแก่กรรมการและผู้มีอำนาจในการจัดการ

ธนาคารไม่มีผลตอบแทนหรือผลประโยชน์อื่นใด ทั้งที่เป็นตัวเงิน และ/หรือ ไม่เป็นตัวเงินที่จ่ายให้กรรมการและพนักงานชั้นบริหารของธนาคาร ตั้งแต่ระดับผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ขึ้นไป นอกเหนือจากผลประโยชน์ที่พึงจ่ายตามปกติ

6.32 การเปิดเผยงบกระแสเงินสดของบริษัทบริหารสินทรัพย์

ตามข้อกำหนดของ ธปท. ระบุให้ธนาคารต้องเปิดเผยงบกระแสเงินสดของบริษัทบริหารสินทรัพย์ของธนาคารในหมายเหตุประกอบงบการเงินของธนาคารด้วย ซึ่งงบกระแสเงินสดของบริษัท บริหารสินทรัพย์ทวี จำกัด มีดังนี้

บริษัท บริหารสินทรัพย์ทวี จำกัด
งบกระแสเงินสด
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

หน่วย : ล้านบาท

	2561	2560
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน		
กำไรจากการดำเนินงานก่อนภาษีเงินได้	3,369	768
รายการปรับกระทบกำไรจากการดำเนินงานก่อนภาษีเงินได้เป็นเงินสดรับ (จ่าย) จากกิจกรรมดำเนินงาน		
กำไรสุทธิจากการจำหน่ายเงินลงทุน	(3,628)	(7)
กลับรายการค่าเผื่อการด้อยค่าของทรัพย์สินรอการขาย	-	(169)
ขาดทุนจากการด้อยค่าของทรัพย์สินรอการขาย	628	5
ค่าใช้จ่ายจากประมาณการหนี้สิน	1	-
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยสุทธิ	41	43
รายได้เงินปันผล	(87)	(104)
เงินสดรับจากดอกเบี้ย	1	-
เงินสดรับจากเงินปันผล	87	104
เงินสดจ่ายดอกเบี้ย	(43)	(43)
เงินสดจ่ายภาษีเงินได้	(398)	(267)
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	(29)	330
สินทรัพย์ดำเนินงานลดลง		
ทรัพย์สินรอการขาย	396	765
สินทรัพย์อื่น	-	2
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)		
เงินมัดจำรับ	(121)	86
หนี้สินอื่น	1	(1)
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน	247	1,182
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน		
เงินสดจ่ายในการซื้อหลักทรัพย์เผื่อขาย	(5,450)	(2,588)
เงินสดรับจากการจำหน่ายหลักทรัพย์เผื่อขาย	12,206	1,408
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมลงทุน	6,756	(1,180)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน		
เงินปันผลจ่าย	(7,000)	-
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมจัดหาเงิน	(7,000)	-
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้นสุทธิ	3	2
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 1 มกราคม	6	4
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม	9	6

6.33 สัญญาเช่าระยะยาว

สัญญาเช่าระยะยาว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

		จำนวนเงินค่าเช่าที่จะจ่าย			
		งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
		2561	2560	2561	2560
ประเภท	**ระยะเวลา**				
ที่ดินและ/หรืออาคาร	1 ปี	63	63	63	63
ที่ดินและ/หรืออาคาร	เกิน 1 ปี - 5 ปี	156	178	156	178
ที่ดินและ/หรืออาคาร	เกิน 5 ปี	178	207	178	207
รวม		397	448	397	448

6.34 ส่วนงานดำเนินงาน

6.34.1 ส่วนงานดำเนินงาน

การรายงานส่วนงานดำเนินงานจัดทำขึ้นตามเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดทำรายงานภายใน โดยจำนวนที่แสดงในแต่ละส่วนงานดำเนินงานเป็นจำนวนหลังจากการปันส่วนต้นทุนส่วนกลางที่ระบุได้ รวมถึงราคาโอนระหว่างกัน (Transfer pricing) แล้ว

รายการระหว่างส่วนงานดำเนินงานบันทึกเสมือนเป็นรายการค้าตามปกติที่ทำกับบุคคลภายนอก และถูกตัดออกในการจัดทำงบการเงินรวม

ธนาคารกำหนดส่วนงานดำเนินงานตามผลิตภัณฑ์และบริการ ดังนี้

กิจการธนาคารในประเทศ

กิจการธนาคารในประเทศให้บริการทางการเงินที่ดำเนินการภายในประเทศ โดยมีประเภทของผลิตภัณฑ์และบริการที่สำคัญ ได้แก่ การให้สินเชื่อ บริการรับฝากเงิน บริการธุรกิจการค้าต่างประเทศ บริการโอนชำระและแลกเปลี่ยนเงิน บริการธนาคารอิเล็กทรอนิกส์ บริการบัตรเครดิต บริการบัตรเดบิต และบริการทางการเงินอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

กิจการธนาคารต่างประเทศ

กิจการธนาคารต่างประเทศให้บริการทางการเงินผ่านทางสาขาและบริษัทย่อยในต่างประเทศ โดยมีประเภทผลิตภัณฑ์และบริการที่สำคัญ ได้แก่ การให้สินเชื่อ บริการรับฝากเงิน บริการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ บริการโอนเงินและชำระเงินระหว่างประเทศ และบริการเกี่ยวกับการส่งออกและนำเข้า

กิจการการเงินธนกิจ

กิจการการเงินธนกิจ ดำเนินการเกี่ยวกับบริการธุรกิจโครงการ บริการทุนธนกิจ บริการที่ปรึกษาทางการเงิน บริการรับฝากทรัพย์สิน ดำเนินกลยุทธ์ทางการค้าโดยการซื้อขายผลิตภัณฑ์ทางการเงินต่าง ๆ รวมถึงการบริหารสภาพคล่องของธนาคาร

อื่น ๆ

กิจการที่นอกเหนือจากกิจการธนาคารและการเงินธนกิจ ดำเนินธุรกิจหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม นายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ บริหารจัดการกองทุน และอื่น ๆ โดยส่วนนี้ได้รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่ยังมิได้มีการปันส่วนให้กับส่วนงาน

ผลการดำเนินงานตามส่วนงานดำเนินงาน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561					
	กิจการธนาคารในประเทศ	**กิจการธนาคารต่างประเทศ**	**กิจการการเงินธนกิจ**	**อื่น ๆ**	**รายการตัดบัญชี**	**รวม**
รายได้จากการดำเนินงานรวม	77,255	13,749	15,880	14,518	(1)	121,401
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานรวมก่อนขาดทุนจากการด้อยค่าด้านเครดิต	(30,843)	(4,320)	(762)	(19,241)	1	(55,165)
กำไรจากการดำเนินงานก่อนขาดทุนจากการด้อยค่าด้านเครดิตและภาษีเงินได้	46,412	9,429	15,118	(4,723)	-	66,236

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560					
	กิจการธนาคารในประเทศ	**กิจการธนาคารต่างประเทศ**	**กิจการการเงินธนกิจ**	**อื่น ๆ**	**รายการตัดบัญชี**	**รวม**
รายได้จากการดำเนินงานรวม	74,518	11,385	16,915	9,651	(1)	112,468
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานรวมก่อนขาดทุนจากการด้อยค่าด้านเครดิต	(29,834)	(4,385)	(764)	(13,966)	1	(48,948)
กำไรจากการดำเนินงานก่อนขาดทุนจากการด้อยค่าด้านเครดิตและภาษีเงินได้	44,684	7,000	16,151	(4,315)	-	63,520

ฐานะการเงินตามส่วนงานดำเนินงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม					
	กิจการธนาคารในประเทศ	**กิจการธนาคารต่างประเทศ**	**กิจการการเงินธนกิจ**	**อื่น ๆ**	**รายการตัดบัญชี**	**รวม**
สินทรัพย์รวม						
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	1,659,254	825,697	1,107,633	149,941	(625,775)	3,116,750
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	1,627,512	752,751	1,066,340	165,334	(535,627)	3,076,310

6.34.2 ส่วนงานตามภูมิศาสตร์

ผลการดำเนินงานตามภูมิศาสตร์ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม					
	2561			2560		
	ธุรกรรมในประเทศ	**ธุรกรรมต่างประเทศ**	**รวม**	**ธุรกรรมในประเทศ**	**ธุรกรรมต่างประเทศ**	**รวม**
รายได้จากการดำเนินงานรวม	104,303	17,098	121,401	98,658	13,810	112,468
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานรวม*	(67,792)	(9,338)	(77,130)	(63,668)	(7,650)	(71,318)
กำไรจากการดำเนินงานก่อนภาษีเงินได้	36,511	7,760	44,271	34,990	6,160	41,150

ฐานะการเงินตามภูมิศาสตร์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม					
	2561			2560		
	ธุรกรรมในประเทศ	**ธุรกรรมต่างประเทศ**	**รวม**	**ธุรกรรมในประเทศ**	**ธุรกรรมต่างประเทศ**	**รวม**
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน**	36,668	6,979	43,647	37,568	7,298	44,866
สินทรัพย์รวม	2,565,708	551,042	3,116,750	2,567,548	508,762	3,076,310

6.35 รายได้ดอกเบี้ย

รายได้ดอกเบี้ย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2561	**2560**	**2561**	**2560**
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	8,397	8,317	6,826	6,705
เงินลงทุนและธุรกรรมเพื่อค้า	245	249	243	247
เงินลงทุนในตราสารหนี้	8,954	7,993	8,494	7,508
เงินให้สินเชื่อ	93,131	88,876	90,411	86,540
อื่น ๆ	54	41	59	41
รวมรายได้ดอกเบี้ย	110,781	105,476	106,033	101,041

* รวมขาดทุนจากการด้อยค่าด้านเครดิต

** ประกอบด้วยที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิและสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นสุทธิ

6.36 ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย

ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2561	2560	2561	2560
เงินรับฝาก	21,762	21,596	20,123	20,017
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	2,142	1,081	1,885	843
เงินนำส่งสถาบันคุ้มครองเงินฝาก	9,864	9,617	9,858	9,612
ตราสารหนี้ที่ออก				
หุ้นกู้และหุ้นกู้ด้อยสิทธิ	5,561	6,523	5,561	6,523
อื่น ๆ	76	34	76	34
รวมค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	39,405	38,851	37,503	37,029

6.37 รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ

รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2561	2560	2561	2560
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ				
การรับรอง รับอาวัล และการค้ำประกันการกู้ยืม	199	197	158	164
อื่น ๆ	37,238	36,263	31,888	31,620
รวมรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ	37,437	36,460	32,046	31,784
ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ	9,847	8,934	9,682	8,841
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	27,590	27,526	22,364	22,943

6.38 กำไร (ขาดทุน) สุทธิจากธุรกรรมเพื่อค้าและปริวรรตเงินตราต่างประเทศ

กำไร (ขาดทุน) สุทธิจากธุรกรรมเพื่อค้าและปริวรรตเงินตราต่างประเทศ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2561	2560	2561	2560
กำไร (ขาดทุน) จากธุรกรรมเพื่อค้าและปริวรรตเงินตราต่างประเทศ				
เงินตราต่างประเทศและตราสารอนุพันธ์				
ด้านอัตราแลกเปลี่ยน	7,798	6,725	7,351	7,278
ตราสารอนุพันธ์ด้านอัตราดอกเบี้ย	265	(876)	265	(876)
ตราสารหนี้	(114)	66	(117)	61
ตราสารทุน	351	342	-	-
รวมกำไรสุทธิจากธุรกรรมเพื่อค้าและปริวรรตเงินตราต่างประเทศ	8,300	6,257	7,499	6,463

6.39 กำไร (ขาดทุน) สุทธิจากเงินลงทุน

กำไร (ขาดทุน) สุทธิจากเงินลงทุน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2561	2560	2561	2560
กำไรจากการขาย				
เงินลงทุนเผื่อขาย	7,879	2,360	4,220	2,353
เงินลงทุนทั่วไป	2,806	6,146	2,806	6,146
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	-	-	-	42
รวม	10,685	8,506	7,026	8,541
ขาดทุนจากการด้อยค่า				
ตราสารทุนประเภทเงินลงทุนเผื่อขาย	(2)	-	(2)	-
เงินลงทุนทั่วไป	(2,674)	(2,078)	(2,674)	(2,078)
รวม	(2,676)	(2,078)	(2,676)	(2,078)
รวมกำไรสุทธิจากเงินลงทุน	8,009	6,428	4,350	6,463

6.40 หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญ และขาดทุนจากการด้อยค่า

หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญ และขาดทุนจากการด้อยค่า สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2561	2560	2561	2560
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	1,241	247	1,105	112
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	17,117	22,371	16,440	22,433
ขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้ (โอนกลับ)	3,607	(342)	3,607	(342)
ตราสารหนี้เผื่อขาย	-	94	-	94

6.41 ภาษีเงินได้

6.41.1 ภาษีเงินได้ที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		งบการเงินเฉพาะธนาคาร สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2561	2560	2561	2560
ภาษีเงินได้สำหรับงวดปัจจุบัน	11,125	10,170	9,315	9,377
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	(2,571)	(2,338)	(2,382)	(2,279)
รวมภาษีเงินได้	8,554	7,832	6,933	7,098

6.41.2 ภาษีที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม					
	2561			2560		
	จำนวนก่อนภาษี	**ผลประโยชน์ (ค่าใช้จ่าย) ภาษี**	**จำนวนสุทธิจากภาษี**	**จำนวนก่อนภาษี**	**ผลประโยชน์ (ค่าใช้จ่าย) ภาษี**	**จำนวนสุทธิจากภาษี**
กำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเผื่อขาย	(11,717)	2,400	(9,317)	8,855	(1,850)	7,005
ขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงินจากการดำเนินงานในต่างประเทศ	(3,180)	-	(3,180)	(5,018)	-	(5,018)
กำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับโครงการผลประโยชน์ของพนักงาน	400	(76)	324	(283)	51	(232)
รวม	(14,497)	2,324	(12,173)	3,554	(1,799)	1,755

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม					
	2561			2560		
	จำนวนก่อนภาษี	**ผลประโยชน์ (ค่าใช้จ่าย) ภาษี**	**จำนวนสุทธิจากภาษี**	**จำนวนก่อนภาษี**	**ผลประโยชน์ (ค่าใช้จ่าย) ภาษี**	**จำนวนสุทธิจากภาษี**
กำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเผื่อขาย	(11,676)	2,393	(9,283)	8,728	(1,823)	6,905
ขาดทุนจากการแปลงค่างบการเงินจากการดำเนินงานในต่างประเทศ	(1,509)	-	(1,509)	(4,434)	-	(4,434)
กำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับโครงการผลประโยชน์ของพนักงาน	401	(76)	325	(288)	52	(236)
รวม	(12,784)	2,317	(10,467)	4,006	(1,771)	2,235

6.41.3 การกระทบยอดเพื่อหาอัตราภาษีที่แท้จริง สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม			
	2561		2560	
	จำนวน	**อัตราร้อยละ**	**จำนวน**	**อัตราร้อยละ**
กำไรจากการดำเนินงานก่อนภาษีเงินได้	44,271		41,150	
จำนวนภาษีตามอัตราภาษีเงินได้	8,854	20.00	8,230	20.00
ภาษีเงินได้ต่างประเทศ	1,251		1,096	
ผลกระทบทางภาษีของรายได้และค่าใช้จ่าย				
ที่ไม่ถือเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายทางภาษี	(2,524)		(1,185)	
อื่น ๆ	973		(309)	
รวมภาษีเงินได้	8,554	19.32	7,832	19.03

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม			
	2561		2560	
	จำนวน	**อัตราร้อยละ**	**จำนวน**	**อัตราร้อยละ**
กำไรจากการดำเนินงานก่อนภาษีเงินได้	45,325		38,679	
จำนวนภาษีตามอัตราภาษีเงินได้	9,065	20.00	7,736	20.00
ภาษีเงินได้ต่างประเทศ	1,204		1,081	
ผลกระทบทางภาษีของรายได้และค่าใช้จ่าย				
ที่ไม่ถือเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายทางภาษี	(2,544)		(1,151)	
อื่น ๆ	(792)		(568)	
รวมภาษีเงินได้	6,933	15.30	7,098	18.35

6.42 การอนุมัติงบการเงิน

คณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริหารได้อนุมัติให้ออกงบการเงินนี้ เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2562